

TRANSCRIPT VAN DE RAADSCIE BESTUUR VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 10 juni 2021

---

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom bij deze vergadering van de commissie bestuur, op deze zonovergoten 10 juni. We hebben vandaag twee digitale deelnemers, dat is meneer Gün van GroenLinks en meneer Smit van OPH. Vandaag hebben wij meneer Rijbroek in ons midden in plaats van meneer Van den Raadt namens Trots, hartelijk welkom. Graag attendeer ik u op de raadsbijeenkomst corona herstelaanpak op maandag 14 juni aanstaande. Dat zal zijn van 8 uur tot half 9 en dat vindt fysiek plaats in de Zeilpoort. U kunt zich aanmelden bij het griffiebureau, als u daarbij aanwezig wil zijn. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Ik heb niet helemaal goed meegekregen, wel de tijd en de plaats, maar niet wat het was.

De voorzitter: Het staat ook in de raadzaam en het staat in de kalender, maar ik ga voor alle duidelijkheid. Het is tussen 8 en half 9, nee, ik vergis me. Het is tussen 6 en half 8, fysiek in de Zeilpoort is die bijeenkomst. En dat zal zijn op 14 juni. Dat is maandag.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Wat betreft de agenda, kan de agenda conform worden vastgesteld? Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Twee punten. Agendapunt 10 over Haarlem marketing, volgens mij is die inhoudelijk heel erg gelinkt aan de economische visie en de toeristische visie en het corona herstelpakket wat u net noemde. Dus ons lijkt het logischer nu de toeristische visie in inspraak is en na de zomer wordt vastgesteld, om dan tegelijkertijd de rol voor Haarlem marketing vast te stellen. Dus wij zouden pleiten voor uitstel en gelijke behandeling met de toeristische visie na de zomer.

De voorzitter: En die toeristische visie die gaat in de commissie ontwikkeling aan bod komen. Dat betekent dat dit dan ook naar de commissie ontwikkeling zal gaan?

Mevrouw Wisse: Ja, of een gezamenlijke vergadering misschien.

De voorzitter: Dat doen we bijna nooit, tenzij het echt heel erg belangrijk is. En ik kan me niet voorstellen dat we hier ... Maar ik leg het gewoon voor aan deze commissie. Commissie, wat vinden we ervan? Het voorstel van mevrouw Wisse is om het onderwerp nummer 10, kader citymarketing Haarlem, nu nog niet te behandelen maar te wachten tot na het reces. En dan in gezamenlijkheid met de toeristische visie te behandelen, in de commissie ontwikkeling wordt het waarschijnlijk. Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ik snap wel de relatie. Tegelijkertijd denk ik wel als ik kijk naar de fasering dat dat wel in gevaar komt met de doorontwikkeling van Haarlem marketing. Volgens mij willen we daar ook stappen in zetten. Plus als ik een beetje die kaders kijk, dan zie ik niet waarom het nu niet behandeld kan worden. Volgens mij kan het prima los van elkaar.

De voorzitter: Duidelijk. Ik ga even gewoon, ja, meneer Rijbroek?

De heer Rijbroek: Mag er ook een begroting bij van citymarketing? Dat zou ook mooi zijn, dat is na het zomerreces.

De voorzitter: Ja, van mij mag alles. Dus ik neem aan dat dat een formeel verzoek is om daar inderdaad de begroting bij mee te nemen. Dan ga ik nu even handjes tellen. Ja, mijnheer Trompetter?

De heer Trompetter: Eens met uitstel.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij zijn het eens met GroenLinks. Wij zien het toch wel echt als twee verschillende dingen. De toeristische visie en de organisatieontwikkeling van Haarlem marketing. Maar we zitten er ook niet heel geharnast in, dus laten we even de stemming afwachten. Maar vooralsnog eens met GroenLinks.

De voorzitter: Ik voel een voor deze commissie ongekende verdeeldheid, dus ik ga gewoon echt even handjes tellen. Wie is er voor uitstel? Ja, die wordt heel erg ingewikkeld, omdat de grotere partij ... U ook, mevrouw Çimen, D66? Nou, dan hebben we wel een meerderheid voor uitstel, denk ik. Dan wordt het uitgesteld tot na het reces en zal het in gezamenlijkheid met de toeristische visie besproken worden. En dat wordt dan hoogstwaarschijnlijk in de commissie ontwikkeling. Dus u heeft het zojuist over de schutting geworpen, waarvoor hulde.

3. Mededelingen voor commissieleden en collegeleden

De voorzitter: Goed, zijn er nog mededelingen van een van de commissieleden? Meneer Drost.

De heer Drost: Ja, ik wil nog even melden dat meneer Van den Doel ziek is.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er verder nog mededelingen? Zijn er verder nog mensen ziek? Ja, meneer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Meneer Van den Raadt zat bij de behandeling van de referendumverordening mijn plaats even innemen.

De voorzitter: Ja, prima. Zijn er nog mededelingen van een van de wethouders? In dit geval meneer, heeft u nog een mededeling? Geen mededeling. Dan wil ik tot slot aan de wethouder vragen: is er nog een bestuursvergadering geweest voor deze commissie relevante gemeenschappelijke regelingen waar u iets over zou willen zeggen? Nee, die is er niet geweest of u wil er niks over zeggen?

4. Agenda komende vergadering(en), Jaarplanning en Actielijst

De voorzitter: Goed, wat betreft de agenda voor de komende vergadering. De volgende vergadering is op 17 maart. En ja, wacht maar, daarna is de vergadering op 9 september. We hebben het nu over de agenda voor 9 september, daar kijken we alvast naar. Die van 17 maart is uiteraard al vastgesteld de agenda daarvan. Zei ik maart? Maar u begrijpt allemaal heel goed dat dat juni is toch? Nou, val me er dan niet mee lastig zeg. Goed, wat er nu op de agenda staat op de agenda voor 9 september is het RKC rapport externe inhuur. En hier is voorafgaand aan de commissiebehandeling ook een technische sessie ingepland. En ter bespreking worden de volgende stukken verwacht en/of zijn al binnengekomen. Het jaarverslag van RKC, dat betreft hier een

doorgeschoven agendapunt. Zijn er voor deze commissie nog andere stukken die men geagendeerd zou willen zien, die ter kennisname nu op de agenda staan? Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Evaluatie organisatieontwikkeling en samenstelling directie. We hebben natuurlijk een bijeenkomst gehad van de week, we zouden er verder op voortborduren. Ik denk dat dat wel raadzaam is hoe dat verder gaat. Zandvoort is al wat verder en heeft ook openbare stukken. En daar zie ik toch wel een paar strijdigheden in. Maar goed, ik stel het voor om dat mee te nemen in september.

De voorzitter: Uw motivatie is duidelijk. Is daar een meerderheid voor in deze commissie? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja hoor, wij steunen dat bij dezelfde bijeenkomst.

De voorzitter: Verder? Ja, ik zie een thumbs up. Is er iemand die bezwaar heeft tegen behandeling in september van dit onderwerp? Nee, dan zetten we het op de agenda. Mijnheer Rijbroek, u krijgt dan van de griffie een formulier. Dan moet u wel even invullen, want als het niet wordt ingevuld dan wordt het niet geagendeerd. Dus dat komt een dezer dagen naar u toe. Zijn er verder nog stukken die geagendeerd dienen te worden die nu ter kennisname aan de agenda hangen? Nee? Zijn er op de jaarplanning actielijst nog zaken waar de commissie de wethouder wil vragen om verduidelijking? Zijn er nog zaken die wat u betreft van de lijst verwijderd kunnen worden? Omdat ze achterhaald zijn. Nee, dan blijft het zoals het is.

5. Transcript commissie d.d. 20 mei (alleen naar aanleiding van)

De voorzitter: Wat betreft het transcript van de commissie, zijn daar nog opmerkingen over? Nee.

6. Niet tijdig beantwoorde raadvragen (procesmatig, niet inhoudelijk)

De voorzitter: Goed, dan gaan wij door met agendapunt 6, de niet tijdig beantwoorde raadvragen.

6.1 Artikel 38 vragen D66 m.b.t. geheimhouding stukken

De voorzitter: Artikel 38 vragen van D66 met betrekking tot geheimhouding stukken. Die vragen zijn als ik het goed begrepen heb zijn inmiddels beantwoord en staan geagendeerd bij de vergadering van 17 juni. Dat is akkoord wat u betreft?

Ter advisering aan de raad

7. Jaarstukken gemeente Haarlem (MR)

De voorzitter: Dan agendapunt 7, ter advisering aan de raad, de jaarstukken van de gemeente Haarlem. Het doel van de behandeling vanavond is om met elkaar te spreken over de financiële hoofdlijn van de jaarstukken. Dat zijn het jaarverslag en de concept accountantsverslag. En de bevindingen van de auditcommissie en de Duizenberg-aanbevelingen over 2018 en 2019. De commissie wordt gevraagd of zij kan instemmen met het advies van de auditcommissie en de voormalig Duizenberg-rapporteurs. De behandeling vanavond spitst zich, even met klem voor de duidelijkheid, niet toe op de inhoudelijke bespreking van de Duizenberg-onderzoeken en aanbevelingen over 2020. Dit zal plaatsvinden tijdens de raadsvergadering van 24 juni aanstaande, waar dan ook de collegereactie bij kan worden betrokken die wordt vastgesteld op 15 juni, dat is dus volgende week dinsdag. Verder gaat wethouder Rog ervanuit dat de beleidsinhoudelijke bespreking

over de beleidsonderdelen, waar deze commissie niet voor verantwoordelijk is, ook zal plaatsvinden tijdens de raadsvergadering en zal worden besproken met de betreffende portefeuillehouders. Uiteraard des gewenst mochten er in deze commissie bestuur wel al inhoudelijke vragen zijn, dan zal hij dit noteren en doorzetten naar zijn collega's uit het college. Wie mag ik als eerste het woord geven? Meneer Rutten. Meneer IJsbrandy. Meneer Rutten, gaat u akkoord dat meneer IJsbrandy als eerst even gaat? O, meneer Rutten mag dan toch als eerst. Net op tijd, meneer Rutten, gaat uw gang.

De heer Rutten: Ik ben helemaal in de mood. Voorzitter, dank u wel. De VVD is op het eerste gezicht positief over de jaarrekening en de ontwikkeling van de financiële positie. De vermogenspositie is toegenomen en het weerstandsvermogen is ruim voldoende, gelet op de door het college nu onderkende risico's. En we zien meer positieve dingen. We dragen bij aan de vermindering van het EMU-tekort. Ik kan mij herinneren, meneer Rob de Jong in het verleden die daar elke keer veel aandacht voor vroeg. En het is toch mooi dat we als Haarlem rianter zijn voor het Rijk dan het Rijk voor ons. En we zien dat de structurele exploitatieruimte 1% is. De nadere analyse van de jaarstukken tempert onze positiviteit echter. En niet zo zeer ten aanzien van deze jaarrekening, maar ten aanzien van de houdbaarheid voor de toekomst. We kijken naar een momentopname die heel veel positiever is dan de vorige. Nog maar een paar maanden geleden. Oorzaak, incidentele meevallers. Geld dat niet of nog niet is uitgegeven of als er meer binnenkwam dan verwacht. Over de langere termijn zijn sommige dingen wel degelijk verslechterd, zoals die structurele exploitatieruimte. Die was 6% in 2017 en nu 1%. En de weerstandsquote was ooit 2.4. En niet in het verslag onze lage houdbaarheidsquote, zoals te vinden op waarstaatjegemeente.nl. Die is 13,9 versus 16% landelijk gemiddeld. En ook de afhankelijkheidsratio, 66,4 voor Haarlem, 63,3 landelijk gemiddeld. Dat betekent dat wat het Rijk doet ons relatief harder raakt dan gemeentes in het gemiddelde in Nederland. En met de onzekerheden op dat vlak en de Rijksbijdrage is waakzaamheid vereist. En last but not least nog steeds een hoge netto schuld en relatief hoge lokale lasten voor de Haarlemmers. De VVD is dan ook heel blij met de voorzichtigheid die de wethouder tentoonspreidt en dat hij de PvdA maant niet te vroeg te juichen bij de inzet van gelden die bijdragen aan een hogere weerstandscapaciteit, als we kijken naar de beantwoording in de vragen in de technische vragen bij de jaarrekening. Waar het de VVD om gaat, voorzitter, is dus de houdbaarheid van de financiën bij slecht weer. Dat is relevant voor de toekomst. En een uitstekend instrument om hier meer inzicht in te krijgen is de houdbaarheidstest voor de VNG. Dus wij willen de wethouder vragen om toe te zeggen deze test uit te voeren met deze jaarrekening en de begroting van 2021, zodat we die bij de besluitvorming over de kadernota mee kunnen wegen. Tot zover voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rutten. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons gedeeltelijk aan bij de VVD. We willen de wethouder feliciteren met het uitstekende financiële resultaat over het toch ingewikkelde jaar 2020. U bent wat dat betreft goed begonnen met uw wethouderschap. Ging de oorspronkelijke begroting nog uit van een klein exploitatieverlies van 250 duizend euro, het uiteindelijke exploitatieresultaat is uitgekomen op maar liefst 26 miljoen positief, dames en heren. Baten en lasten zijn sterk gestegen, uiteraard vooral ten gevolge van COVID-maatregelen van het Rijk en de financiële compensatie hiervan tot nu toe. En kennelijk heeft deze compensatie voor Haarlem voorlopig zeer gunstig uitgepakt. Qua COVID zijn we een voordeelgemeente, hoe vreemd kan het lopen. Als gevolg hiervan zijn de reserves in 2020 met hetzelfde bedrag van 26 miljoen opgelopen en is onze vlottende schuld met een vergelijkbaar bedrag gedaald. Waar het college in 2018 echter gestart is met een ambitieus investeringsplan om groei-impuls aan de stad te geven, en om de netto schuldquota daarbij zelfs tot 120 te laten oplopen, zien we nu een netto schuldquota van 75. Deels door het zojuist beschreven COVID-effect, maar deels ook omdat het college de investeringsplannen in 2020 wederom

slechts voor ongeveer de helft heeft waargemaakt. Drie jaar geleden maakten wij ons grote zorgen over de verwachte schuldontwikkeling. Ik wist toen nog niet, naïef als ik was, dat de gemeente Haarlem zoveel moeite heeft om plannen uit te voeren. Zoveel moeite zelfs dat ik mij nu andere zorgen begin te maken. Ondertussen is er namelijk wel het een en ander op gang gekomen in de stad. Er wordt volop geheid, gebouwd en getimmerd. En het is wel zaak dat de gemeente mee investeert om de bijbehorende voorzieningen, scholen, recreatie, sport, mobiliteit, et cetera, tijdig gereed te hebben voor onze nieuwe bewoners. We nemen aan dat de investeringsplannen van de gemeente met goede redenen gemaakt worden om echt de noden van de stad op te lossen. De investeringsachterstand over de jaren 2019 en 2020 bedraagt echter inmiddels 76 miljoen euro. Hoe en wanneer gaan we dat ooit inlopen? En wat betekent het voor het kwaliteitsbeeld van de stad en voor onze voorzieningen als we dit niet voor elkaar krijgen? Het wordt dan een volle, krappe en onveilige stad die we aan het maken zijn met zijn allen. Is dit de erfenis van dit college? Hart voor Haarlem is dan ook kritisch op het kennelijk vrijblijvende karakter van het investeringsplan. De gemeente kijkt wel wat er van gerealiseerd wordt, zo lijkt het. Maar voor de raad volgbaar, laat staan controleerbaar, proces is het echter allerminst. Het stellen van prioriteiten wordt de raad niet betrokken, hier zijn verbeteringen nodig. Ook die jaarverslaggeving geeft geen duidelijkheid over de grondoorzaken van deze achterstanden. Wij vragen de wethouder dan ook hier uitleg over te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Ijsbrandy. Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik ga niet herhalen wat de anderen hebben gezegd. Ik heb wel een paar toevoegingen. In het raadstuk lees je onderaan dat bij eventuele kostenoverschrijding, zoals nu het geval is over 2020, en het past binnen het bestaande beleid ten onrechte niet tijdig aan de raad is gemeld. Wat mij onduidelijk is, is hoe dit kan gebeuren. Want wij hebben een financiële verordening waarin ook staat dat de raad actief wordt geïnformeerd vooraf, als het bijvoorbeeld gaat om bedragen boven 50 duizend euro. Of overschrijdingen van hoger dan 250 duizend euro. Dat is dus niet gebeurd. Nou moeten wij ad hoc, zoals ik misschien meen te herinneren een week geleden hebben wij deze stukken gekregen, moeten wij dus gaan besluiten tot accordering van die tekorten alsnog. Nou wil ik dus weten: hoe heeft dat kunnen gebeuren? Wie is er verantwoordelijk aansprakelijk voor? En waar spreken we dan over, over bedragen bij de beleidsvelden. Een ander aandachtspunt dat is eigenlijk personele bezetting. Daar wil ik de credits geven aan CDA, mijn collega rechts van mij meneer De Raadt, onderscheid tussen flexibel en vaste schil zeg maar aan personeel. We zien ook online allemaal vacatures die deels of zijn ingevuld of worden ingevuld. En bij de bijeenkomst die wij hebben gehad afgelopen maandag of dinsdag werd ook verteld dat er nog meer zullen volgen, voor de ontwikkeling, professionaliseringslag van de organisatie Haarlem-Zandvoort. Wat kunnen we nog verwachten? En worden we daar over die personele kosten en aantallen tijdig geïnformeerd? Een laatste punt, dat heeft dan te maken met zeg maar de gebouwen van verbonden partijen of gemeentelijke gebouwen, die dus in ieder geval tot het vaste kernvastgoed behoren. Ik zie geen tot op heden een verduurzamingslag. Er is geen CO2 certificering. Dus ik zou daar eigenlijk op die beslissingsboom op dat beleidsveld eigenlijk aanvullende indicatoren willen waarop we dat kunnen volgen en kunnen toetsen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rijbroek. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me grotendeels aansluiten bij mijn voorgangers, ook over het later alsnog goedkeuren. Hart voor Haarlem die het ook al had over de achterblijvende investeringen, hetgeen wat niet nieuw is in Haarlem. Ik zit hier al een tijdje en het is al vaker gebeurd. Wat positief is, is dat het eerste coronajaar positief is meegevallen en het een plus in de jaarrekening is en in het eigen vermogen. Maar dat is wel mede veroorzaakt door het niet uitgeven van geprognoseerde investeringen. En nu we wat

geld overhebben is de vraag die erbij opkomt is of de bezuinigingen en plafonds in het sociaal domein hier nog meer van zouden kunnen profiteren als nu in het besluit staat. Maar bijvoorbeeld de wachtlijsten voor beschermd wonen en jeugdzorg kunnen worden verminderd. En de reserves voor jeugdzorg een idee? Ik leg het nu maar even op tafel. En ja, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Mijnheer Groot.

De heer Groot: Ja, dank u, voorzitter. En fijn dat ik welkom ben in deze commissie vanavond. Ja, eigenlijk wat ons betreft een aantal vragen aan het college. Wethouder, het concept rapport van de accountant is op dit moment nog vertrouwelijk. Kan ik ervanuit gaan dat zodra dat geen concept meer is, dat dat dan ook openbaar is? En wethouder, de accountant noemt opnieuw de aanbestedingen en de afwijkingen nemen toe in plaats van af, ondanks dat daar beterschap beloofd is. Kunt u daar een toelichting op geven? En wethouder, uit de Duizenberg-rapportage vorig jaar kwam onder andere de noodzaak naar een HR-rapportage of een sociaal jaarverslag. En er werd net ook al genoemd wat de personele ontwikkelingen binnen de organisatie betekenen. Op dit moment wordt daar afwijzend op gereageerd door het college en ik zou graag ook daar een toelichting op willen hebben. Want wij denken nog steeds dat dat een toevoeging kan zijn aan de jaarstukken zoals wij die op dit moment kennen. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, het is een beetje lastig om een jaarrekening te bespreken als dat eigenlijk niet over resultaten kunnen hebben. Dat moeten we dan voor de raad bewaren. Het accountantsverslag kunnen we het niet over hebben, want het is maar een concept. De Duizenberg-rapportages die heel interessant zijn kunnen we het niet over hebben. Dan valt voor mij in ieder geval redelijk weinig te zeggen. Maar laat ik toch een compliment geven, het lijkt toch redelijk gelukt te zijn om vat te houden op de kosten en de inkomsten, ondanks de onvoorspelbaarheid van het verschrikkelijke rampjaar 2020. Dat is een compliment waard. Maar ik kan het toch niet laten om op te merken dat als wij een jaarverslag krijgen waarin we met de huidige woningnood nog steeds het lef hebben om een groene smiley neer te zetten over hoe wij het met wonen doen, dan vraag ik me op dat vlak echt af waar we mee bezig zijn.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bloem. Dan geef ik nu graag het woord aan meneer Smit, die digitaal aanwezig is. Mijnheer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Klink ik dubbel of klink ik enkel? Nou, ik ga door. In aansluiting op de woorden van meneer Rutten en meneer IJsbrandy, het zicht op dit jaar en op volgend jaar is nog deels in nevel gehuld.

De voorzitter: Mijnheer Smit. Ja, ineens bent u heel erg goed hoorbaar nu u ja zegt. Daarvoor was u wat minder goed hoorbaar.

De heer Smit: Mijn systeem doet raar. Heb ik een nagalm, voorzitter?

De voorzitter: Nee, u heeft geen nagalm. Er zit wel een hikje in uw bijdrage. Maar nu bent u plotseling echt heel goed te verstaan.

De heer Smit: ik begin opnieuw.

De voorzitter: Fijn.

De heer Smit: In aansluiting op de woorden van meneer Rutten en meneer IJsbrandy, die deel ik. Het zicht op dit jaar en volgend jaar is nog deels in nevel gehuld. Er zijn achterstanden in investeringen geconstateerd en in algemeen onderhoud. Daar moeten we op herijken, want corona effecten op langere termijn zijn onvoldoende zichtbaar. En dat is de '...'. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Smit. U was deels hoorbaar. Dus als u ook maat deels antwoord krijgt u uw vragen, dan is dat het gevolg van ... Nee, het is heel moeilijk te verstaan meneer Smit. Dus misschien moet u een paar keer uw computer even op en neer slaan. Even rammelen met de computer, meneer Smit. Goed, ja, meneer Drost, gaat uw gang.

De heer Drost: Dank u, voorzitter. Ja, die cijfers die we voorgeschoteld hebben gekregen zijn natuurlijk op het eerste gezicht positief. Hebben al veel partijen ook genoemd. Zeker na zo'n jaar, na zo'n coronajaar, kan de begrotingsbehandeling nog goed herinneren, flink moeten bijsturen. Algemene reserve enzovoort zouden we allemaal komende jaren terug moeten storten. Nou, dat hoeft dan allemaal niet. Ja, positief fronsje dan toen ik de cijfers zag. Positief natuurlijk dat het er zo voor staat. Tegelijkertijd denk je ook wel van: je wil grip krijgen op dat proces en ook op wat er uit- en ingaat. Maar nou ja, dat is soms toch ook wel lastig en ook wel bijzonder dat in december was er een plus van 0,6 en nu is het inderdaad 26 miljoen. Nou ja, ik ben ook wel benieuwd, ik zie het ook wel staan in de jaarstukken, maar ook wel naar een reflectie vanuit het college daarop. Ja, het is een bijzonder jaar, maar hoe kunnen we daar misschien wat meer grip op krijgen? Een zorg die wij hebben is net ook al genoemd, dat zijn de investeringen in de stad. Die vindt GroenLinks hartstikke belangrijk, zeker als je ook in de kadernota ziet. Dat wisten we ook wel dat die investeringen die gepland staan alleen maar hoger worden, 70 miljoen en 90 miljoen. Ja, hoe gaan we die halen? Het pleit, en dan moet ik ook wel even terugdenken aan de begroting. Ik kan me nog herinneren dat best wel wat partijen hier voorstelden om vooral te schrappen in ambtelijke capaciteit. Het kon allemaal wel wat minder in het fysieke domein. Maar ik ben blij om te horen dat veel partijen die investeringen hier wel belangrijk vinden. Dus ik hoop dat u dan ook niet meer met dat soort voorstellen komt.

De voorzitter: U heeft een interruptie van meneer IJsbrandy, meneer Drost.

De heer IJsbrandy: Ja, het is natuurlijk prima dat je personeel nodig hebt om investeringen te kunnen doen. Maar dan moet er wel een zichtbaar verband zijn en dat ontbreekt op dit moment ten ener malen.

De voorzitter: Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ja, die zie ik niet direct. Volgens mij moet je juist, er zit gewoon een direct verband tussen. Elk miljoen die je wil investeren daar heb je exploitatie voor nodig. En daarom moet je ook de mensen hebben die het kunnen uitvoeren.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn hartstikke blij natuurlijk met het positieve en onverwachte resultaat voor deze jaarrekening. Inhoudelijk komt de PvdA terug op alles, dus de jaarstukken en Duizenberg, in de raad van 24 juni. En wij herhalen ons beroep dat we eigenlijk elk jaar doen op de wethouder, om de jaarstukken in elke commissie te agenderen. Zodat er vakinhoudelijk gesproken kan worden over de jaarstukken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wisse. Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, zoals al gezegd is ook door vele anderen, wij sluiten 2020 af met een positief saldo van 5 miljoen. Drie miljoen hevelen we over naar 2021 en twee miljoen gaat naar de algemene reserve. Ook blijkt een onttrekking van 8 miljoen uit de algemene reserve niet nodig te zijn, waardoor we het 12 miljoen beter doen dan in de decemberrapportage geraamd. Goed, daarnaast een ander positief effect is dat het corona-effect op de begroting tot nu toe in ieder geval veel kleiner lijkt dan geraamd. Meerdere impuls gelden voor de woningbouw zijn toegekend en inderdaad de netto schuldquote is flink verbeterd. Maar daar sluiten we ons aan bij andere criticasters, dat betekent niet altijd ook een verbetering voor de stad. Want ja, ook wij maken ons wel zorgen of we nog steeds toewerken naar een stad in balans. Want daarvoor moeten we natuurlijk juist blijven investeren. En dan bedoel ik niet alleen in woningbouw, maar juist ook in sport, in scholen en andere voorzieningen die nodig zijn voor al die verwachte extra inwoners. Maar goed, zoals gezegd voert het overige een financieel positief verhaal. Nog een punt, inderdaad wat mijn collega naast mij al zo net aangaf met betrekking tot de personele bezetting. Nog dank voor het compliment, maar die pass ik ook meteen door naar mijn collega-raadslid Jan Klaver, want het was zijn motie. De motie vast geeft comfort. En ja, we zijn hier inderdaad al een paar jaar aan het trekken, we hebben ook een aantal technische vragen hier weer over gesteld. En het blijft wat ons betreft onduidelijk wat nou exact de percentages vaste en externe inhuur zijn. De antwoorden op die technische vragen zijn in ieder geval voor mij bijzonder slecht te volgen en wij zullen daar dan in ieder geval op terugkomen in de raad, tijdens de inhoudelijke behandeling. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft iedereen zijn woordje gedaan die zijn woordje wilde doen? Dan geef ik graag het woord aan wethouder Rog. Nog even wat ik net was vergeten te zeggen, hij zal worden bijgestaan door de concern controller Martin Jonker. En misschien is het niet nodig, misschien ook wel, als de vragen iets technischer zijn van aard. Dan is daar meneer Jonker om daar assistentie te verlenen. Gaat uw gang, meneer Rog.

Wethouder Rog: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de commissieleden om zo'n eerste hoog over verkenning te hebben over de jaarrekening 2020. Voor mij natuurlijk een beetje vreemd, want ik ben de verantwoordelijk wethouder financiën en ik neem ook iedere verantwoordelijkheid op mij waar het gaat om dingen die beter kunnen of nu niet goed zijn gegaan. En tegelijkertijd is dit, ja, het jaarverslag en de jaarrekening van uw raad, van mijn collega's en mijn voorganger, waar ik zelf eigenlijk part noch deel aan heb gehad. Maar ik vind het mooi dat we deze positieve jaarrekening hier kunnen presenteren. En ik begrijp ook dat dat op instemming kan rekenen, met vreugde in ieder geval wordt ontvangen. En dat gold ook voor de auditcommissie en in eerste instantie ook. Voorlopig komt er een definitief rapport van de accountant nog over. En daar werd ook door de auditcommissie, die ik toch ook complimenten wil geven voor hun werk weer. Wel ook fijntjes geweest op datgeen wat een aantal van uw fracties ook deden, namelijk: ja, we hebben een mooie netto schuldquote van 75%, veel lager, echt in het groen. Maar er zit ook een andere kant aan natuurlijk. En veel van uw leden hebben dat ook aangeraakt en dat is het gebrek aan investeringen. En we komen natuurlijk uit een heel bijzonder jaar, het coronajaar wat ons allemaal heeft overvallen. We kunnen ons er nu al weer wat beter op voorbereiden dit jaar, maar toen werden we echt overvallen. En dat heeft heel veel stilgezet. Het heeft ook uiteindelijk geleid tot bijvoorbeeld minder instroom in uitkeringen, om maar eens wat te noemen, waar we dus een voordeel op hadden. En het heeft geleid tot inderdaad veel compensatie van het Rijk, maar ook veel onzekerheid in onze financiële huishouding. We hebben een weerstandsvermogen dat nu zit op 1,9, wat daarmee dus ook echt ruim voldoende is en ook een gestegen solvabiliteit van 17 naar 21 procent. En ik denk dat we daar best tevreden over mogen zijn. Tegelijkertijd zijn er een aantal vragen en

suggesties gedaan vanuit uw commissie, bijvoorbeeld die van de VVD. Die terecht aangeeft: ja, we willen die houdbaarheid ook naar de toekomst toe natuurlijk goed op orde hebben. En ik ben blij dat de VVD dat aangeeft, dat wil dit college ook. En ik denk dus ook dat ook deze jaarrekening laat zien dat je dus inderdaad behoedzaam moet begroten en dat het al fijn is als het meevalt, maar dat we dus niet zomaar aan de voorkant onzekerheden kunnen gaan incalculeren. Tegelijkertijd denk ik dat we al heel veel met kerngetallen werken en ook met de signaleringswaarden vanuit de provincie. En de vraag is dus eventjes of datgeen wat meneer Rutten nu vraagt, om te komen tot die VNG haalbaarheidstoets, of dat meteen is waar we nu naartoe moeten. Want ik wil hem wel ook voorleggen dat wij zitten met, het zou weer een uitbreiding van het instrumentarium zijn, nog meer gedetailleerde informatie. Terwijl er soms ook wel kritiek is op dat we zo ontzettend veel bijlagen al hebben, dan komt er dan wel weer eentje bij. En wij zijn wel echt bezig met het investeren in die uitgebreidere paragraaf rond weerstandsvermogen, risicobeheersing, kengetallen die nu ook meerjarig worden opgenomen, ook naar aanleiding van de vragen van de VVD fractie. We zitten toch echt te kijken naar die kerngetallen over onder meer rente, risiconorm en solvabiliteitsratio, om die meerjarig op te nemen. En mijn suggestie zou zijn om dan nu niet dit instrumentarium nu al toe te voegen, maar dit eerst verder uit te ontwikkelen in de verwachting dat we daarmee toch echt tegemoet komen aan het punt wat u terecht inbrengt.

De voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Rutten, gaat uw gang.

De heer Rutten: Voorzitter, dank u wel. Wethouder, wat het probleem daarmee is, is dat het dan nog steeds heel erg boekhoudkundig blijft. En waar de houdbaarheidstest of de stresstest van de VNG behulpzaam bij is, is om ons als raad mee te nemen in: wat gebeurt er als? En hoe zit voor de toekomst ook bij slecht weer scenario's, hoe is die houdbaarheid dan. Dat is iets anders dan de rij indicatoren die op zich al helpen, maar weinig inzicht geven in de weerbaarheid op het moment dat er een aantal slechte dingen gaan gebeuren. Ik heb die van Groningen met belangstelling bestudeerd. En als je die dan naast de standaard indicatoren legt, dan komt daar toch een beeld uit wat heel zorgelijk is en wat ook strategische keuzes met zich meebrengt. Het is juist onze wens vanuit de VVD fractie om die strategische keuze die we moeten gaan maken bij de kadernota ook voor de langere termijn daar goed in mee te kunnen nemen, in die financiële vooruitzichten voor de komende vijf tot zes jaar.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Rog: Ja, ik begrijp die wens. Ik denk tegelijkertijd dus dat met die elementen ook rond die renterisico norm, dat we proberen wel tegemoet te komen aan de achterliggende zorg die u heeft. En vervolgens natuurlijk ook dat te koppelen aan een behoedzame begroting. Kijk, als u ons daartoe oproept en uw raad zou dat willen, dan doen we dat. Maar ik wil wel toch ook waarschuwen voor de grote hoeveelheid aan informatie die we wel met elkaar moeten ophoesten. En er wordt echt veel gevraagd en we doen dat, en ik denk ook dat het goed is dat we dat doen. Maar tegelijkertijd, ik zou nu niet meteen pleiten voor een aanvullend instrumentarium in alle eerlijkheid. Dan zijn er nog door diverse fracties, Hart voor Haarlem deed dat, GroenLinks, CDA, inderdaad is aangegeven dat er, de groei van de stad, de stad in balans inderdaad. Dat is natuurlijk een punt wat ook het college heeft uitgesproken en probeert waar te maken in al die investeringsprojecten. En dat is ook wat we iedere keer bij de ontwikkelzones, maar ook bij de andere inrichtingsprojecten goed in de smiezen moeten houden. En ik weet zeker dat uw raad ons daar ook kritisch op zal blijven controleren. En ik heb zelf ook echt die wens dat we daar natuurlijk in slagen. Investeringsprojecten blijven wel achter, dit jaar misschien natuurlijk ook door corona meer. Tegelijkertijd zoeken wij ook in de organisatie toch naar wegen om daar naar de toekomst toe, want zo'n jaarrekening, dat merk je ook in deze

discussie, gaat ook altijd toch een beetje over: welke lessen kun je daaruit leren? We zitten ook te kijken naar in hoeverre er ook over geprogrammeerd kan worden om uiteindelijk wanneer het ene project niet door kan gaan, het andere dan wel gerealiseerd kan worden. De personele consequenties van Trots ...

De voorzitter: Wethouder, u heeft een interruptie van meneer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, over programmeren, dat kun je natuurlijk in je projectportefeuille kan je dat doen. Maar dat heeft natuurlijk op zich niks met je geld te maken. Als je zegt: ik heb gewoon zo veel geld over en nodig komend jaar of wat dan ook om investeringen te doen. Dan geef je dat in principe gewoon uit en dan kan je natuurlijk in je portefeuille kiezen waaraan je het uitgeeft. Maar je over-programmeert niet door maar een dubbel bedrag op te nemen. Want in feite hangen daar allemaal andere kerngetallen natuurlijk ook mee samen. En dan zet je eigenlijk de raad continu op het verkeerde been.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Rog: Dat zou zeker niet mijn insteek zijn om de raad op het verkeerde been te zetten. Wat onze insteek is, is met een realistisch investeringsprogramma te komen waarin we dus inderdaad de lessen uit het verleden wel meenemen. Want we zien inderdaad dat toch een aantal jaren op rij, dat was mij ook opgevallen toen ik hier een klein halfjaar geleden binnenkwam, keer op keer niet realiseert wat er uiteindelijk de bedoeling is dat gerealiseerd wordt. En daar zitten we wel te zoeken naar de juiste balans. En dat doen we natuurlijk in alle openheid met de commissie, met de raad. Dat moet natuurlijk ook vanzelfsprekend. Maar we moeten wel zoeken dat we uiteindelijk meer van die investeringen waar gaan maken. Dat is wel een les waar u terecht op wijst, de vinger bij legt, die het college ook meeneemt.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, nog een opmerking daarbij dan. Het gaat dan niet alleen maar zomaar om personeel, maar het gaat gewoon om een competente projectorganisatie met mensen die weten hoe je investeringsprojecten van de grond trekt. En die met de daarbij behorende hulpmiddelen gewoon in staat zijn om ook aan de raad uit te leggen waarom ze de een of de andere keuze maken. En dat is niet zomaar willekeurig personeel in de organisatie strooien, maar daar gewoon echt een gerichte organisatie voor opzetten om zo'n groeiagenda, die voor een aantal jaren nodig is, om die dan ook daadwerkelijk vorm te geven.

De voorzitter: Zit daar nog een vraag bij of was dit een opmerking?

De heer IJsbrandy: Dit was een opmerking.

De voorzitter: Wethouder, gaat u verder. O, moment, meneer Smit heeft ook een interruptie.

De heer Smit: Mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Smit, heeft u een tweede termijn of heeft u een aanvullende opmerking?

De heer Smit: Ik heb een aanvullende opmerking of een tweede termijn, maar geen interruptie.

De voorzitter: Dan komt u maar met uw aanvullende opmerking.

De heer Smit: Vraag eigenlijk. Vraag aan de wethouder, misschien ter voorkoming van een tweede termijn, is dat de wethouder zegt dat het gemeenschappelijk financieel toezichtkader is toegepast in het jaarverslag 2020. En op pagina 38 wordt ook geconstateerd dat er, hoe zal ik het noemen, een reflectie is opgenomen in het jaarverslag. Kan de wethouder toelichten waar ik die kan vinden. Of kan de wethouder na de vergadering eventueel specificeren waar die reflectie in het jaarverslag 2020 is terug te vinden. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Smit. U bent intussen goed hoorbaar. Heeft u de computer even op zijn donder gegeven, begrijp ik hieruit.

De heer Smit: Juist.

De voorzitter: Goed zo. De vraag ligt bij de wethouder. Wethouder, gaat u verder.

Wethouder Rog: Ja, dan zijn er nog vragen gesteld, ja de Actiepartij had het natuurlijk over investeringen of terugdraaien van bezuiniging. Maar we hebben het hier nu, we kijken nu terug natuurlijk naar de jaarrekening en dat lijkt me dan meer voor de discussie bij de kadernota en de begroting. D66 vroeg of het accountantsrapport openbaar wordt. Ja, dat is het geval. Dat zal spoedig gebeuren. De aanbestedingen, daar vroeg hij om een toelichting. En daarvan kan ik zeggen dat er inderdaad zowel de accountant als de auditcommissie hebben onderschreven dat daar blijvend aandacht voor nodig is en dat erkent het college ten volle. En we hebben inmiddels actie ondernomen om verdere onrechtmatigheden in 2021 te voorkomen. Dus we gaan ervanuit dat dat volgend jaar beter gaat. Ik zit even te kijken bij de onrechtmatigheden. Daar heeft volgens mij Trots is daar nog op ingegaan. Een bedrag inderdaad van 3,4 miljoen. En ja, daar is inderdaad sprake van doorlopende contracten vanuit voorgaande jaren die niet stopgezet konden worden. En daar ligt de oorzaak van dit bedrag grotendeels. En daarnaast ook door inhuur die in 2020 nog niet waren afgedekt met een raamcontract, bijvoorbeeld omdat het aanbestedingstraject toen nog liep. Of voor inhuur waar van tevoren niet ingeschat kon worden voor hoelang die periode zou zijn. Ja, dat verklaart een aantal van dit soort onrechtmatigheden. Mevrouw Wisse van de Partij van de Arbeid vroeg nog inderdaad om dit voortaan niet alleen in deze commissie, maar in andere commissies te doen. Ja, wat mij betreft laat ik de orde van de vergadering in uw handen en wij komen opdraven als u ons daarvoor roept. Dus ik laat dat echt bij uw commissie.

De voorzitter: Wethouder, u heeft twee interruptie van meneer Rijbroek en van mevrouw Çimen. Mijnheer Rijbroek, gaat uw gang.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Wethouder Rog, ik had er ook bij aan toegevoegd, niet alleen over die overschrijdend bedrag heb ik gehoord, dus ongeveer 3,2. U heeft daar ook een specificatie van gegeven. Maar hoe heeft het kunnen gebeuren? Want we hebben toch een vangnet, een financiële verordening die duidelijk aangeeft: als je een indicatie hebt van het bedrag is in zijn algemeenheid 50 duizend euro melden. Is het 250 duizend euro, even uit mijn hoofd, dan moet je het niet alleen actief melden, maar moet je ook zeggen hoe het gekomen is en hoe je dat budgettair bedenkt op te lossen. Dus waarom is dat niet gebeurd? Want wij worden nu verrast. Want we moeten het nu accorderen, 3,2.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Wethouder Rog: Voorzitter, als u het goed vindt. Het is een wat technische vraag waar ik nu niet het antwoord op kan geven. Maar als de voorzitter dat toestaat kan ik dat aan de concern controller vragen die vraag zo te beantwoorden.

De voorzitter: Dat mag. Mevrouw Çimen, u had nog een opmerking? Ging het over de spreektijd van meneer Smit? Dat is opgelost inmiddels, dank u wel. Wethouder, gaat u verder. Of was u klaar? O, mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook ter voorkoming van een tweede termijn. Ik heb even contact gehad met mijn fractiegenoot, de expert met betrekking tot de personele inzet. En ook hem was eigenlijk de antwoorden op onze technische vragen niet helemaal duidelijk. Dus aangezien de wethouder toch ondersteuning heeft en concern control straks andere vragen ook gaat beantwoorden, wil ik deze erbij geven. In het jaarverslag lezen we, of in de jaarstukken lezen we dat de personele externe inhuur is gedaald van 15% naar 13%. En dat lijkt goed, alleen tegelijkertijd is er een overschrijding van 1,7 miljoen voor externe inhuur dat niet van tevoren eigenlijk waar geen formatie tegenover staat. Maar in dat geval is dat toch nog steeds tijdelijke externe inhuur, die 1,7 miljoen, en zou dat toch gewoon moeten worden opgeteld bij die 13%? Want op het moment dat we dat niet doen, ja, dan zijn we het eigenlijk een beetje aan het verbergen dat we toch meer externe inhuur moeten inhuren dan dat we in het jaarverslag zeggen te doen. Dus daar zou ik graag nog een antwoord op willen.

De voorzitter: Duidelijk, dank u wel, mevrouw De Raadt. Dat lijkt mij ook een vraag voor meneer Jonker. Ruilt u van plaats? Nou, meneer Jonker, hartelijk welkom. Naast mij neemt plaats meneer Jonker voor de mensen die thuis kijken, hij is concern controller van de gemeente Haarlem. En hij zal antwoord geven op een aantal vragen die redelijk technisch zijn en derhalve het best door hem beantwoord kunnen worden. Ik neem aan dat u antwoord geeft op de vraag van meneer Rijbroek als eerste. Gaat uw gang.

De heer Jonker: Mag ik als eerst even de tegenvraag stellen. Ik had goed begrepen dat u aansloot op het raadstuk, namelijk op besluit 2. Dat is namelijk een hele specifieke categorie over onrechtmatigheid. En dan is het goed om u ook meteen mee te nemen daarheen. Dat is paragraaf 4.6, dat gaat over rechtmatigheid. En rechtmatigheid is iets bijzonders wat hoort bij een begrotingshuishouding, dus ook in de verantwoording. En dan als we kijken naar besluit 2, dan wordt gerefereerd aan categorie 3. Dus niet aan alle categorieën in paragraaf 4.6, maar alleen aan categorie 3. En als u dan ziet, wat is dan categorie 3? Dat staat op pagina 263 en verder. Maar als je dan kijkt op pagina 264, dan komt u tegen wat onder categorie 3 valt. Sorry, die staat op pagina 263 onderaan. Dat zijn kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Oftewel, hoe kan dat nu? Er kunnen dingen ontstaan dat er baten binnenkomen op het moment dat je het niet meer kan verwerken en dat er dan ook weer lasten tegenover staan en vice versa. Dat kan gebeuren. Maar de kadernota rechtmatigheid is vrij streng, dus dan heet het meteen ook in de formulering niet tijdig. Het heeft wel een heel bijzonder karakter. Nou, wat is nou het bijzondere karakter. Op pagina 265 staat dat ook aangegeven, de laatste kolom. Wat is bijvoorbeeld categorie 3, en dan moeten we weer kijken bij overige baten bij beheer en onderhoud. En als we dan kijken wat daaronder valt, dat staat op pagina 266, dan leest u vooral dat dat administratieve verschuivingen zijn met vastgoed. En dat komt omdat we nog, laten we zeggen, een schuif aan het maken zijn tussen wat zit nou met vastgoed bij het primaire proces en bij het vastgoed. En die wijziging is later tot stand gekomen dan nog tijdig aan de raad gemeld kunnen worden. Dus is er iets wezenlijks aan de hand wat niet tijdig gemeld is, als we goed kijken niet, maar het moet vrij goed gerapporteerd worden dus dat inzicht wordt geboden. Dus dat begrip niet tijdig of ten onrechte niet tijdig, moet wel gelezen worden tegen de achtergrond hoe de kadernota

rechtmatigheid mee omgaan. Dus het college zegt: het past in het beleid, het is niet bijzonder. En we melden het even heel expliciet zoals het hoort.

De heer Rijbroek: Maar vooraf was natuurlijk gewenst.

De heer Jonker: Als we zeggen: hebben we het liefst helemaal niet categorie 3, zeker. Daar streven we wel naar. Dan de vraag van het CDA over: hoe zit dat nu met inhuur? Want het inhuur is toch gedaald? En hoe kan het dan dat de categorie toch stijgt met een overschrijding? Maar dat is niet inhuur, dat heet tijdelijke aanstellingen zijn dat ook. En er zit natuurlijk een verschil tussen iemand die tijdelijk wordt aangesteld met een tijdelijk contract, dat was niet begroot maar wordt wel aangesteld voor een beperkte periode. Hetgeen niet hetzelfde is als je een inhuur doet van een bureau. Dus vandaar dat dat onderscheid wordt gemaakt. Degene die contractueel ook al is het voor een beperkte periode, die valt ook qua definitie niet onder categorie inhuur. Dus vandaar dat het er ook niet bij opgeteld moet worden.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank voor dit antwoord. Dat kan ik dus volgen. En de tijdelijke inhuur, dat valt dus niet onder je flexibele schil. Dat begrijp ik goed?

De heer Jonker: De flexibele schil is nog een ander begrip. De flexibele schil is opgebouwd uit, bijvoorbeeld bij werk en inkomen is er een flexibele schil. Daar zeg je: daar heb ik mensen die ik tijdelijk nodig heb en die heb ik ook een tijdelijk contract gegeven. En ik heb inhuur nodig om weer pieken op te vangen. Dus een flexibele schil is uit beide categorieën opgebouwd.

Mevrouw De Raadt: Maar dan in dat geval zou die 1,7 miljoen overschrijding er dus wel bij moeten worden opgeteld.

De heer Jonker: Nee, want als ik het goed begrijp dan zou het betekenen dat de flexibele schil per definitie opgeteld moet worden bij inhuur. En dan is het antwoord nee, de flexibele schil bestaat deels uit inhuur en deels uit tijdelijke contracten.

Mevrouw De Raadt: Laatste vraag, voorzitter, want dan hoeven we dit straks niet in de raad te doen. Oké, dus u zegt: de flexibele schil is de tijdelijke contracten en de externe inhuur. Alleen als we het dan hebben over die percentages, die 13 en 15%, dan valt die tijdelijke inhuur er weer niet onder.

De heer Jonker: Nee, het tijdelijk contract valt er niet onder. Maar de inhuur valt daar wel onder. En daarom niet het begrip tijdelijke inhuur, want inhuur is altijd tijdelijk. Dus inhuur van bureaus is altijd wat onder dat percentage van 13 of 15 procent valt.

Mevrouw De Raadt: Dank u wel, ik neem dit mee terug naar de fractie. Dank u wel.

De heer Jonker: En misschien als ik als laatste nog mag reageren op de vraag van het GTK, het toezichtkader van meneer Smit, waar staat dat? De reflectie staat op pagina 38-39. En er wordt ook aangegeven dat het toezichtkader nog niet af is. En op pagina 39 wordt gereflecteerd hoe we in Haarlem met het toezichtkader omgaan.

De heer Smit: Mevrouw de voorzitter. Mag ik?

De voorzitter: Ja, meneer Smit, heeft u gezegd dat u iets ging roepen op de chat?

De heer Smit: Het antwoord van onze concern controller was zo kort dat mij dat niet lukte. Dus vandaag dat ik nu mij even tot u richt.

De voorzitter: Oké, prima. Ik sta het toe dit keer. En de volgende keer als u gewoon een smiley intypt bij de chat, dan weten we ook wat u bedoelt en dat gaat volgens mij heel snel. Maar gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Geachte meneer Jonker, ik zie dat er wordt gezegd: we hebben in feite nog een prestatie beoogd maar nog niet bereikt. Maar dat betekent dat ik moet lezen op pagina 39 dat er in feite in de tekst van het jaarverslag op alle andere pagina's niet specifiek een reflectie terug te vinden is van het GTK. Klopt dat?

De voorzitter: Dat is correct, zegt meneer Jonker. Zijn er verder nog vragen aan meneer Jonker? Zijn er verder nog vragen aan de wethouder? Nee? Dank u wel, meneer Jonker. Dan vraag ik de wethouder om weer plaats te nemen. Dan vraag ik nu aan de commissie of zij kan instemmen met het advies van de auditcommissie en de voormalig Duizenberg-rapporteurs. Dat moet besloten worden. Ik zie knikkende hoofden, dus het antwoord is ja. Waarvoor dank. Prima, dan is dit onderwerp afgerond.

8. Tweede wijzigingsverordening belastingen Haarlem 2021 (MR)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 8, de tweede wijzigingsverordening belastingen Haarlem 2021. Aan de raad wordt gevraagd de tweede wijzigingsverordening belastingen Haarlem 2021 vast te stellen. Met deze tweede wijzigingsverordening belastingen Haarlem 2021 wordt voorgesteld tarieven te verlagen conform de eerder vastgestelde steunmaatregelen als gevolg van corona. Daarnaast wordt voorgesteld enkele artikelen uit de tarieventabel leges 2021, behorende bij de legesverordening 2021, aan te passen. De verordening wordt hiermee in overeenstemming gebracht met de uitvoering van het vastgestelde beleid en de geldende wet- en regelgeving. Wenst iemand hierover het woord te voeren? Mijnheer Trompetter, gaat uw gang.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Heel kort. Verheugd met deze voorstellen, daar hebben we ook om gevraagd. Dat het precario op terrassen tot 1 juli 2021 nog steeds kwijtgescholden wordt en het precario worden verlaagd. En uiteraard akkoord met de technische wijzigingen, wat ons betreft een hamerstuk.

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Coronatijd is lastig voor ondernemers. Fijn dat we daar in ieder geval maatregelen op kunnen nemen. Ook dank aan de gemeente beleidsmatig. Het is al moeilijk genoeg voor ondernemers om dat te doen. Haal die bureaucratie weg. Dat houdt onder meer nu in dus 25% minder bijdrage voor de ondernemers als het gaat bijvoorbeeld om de reclamebelasting en bedrijfsinvesteringszone. Dus te investeren in jouw eigen gebied, kortgezegd. En 100% precario voor horeca kwijt te schelden. Dat is wat we kunnen doen op dit moment. Er komt nog een pakket aan. Ik doe dit op deze manier, opdat de ondernemers weten dat we er echt daadwerkelijk werk van maken. Er komt een vervolg aan, wat mij betreft akkoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rijbroek. Mijnheer Linder.

De heer Linder: Ik heb voornamelijk een vraag over die non-sepa transacties. Mij is niet helemaal duidelijk waarom een non-sepa transactie zou moeten plaatsvinden. Als die plaatsvindt, is het dan niet gewoon simpeler om voor dit geval dan het tarief met 10 euro te verhogen? Die dan zonder-sepa transactie dan ook een duurdere transactie hebben.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Linder. Verder nog opmerkingen vanuit deze commissie? Nee, dan is nu het woord aan meneer Rog, gaat uw gang.

Wethouder Rog: Ja, volgens mij is er instemming en gaat het dus positief naar de raad. Daar ben ik blij mee vanzelfsprekend. Er is een concrete vraag van de ChristenUnie over de non-sepa transacties. Daar wil ik graag even technisch op terugkomen, omdat ik daar het antwoord nu niet paraat heb. Dank u wel.

De voorzitter: Prima. Gaat meneer Linder daarmee akkoord? Prima. Hoe gaat dit stuk naar de raad? Ik heb begrepen hamerstuk. Ja? Nou, dan hebben we echt geweldig nieuws, want het gaat als hamerstuk naar de raad. En daarbij lopen wij 10 minuten voor op schema.

Eetpauze

De voorzitter: Het is tijd om wat te eten, meneer de wethouder, dank u wel. Neemt u tijd. We komen hier om kwart voor 7 weer terug. Eet smakelijk en tot zo. Hartelijk welkom terug bij deze vergadering van de commissie bestuur op 10 juni, want dat is het vandaag.

9. Vaststellen convenant governance samenwerking Zuid-Kennemerland (JW)

De voorzitter: We gaan verder met agendapunt 9, het vaststellen van het convenant governance samenwerking Zuid-Kennemerland. De raad wordt gevraagd in te stemmen met de bij dit raadsvoorstel gevoegde bestuursconvenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland en de daarbij behorende uitwerking. Het is de portefeuille van de burgemeester en die is inmiddels aangeschoven hier aan tafel. Wie mag ik als eerste het woord geven op dit onderwerp? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Actiepartij is blij met dit voorstel en is zoals bekend voorstander van samenwerking in de regio Zuid-Kennemerland. Ook als strategisch partner binnen de MRA en andere gremia. Wat ons betreft een prima voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, SP is altijd kritisch geweest op dit samenwerkingsverband waarbij de democratische controle tekort schiet. En als je kijkt wat hier voorligt, dan is het niet heel sympathiek te noemen. Alleen blijven we toch constateren met de afvaardiging van twee mensen bijvoorbeeld in die commissie, twee mensen die namens de gehele raad moeten spreken. Als we kijken naar het hele politieke landschap, dan is een stem van de raad in Haarlem is daar geen sprake van, en ook geen twee stemmen, dat zijn er veel meer. En op vele gebieden zien we dat we eigenlijk als gemeente, en niet alleen in Haarlem, gewoon de grip kwijt aan het raken zijn. En ook echt een democratisch gat te groot wordt. Lost dit het op? Nee. Moeten we hiermee instemmen? Nou, ik vind het lastig, omdat je dan toch verdere samenwerking en verdere afstoting legitimeert.

De voorzitter: Mijnheer Bloem, u heeft een interruptie van meneer Trompetter. Mijnheer Trompetter, gaat uw gang.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ja, meneer Bloem, wij zijn ook altijd kritisch geweest op democratische gremia zoals de MRA. Maar nu die er eenmaal zijn en die eenmaal zeg maar actief zijn, bent u het dan niet met de Actiepartij eens dat het ook handig is om juist vanwege het bestaan daarvan, dat we bijvoorbeeld ook de gemeente Zuid-Kennemerland wel kunnen gaan samenwerken als gezamenlijke lobby naar het grotere geheel. Bijvoorbeeld de biodiversiteit ambities gaan in deze regio wel verder als in de grote MRA. En kijkt u daar dan naar?

De heer Bloem: Hoe ik hier naar kijk is het volgende. Volgens mij is onze democratie enorm aan het bloeden als het om dit soort samenwerkingen gaat. Kijk maar naar de jeugdzorg, we moeten dat met allemaal gemeenten doen maar we hebben er allemaal geen controle op en het moet allemaal regionaal. En dan is akkoord gaan met een pleistertje schiet tekort. Wat ons betreft moeten we doorgaan, moeten we blijven hameren op echt een andere inrichting. Wat is precies de rol van een gremium als de provincie nog als alles toch buiten die provincie wordt besloten? Waarom kiezen we niet gewoon in plaats van een provinciale staat en een MRA? Dat ligt niet voor en dat ligt nog jaren achter ons. Maar wij hebben grote problemen mee door akkoord te gaan met de pleister en daarmee te zeggen van: nou oké, we zijn weer een stukje vooruit gekomen. Nee, we moeten een fundamentele discussie over wat bij een gemeente thuishoort, wat we regionaal moeten doen en hoe we dat democratisch gat echt gaan dichten, in plaats van te plakken met pleisters.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van meneer Drost.

De heer Drost: Nee, ik ben gewoon benieuwd. Wat is dan uw alternatief? Het is toch niet zo heel raar om te kijken van: goh, met de gemeentes om ons heen, we zien gewoon een aantal regionale opgaven. Hoe kunnen we die gezamenlijk oppikken? En dan snap ik uw algemene verhaal van uitholling begrijp ik wel, die zie ik soms ook wel. Maar in dit geval denk ik: ja, maar wat wil u dan doen? Wil u dan niet samenwerken in de regio?

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter, ik wil verzet bieden tegen ontwikkelingen waarmee we het democratisch gat niet dichten, niet echt dichten. Maar alleen het legitimeren met een pleister. En dat is inderdaad het grote verhaal. Maar als wij akkoord ermee gaan en hiermee toch weer een legitimering geven aan die enorm gebrekkige regionale samenwerking, tenminste vooral gebrekkig in ieder geval in die zin dat er geen democratische controle op is. Ja, ik zit hier niet als socialist om op de winkel te passen. Ik wil echt dat mensen meer zeggenschap krijgen over hun eigen omgeving, wat over hun gaat, over hun zorg, over de mobiliteit, over al die aspecten. En om dan akkoord te gaan met een pleistertje als weg vooruit is niet waarom ik hier zit.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van meneer Linder.

De heer Linder: Ik hoor nog geen alternatief. Wat is precies dan het alternatief wat u ziet om toch enigszins iets van een samenwerking?

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Dat heb ik al genoemd het alternatief. Dat gaan we hier niet in de gemeenteraad regelen, maar we zullen echt een ander stelsel moeten hebben. Dan liever kies ik in plaats van een Provinciale Staten kies ik een MRA, waar we gewoon een gekozen volksvertegenwoordiger zit en waar ook democratische controle plaatsvindt. Dit is weer allemaal colleges die vooral onderling samenwerken met gebrekkige controle in de raad en dan nu nog twee uitgeschoven posten per raad. Daarmee fixen we het niet, we moeten het probleem bij de wortel aanpakken. Dus mijn alternatief is echt een ander stelsel.

De voorzitter: Nog een laatste nabrander van meneer Trompetter.

De heer Trompetter: Maar meneer Bloem, als u de stukken goed gelezen heeft dan staat er ook in dat dit gremium geen besluiten neemt. Wel besluiten voorlegt, maar zelf geen besluiten neemt. En dat is ook zeg maar vooraf vastgesteld in een eerdere discussie over dit onderwerp.

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: We hebben allemaal regionale gremia die zogenaamd geen besluiten nemen. Waarvoor we heel veel geld uitgeven. En er wordt regionaal wel een hele hoop geregeld. Als wij de zorg op een bepaalde manier willen regelen, ja, maar dat moet eerst afgestemd worden. Voor de VRK, daar hebben we het net in de commissie beheer, daar geldt exact het zelfde. Dus u kunt wel zeggen dat er formeel geen besluiten worden genomen, maar zo werkt het wel. En om dan er weer een pleistertje op te plakken, hoewel ik zeg: ik snap het, het is een klein stapje vooruit. Maar soms moet je geen kleine stapjes vooruit zetten, maar moet je echt kijken: jongens, dit systeem is kapot, hier moeten we echt wat aan gaan doen. En met een pleister legitimeren we het alleen.

De voorzitter: Mijnheer IJsbandy, u heeft een interruptie op meneer Bloem?

De heer IJsbandy: Ja, dan moet u misschien uw lijststaanvoerder, mevrouw Marijnis, eens vragen of ze niet gewoon mee wil regeren. Want dat zou misschien ook helpen dan wel.

De voorzitter: Dat lijkt mij een andere discussie.

De heer Bloem: Het lijkt mij een goed idee. Ik denk dat wij graag in een prachtkabinet zonder Rutte meedoen. Dat lijkt me een goed idee.

De voorzitter: Nou, we worden een stuk wijzer op deze avond. U bent ook al tegen pleisters, dat is ook een duidelijk punt. Wie mag ik het woord geven op dit onderwerp? Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Ja, het convenant samenwerking Zuid-Kennemerland ligt voor en ik wil eigenlijk de beide sprekers van de SP en namens de andere partij toch ook eventjes iets meegeven. Beide hebben gelijk, hoezo kan dat dan? Als ik even de ervaring die ik heb bij de commissie ontwikkeling hebben wij de RES voorgelegd gekregen. Voor de luisteraars, regionale energiestrategieën over verduurzaming. Bij die bijeenkomsten, die technische bijeenkomsten, werd ons gewoon voorgelegd de projecten die werden aangeboden bij als ik dat meen binnenlandse zaken, ter beoordeling om natuurlijk ook financiële middelen binnen te halen. Dat was al gebeurd. Dus ik geef beide gelijk. Ja, is dit de manier? Beslissen wij daar wel over? Want er staat: gemeenteraden behouden de beslissingsbevoegdheid. Dus ik heb daar een beetje moeite mee. Het tweede punt is dat wat betreft beslissingsbevoegdheid dat we als je dat verderop leest, 60 tot 80% van de

gevallen dat wel hebben. Dan wil ik eigenlijk wat meer weten van: welke beslissingen zijn er dan waarover en welke dan niet? Want dat wordt me daar niet in duidelijk. Voor zover.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rijbroek. Mijnheer Linder.

De heer Linder: Nou, wij van de ChristenUnie zijn voor samenwerking. We zijn op zich blij met het initiatief, met het convenant. Als die inderdaad voor meer efficiency zorgt. We vinden het ook goed dat die na anderhalf jaar gewoon geëvalueerd wordt. Natuurlijk doet het geld pijn, natuurlijk zouden we het liever niet willen uitgeven. Maar ik denk dat we over anderhalf jaar gewoon heel goed moeten kijken van: goh, heeft het dat opgeleverd wat we zochten, wat we wilden hebben? Ook dat hoeft niet per se in geheel te zijn, maar gewoon dat het dat heeft opgeleverd wat we verwacht hadden. En ja, zijn we erop vooruit gegaan om met de regio efficiënter met elkaar projecten aan te pakken of wat dan ook.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Linder. Mijnheer Groot.

De heer Groot: Ja, dank u, voorzitter. In tegenstelling tot mijn buurman ben ik iets positiever over deze pleister. Ik denk dat dit een goede stap vooruit is in de samenwerking die wij met onze buurgemeenten hebben. Dus wat ons betreft akkoord en kan het als hamerstuk naar de raad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, Hart voor Haarlem sluit zich daarbij aan. Het is een kleine stap, maar hij wordt inderdaad vrij snel geëvalueerd. Vorige keer hebben we al ingebracht dat we hopen dat er ook echt concrete dingen uit voortkomen, waar je zegt van: ja, daar zijn we het echt over eens, daar kunnen we gezamenlijk in optrekken, daar kunnen we gezamenlijk ook binnen de MRA onze effectiviteit mee vergroten. Want dan bewijst het zijn waarde en rechtvaardigt het ook de kosten.

De voorzitter: Dank u wel, meneer IJsbrandy. Mijnheer Smit, bent u daar?

De heer Smit: Ja, mevrouw de voorzitter. De jury is aanwezig.

De voorzitter: May I have your vote please?

De heer Smit: 12 points for you. Ik ben lid geweest van de governance werkgroep. En ik ga nu proberen een paar dingen toch even recht te zetten, alhoewel ik daarmee wat wind uit de zeilen van de burgemeester neem. Maar ja, dat doe ik dan maar vanuit de rol die ik had in de governance groep. De twee mensen die nu gevraagd worden uit de raad zijn een soort ambassadeurs vanuit Haarlem die eigenlijk proberen een procesbegeleider te zijn en niet meer. Want wat was in het verleden vaak het probleem? De ene gemeente wist niet waar de andere gemeente in het kader van de MRA/regionale aspecten bezig was. Er werd verschillend in de tijd werden besluiten genomen, het kon vaak niet meer of was al te laat of we waren te vroeg of we wisten niet wat de collega raad erover dacht. Dat werkte niet. Nu is gezegd: er moet afstemming komen in het besluitvormingsproces in Zuid-Kennemerland. Dat is alleen de bedoeling. Als ik dan hoor praten over 86% betreft dingen waar we over mogen besluiten. Nee, de bedoeling is dat zo veel mogelijk stukken in de raden worden aangeboden in een 60 of 80% versie. Dat wil zeggen: raden, ga ermee aan de gang en muteer erop, vul aan en geef ons huiswerk voor een 100% versie. Dat is allemaal positief. Als ik zelf kijk naar hoe ik naar deze governance werkgroep heb gekeken naar de toekomst, dan kan ik mij de opmerking van de SP wel voorstellen dat het een pleister is. Maar het is wel een hele stevige pleister. Het is een pleister die toch

helpt het vervelend bloeden van het regionaal overleg wat te voorkomen. Dat is geen, wat je noemt, wereldoplossing. Dat heb ik ook wel gemerkt in de werkgroep. Zelf ben ik van mening dat een meer open structuur samen met de IJmond, want ik denk dat het een groot probleem is dat we met zijn allen herkennen dat de westkant van de MRA feitelijk een te kleine of geen rol speelt in de gehele MRA. Dat die westkant zijn stem beter laat horen. En of het nou mobiliteit is, werkgelegenheid, of wat dan ook, de gedachte over het ov, het ontsluiten van de westkant. Wij zijn onvoldoende gehoord de afgelopen jaren en moeten ons beter laten horen. Mijn persoonlijke visie is dat het alleen kan als we snel doorstappen naar een overlegstructuur. En dan steunt de SP als dat meer open is meer ook richting de bewoners. In dat brede verband Zuid-Kennemerland, IJmond. Maar deze stap die maakt het mogelijk om de komende tijd beter in de raden van Zuid-Kennemerland af te stemmen hoe wij de besluitvorming die wij gezamenlijk beogen ook inderdaad gestructureerd, afgestemd met elkaar, in dialoog met elkaar, gaan vormgeven. Nou, en die positieve bijdrage heb ik gevoeld mee te leveren en die zit er ook wel in, maar het is een bescheiden stap. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Smit. Is er verder nog iemand in deze commissie die hier het woord over zou willen voeren? Nee, dan geef ik nu graag het woord aan de burgemeester. Gaat uw gang.

Burgemeester Wienen: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Om te beginnen denk ik dat het heel goed is inderdaad te zeggen dat het product wat voorligt is door een werkgroep met vertegenwoordigers uit de verschillende raden voorbereid. Vervolgens ook besproken in radenconferenties, waarbij alle raadsleden waren uitgenodigd. Dus in die zin is wat er hier voorligt niet het product van college of colleges, maar vooral ook van datgeen wat door raadsleden is ingebracht. Ik vind ook dat het idee dat het hier zou gaan om een pleister, eerlijk gezegd vind ik de beeldspraak ook niet goed. Waar het om gaat is, het is een hulpmiddel. Gemeenten hebben een aantal bevoegdheden, maar die stoppen bij hun grens, en dat is logisch. Alleen de samenleving gaat door en de problemen ook. Milieu, energie, mobiliteit, dat zijn zaken die zijn grensoverschrijdend. En iedere gemeente kan gewoon blind voor wat er bij de burens gebeurt doen wat die wil, maar het is verstandiger om dingen met elkaar te bespreken, om te kijken: kunnen we dingen afstemmen, kunnen we daar met elkaar uitkomen? De gemeenteraden hebben duidelijk aangegeven: wij willen geen bevoegdheden afstaan. Wij willen niet zeggen van: nou, we vormen een nieuw orgaan en dat neemt dan wel de beslissingen. Nee, die hebben gezegd: dat blijven we zelf doen. Maar het is wel belangrijk dat we dan, als we een besluit nemen, dat we een beetje beeld hebben van: hoe ligt dat bij de andere gemeenten en wat is een haalbaar verhaal wat we met zijn allen zouden kunnen ondersteunen? En uiteindelijk is het aan de raad om te zeggen of ze dat dan wel of niet wil. En nou, met dank aan meneer Smit, want die heeft daar gezeten namens Haarlem. En die heeft net ook uitgelegd, want het idee was niet dat 60 tot 80% van de zaken door de gemeenteraden wordt besproken en de rest niet. Nee, 100% van wat er aan besluitvorming zeg maar bij raden ligt blijft gewoon bij raden liggen. Alleen als er gezamenlijk beleid wordt voorbereid is gezegd: lijkt het handig om niet pas als er een compleet verhaal is dat aan vier gemeenteraden voor te leggen met het risico wat we regelmatig meemaken, hebben we vorig jaar nog meegemaakt dat een of twee van die gemeenteraden zeggen: nou, wij willen het niet. En dan is al dat werk voor niks geweest. Nu is het idee, je legt het voordat het helemaal af is leg je het voor aan gemeenteraden, die zeggen wat ze ervan vinden. Dan weet je van: oké, heeft dat een beetje draagvlak, zijn daar nog kanttekeningen bij, kunnen we kijken of we dat mee kunnen nemen. En vervolgens ligt er dan hopelijk iets waar in alle gemeenten voldoende steun voor kan worden gevonden. En uiteindelijk bepaalt de gemeenteraad zelf. Dus ik noem dit geen pleister, het is een hulpmiddel om ervoor te zorgen dat wij maatschappelijke problemen niet bij de eigen grens stoppen met erover nadenken, maar ook kijken van: kunnen wij gezamenlijk nog meer bereiken? En het blijft aan de gemeenteraad om dat te beoordelen.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog vragen, meneer Rijbroek?

De heer Rijbroek: Ik heb het even aan de burgemeester ervaren in de commissie ontwikkeling, dat zijn die technische bijeenkomsten digitaal. Daar werd besproken de regionale energiestrategieën. En er waren al een aantal projecten die waren al ingebracht, dus je kon je daar op inschrijven. De gemeente heeft daar zijn voorwerk voor gedaan, want je moet financiële middelen hebben. Dat is ons als zodanig voorgelegd, maar daar zijn we dan toch alleen maar in meegenomen, medegedeeld? Of zie ik dat verkeerd? Dan hebben wij daar toch niet een actieve rol in gehad?

De voorzitter: De burgemeester.

Burgemeester Wienen: Voor zover er bevoegdheden op dat punt door raden moet worden uitgeoefend, dan moet dat gewoon gebeuren voordat er een besluit kan worden genomen. Dus je kunt niet zeggen van: we hebben dit vast besloten en de gemeenteraden mogen er verder nog wel eens naar kijken. Er zijn dingen die geamendeerd zijn en waar wel al door colleges in de voorbereidende sfeer dingen zijn gedaan. En dat is denk ik ook maar goed ook om het werkbaar te houden en overzichtelijk. Maar ik meen toch te weten dat deze gemeenteraad nog maar heel recent over de energiestrategie een uitvoerig debat gevoerd heeft en daar ook allerlei uitspraken over gedaan heeft. En dat wordt weer verder uitgewerkt en pas dan kunnen er verdere zetten worden uitgevoerd.

De voorzitter: Nog een aanvullende vraag, meneer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Kijk, waar het over gaat dat is de algemene structuur. De RESSEN zijn behandeld, dat klopt, in die technische commissies. Maar de projecten die men voorlag van: die lijken ons gunstig geschikt. Die zijn toen al voorgelegd hogerop bij het ministerie van Binnenlandse Zaken ter beoordeling, want je hebt daar behoorlijke financiële middelen voor nodig. Kijk, in dat opzicht hebben wij daar geen actieve rol in gespeeld qua informatie, want die weten we nog niet. Ik in ieder geval niet.

Burgemeester Wienen: Nee, maar dan krijgen we een andere discussie, want dat geldt ook voor lokale zaken. In de voorbereiding van beleid, en dat is een kwestie van hoe je de afspraken met elkaar maakt, maar om het werkbaar te houden dan zeg je van: de raad gaat over het beleid. Die zegt: dit zijn de brede lijnen die we willen. En vervolgens komt vanuit het college binnen dat beleid, als het goed is, voorstellen van: op deze manier zouden we het kunnen invullen. En dat dat wordt voorbereid en dat er gekeken wordt: kunnen we het qua financiering rondkrijgen? Past het ook binnen het nationale beleid? Past het in de provinciale visie? Ja, dat is denk ik alleen maar heel erg handig, zodat u uiteindelijk een totaaloverzicht heeft als u uw besluiten neemt. Maar dat is niet iets wat specifiek samenhangt met deze intergemeentelijke samenwerking, want dat geldt ook als je het als gemeente in je eentje doet. Goed, dus voor mij is de essentie dat wij de bevoegdheden blijven waar ze lagen, namelijk bij de gemeenteraden. Dat verandert niet, maar je probeert de voorbereiding beter op elkaar af te stemmen, zodat de gemeenteraden als ze hun besluiten nemen een grotere kans hebben dat ze weten hoe het in andere gemeenten ligt en of er draagvlak ligt in het geheel van de regio. En dat ging nu soms niet goed. De keerzijde van deze benadering is overigens, dat is het kritische punt en dat zullen we dus ook moeten zien: zijn we voldoende besluitvaardig? Of gaan we een praatcircus optuigen waarbij wel stukken worden geproduceerd en die worden dan rondgestuurd en dan moeten ze weer aangepast worden. En als het uiteindelijk dan eens een keer zover is dat iedereen zegt: dan moet het maar zo. Dan staat er bijna niks meer in. Als dat zo zou zijn, dat hoop ik niet, dan hebben we het verkeerd gedaan en dan is het jammer, dan moet je ermee stoppen denk ik. Waar het om gaat is: je probeert af te stemmen om daadwerkelijk beleid te kunnen voeren, stappen te kunnen zetten, en het is de raad die dat uiteindelijk besluit.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Mijnheer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Vanwege mijn rol in de governance groep durf ik de burgemeester in deze toch even aan te vullen en te steunen. Mijnheer Rijbroek pakt een voorbeeld dat niet een specifiek voorbeeld is op de agenda van Zuid-Kennemerland. De agenda van Zuid-Kennemerland, de beleidspunten zijn bekend en daar werken we aan. En vanuit die opdracht komen er beleidsstukken en dus beslisstukken naar raden toe, waar we in gezamenlijkheid over moeten beslissen. Dat heeft zijn beperkingen en het risico wat de burgemeester aangeeft als we daarin niet voldoende tot besluitvorming komen, ja, dan moeten we ons nog een keer op het hoofd krabben. Maar als dat wel lukt, dan hebben we de besluitvorming beter in de hand en meer gestroomlijnd dan in het verleden, toen we te vaak langs elkaar heen werkten. Maar het blijven uiteindelijk de beslispunten in de Zuid-Kennemerlandse agenda. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Smit, voor deze heldere aanvulling. Zijn er nog vragen blijven liggen voor de burgemeester? Dan is het aan mij om u te vragen: hoe gaat dit stuk naar de raad? Kan dat een hamerstuk zijn? O, meneer Smit. De enige van wie ik me voor kan stellen dat die nog even wat wil zeggen bent u, meneer Bloem. Een hamerstuk met stemverklaring, dat dacht ik al. Hamerstuk met stemverklaring wordt het, prima.

11. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

De voorzitter: Het volgende agendapunt voor de toehoorders thuis is komen te vervallen, dat is agendapunt 11, kader citymarketing Haarlem 2021-2025. Nou vervallen, het is eigenlijk verschoven naar na het reces, waar het in gezamenlijkheid met een ander agendapunt behandeld zal worden. Vanavond dus niet. Dus wij gaan over naar agendapunt 11, dat is spreektijd voor belangstellenden. We hebben geen aanmeldingen gekregen van belangstellenden die willen inspreken over een punt dat niet op de agenda staat. Dus wij gaan rap door naar agendapunt 12.

12. Overige punten ter bespreking

12.1 ENSIA verantwoording 2020 Haarlem (JB)

De voorzitter: En dat betreft agendapunt ENSIA verantwoording 2020 Haarlem. Dat is een punt ter bespreking. Op verzoek van de commissie en het college worden periodiek alle rapportages rondom informatiebeveiliging ter bespreking geagendeerd. Bij sommige stukken zijn ook geheime stukken opgenomen. Ja, precies op tijd, wethouder Botter. Als de commissie de behoefte heeft daaruit te putten, dan zal dit tijdens een besloten vergadering moeten plaatsvinden. Dus voor alle duidelijkheid, want meneer Botter komt net binnen. Er is een besloten gedeelte in dit stuk. Mocht u het daarover willen hebben, dan kan dat uiteraard. Dan doen wij het in aansluiting op dit agendapunt, maar dan in beslotenheid. En mocht het niet zo zijn en u heeft daar geen behoefte aan, dan kan dit punt gewoon in alle openbaarheid worden behandeld. Hartelijk welkom, wethouder Botter.

Wethouder Botter: Bedankt, voorzitter.

De voorzitter: Ik geef u even de mogelijkheid om zich aan te sluiten op allerlei mogelijke manieren. Doet die het niet? Daphne, pasje. Meneer Linder.

De heer Linder: Ja, ik vroeg me af in hoeverre die discussie zoveel zin heeft als we het niet over inhoud kunnen hebben. Dat wordt een wollig verhaal waar weinig concreets in die zin in zit. Dat is meer mijn ...

De voorzitter: Ik kan er inhoudelijk niet heel goed over oordelen, maar volgens mij is dat voldoende informatie waarover gesproken kan worden. Alleen bedrijfsgevoelige informatie dat dienen we gewoon niet hier te bespreken. Nogmaals, het kan wel, maar dan in beslotenheid. En als deze commissie nu zegt van: ja, dan kunnen we niks bespreken, dan moet het helemaal in beslotenheid. Dat kan ook, dan zetten we nu de camera's uit en dan gaan we in beslotenheid verder. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij zijn er genoeg openbare gedeeltes om het daarover te kunnen hebben. En ik heb in ieder geval geen behoefte om over de besloten gedeeltes nu te praten.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Dank u wel, voorzitter. Nou ja, op de vraag of we het besloten moeten beantwoorden: nee. Maar ik had wel de vraag: klopt het dat er eigenlijk wederom bij deze geheime stukken eigenlijk geen oplegger bij zit? En met oplegger bedoel ik dus met duidelijke informatie waarom het geheim is op grond van welke artikelen het geheim is. En ook met een duidelijke belangenafweging. Want die heb ik gemist. Kunt u dat nog even verifiëren voor mij?

De voorzitter: Ik kijk even vol verwachting naar mijn griffier. Oplegger bij de ... O, oké. Wethouder, een oplegger bij geheimhouding.

Wethouder Botter: Ja, lukt het allemaal, oké. De reden waarom het zeg maar geheim is heeft te maken met dat het gaat over een situatie waarbij wij in ieder geval het gevoel hebben dat het niet handig is dat de buitenwereld met ons mee kijkt over de problematiek waarover we het straks gaan hebben. Dus het is sowieso een issue wat wij best wel ingewikkeld vinden om in de openbaarheid met u te bespreken. De afgelopen periode is er natuurlijk best wel veel te doen geweest over cybersecurity en over allerlei vormen van penetratie van buitenaf. En ja, ik ben mij niet bewust dat daar ook nog bij hoort dat er dan een oplegvel bij zit. Maar de reden zeg maar dat wij nu een aantal stukken geheim verklaard hebben heeft te maken met, ja, de gevoeligheid die in gemeenteland leeft over dit soort zaken.

De voorzitter: Goed. En de vraag was eigenlijk van mevrouw De Raadt waarom daar dan geen oplegger zit met deze motivatie. Toch, mevrouw De Raadt? Dat was uw vraag, heb ik hem zo goed vertaald?

Wethouder Botter: Ja, ik hou me doorgaans heel erg goed bezig met de inhoud, maar met dit soort administratieve zaken ben ik niet verder bekend.

Mevrouw De Raadt: Ik zal er zo tijdens mijn termijn dan nog wat over zeggen. Maar wat het CDA betreft is dit niet een administratieve handeling, maar het is een wettelijke verplichting. En in die zin zou ik u willen aanraden om daar nog even goed naar te kijken, voordat dit straks ter bekrachtiging naar de raad gaat.

Wethouder Botter: Volgens mij, mevrouw de voorzitter, is het wel de vraag dan, dit is een samenspel natuurlijk tussen de griffie en de ambtelijke organisatie. En voor mij is het dan niet echt helemaal helder van waar zeg maar de verantwoordelijkheid ligt om wel of niet helder te krijgen van wat wel of niet dan in deze zin geheim verklaard moet worden. Wij hebben gemeend in ieder geval als college dat er een aantal aspecten

aanzitten die belangrijk zijn om die niet in de openbaarheid met u te bespreken. Maar als u vindt dat dat wel moet, dan gaan we dat doen.

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, even ter ondersteuning. Kijk, het is heel zorgwekkend dat het college het dus niet weet waar die verantwoordelijkheid ligt. En dat de verantwoordelijkheid dan nu ergens zweeft. Het punt is dat gewoon alles openbaar is, tenzij. Tenzij daar een wettige grondslag voor is, dat is het punt. En hoewel ik heel ver mee kan gaan met het college en daar geen meningsverschil is, dit moeten we gewoon goed regelen. Want als iemand deze informatie opvraagt, denk ik dat we die misschien gewoon vrij moeten geven nu. Ik zie namelijk geen wettelijke grondslag om nee te zeggen, terwijl ik wel een hele hoop praktische redenen zie om het niet te doen. Dus dit goed regelen is meer dan een huishoudelijkheid, het is gewoon slim omgaan met informatie en recht doen aan openbaarheid.

De voorzitter: Ja, ik zou even een punt van orde maken, want volgens mij is hier een soort van hete aardappel die een beetje doorgeschoven wordt. Laat ik nou voorstellen dat er even wordt nagegaan bij wie precies de verantwoordelijkheid ligt om die oplegger te verzorgen, of aan te geven dat er een oplegger moet komen. Niet bij de griffie, niet bij de wethouder.

Wethouder Botter: Ik denk dat we in de toekomst gewoon moeten zorgen dat dit beter geregeld is. Ik vind dit natuurlijk ook vrij vervelend dat we nu in deze discussie met elkaar terecht zijn gekomen. Het punt is dat een aantal stukken die hier vanavond ter bespreking staan wat ons betreft, wat het college betreft, wat de ambtelijke organisatie betreft, in ieder geval belangrijk zijn dat die niet in de openbaarheid worden besproken. Omdat dat bedrijfsvertrouwelijke informatie is. En dat is de achterliggende gedachte. En ik zal daar in de toekomst nadrukkelijker op letten.

De voorzitter: ik geloof dat dat alles is wat wij vragen in dit geval. Want volgens mij is het inhoudelijk wel duidelijk waarom het niet in de openbaarheid besproken dient te worden. Meneer Smit had nog een opmerking. Klopt dat, meneer Smit?

De heer Smit: Ja, mevrouw de voorzitter. Ook ik heb een bijdrage graag. Ik vind als er niet een besloten deel is, dat er toch een wezenlijk deel in de discussie in de afweging vanavond passeert. En dat is het rapport bepaling ISO 27.01. Daar ga ik voor de rest niks over zeggen, maar dat document verdient aandacht. En als het dat vanavond niet krijgt, dan wordt het wel een beetje een lege huls discussie denk ik, waar ik vervolgens dan achteraf wel vragen over moet gaan stellen. Maar dan doen wij niet terecht denk ik aan de rol en de toegevoegde waarde die wij als commissie kunnen hebben. Dus ik zou een besloten deel bepleiten. Als de meerderheid dat niet wil, dan ga ik op een andere manier mijn vragen stellen. Maar ik vind het wel jammer. Ik snap overigens de wethouder in deze, ik ben bijna altijd tegen geheimhouding. Maar als het gaat om de IT-beveiliging van onze organisatie dan kan je niet voorzichtig genoeg zijn. Dus in die zin steun ik hem. Dank u, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Smit. Ik ga even polsen, meneer Rijbroek, voordat we verdergaan. Ik ga even polsen of het gedeelte, het onderwerp waar meneer Smit het over heeft, ik zie meneer Linder zag ik uitbundig knikken, die is het eens met meneer Smit dat dit in beslotenheid nog even besproken moet worden dat gedeelte ervan. Is daar een meerderheid voor te vinden in deze commissie? Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Vanuit de SP vind ik dat als iemand daarover het wil hebben, dat we hem dat recht moeten gunnen. Dus dan moeten we het gewoon doen.

De voorzitter: Ja, en ik neem aan, meneer Rijbroek, dat u het daar volledig mee eens bent. Oké, meneer Smit, als u er nog bij bent dan gaan wij straks ook een gedeelte in beslotenheid bespreken.

De heer Smit: Dank u.

De voorzitter: Graag gedaan. Dan kunnen wij nu overgaan op de inhoudelijke bespreking van dit onderwerp. Wie wil als eerste het woord voeren? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Er zijn ten opzichte van 2019 verbeteringen waar te nemen in de basisregistraties in zijn algemeenheid. Er is vooruitgang geboekt op de basisregistratie ondergrond. De score op de juistheid van de gegevens blijft echter nog iets achter. En we hopen dat dat nog verbetert in de toekomst. Bij de BAG, de basisregistratie adressen en gebouwen, blijft wel de score op actualiteit achter. Als reden hiervoor wordt gegeven: mede doordat gereed-meldingen van verbouwingen niet bij de BAG aangeleverd worden vanwege een gebrek aan capaciteit/prioriteit bij handhaving, door een eerdere bezuiniging. Dan is de vraag: is het college van plan om hier een verbeteringslag in te maken? Meer capaciteit, meer prioriteit bij handhaving. En wat gaat het college daarvoor voorleggen aan de commissie c.q. de raad? De basisregistratie grootschalig topografie is goed op orde met een 100% score blijkt het uit een zelfevaluatie. Dit ziet er goed uit. De verwachting is dan ook dat het Ministerie van Infrastructuur en Jeugd dat ook zo zal zien. Is dit zo en wanneer horen wij dat? En dan tot slot voor de eerste termijn SiriNet en DigiD. Het is goed dat het college een verbeteringslag heeft opgesteld om te voldoen aan de normen, waar Haarlem niet voldoende op scoorde. En de vraag is of de commissie nog een actieve terugkoppeling krijgt na november 2021. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Mijnheer Linder.

De heer Linder: Ik begrijp even niet precies hoe dat nou zit met die gesloten vergadering. Ik kan mijn betoog namelijk niet doen, of tenminste dan moet ik hem aanpassen. Dus ik weet niet hoe we het precies doen.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat u uw betoog houdt als wij in beslotenheid verder vergaderen. Want dat gaat hier direct na. Dus de zaken die in openbaarheid besproken kunnen worden doen we nu. Ja? Oké, prima. Wie kan ik het woord geven? Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter. In weerwil van hetgeen misgaat van de juiste oplegger als het gaat om geheime stukken, moet ik wel zeggen dat ten opzichte van de vorige keer toen ik betrokken was bij de bespreking van dit onderwerp gelukkig een veel meer stukken openbaar zijn. En dat we het openbaar wel degelijk ergens over kunnen hebben. Dus complimenten daarvoor aan de wethouder. Als we naar alle openbare stukken kijken, dan denk ik dat we zeker qua techniek de goede kant op gaan, maar het zwakste punt is altijd de mens. Dat zal het altijd blijven. En daarom ben ik ook heel benieuwd hoe de wethouder dat punt ziet. Hoe gaat het nou echt met die cultuur, hoe gaan we met die gegevens om, zijn we daar voorzichtig mee? En zijn we dus heel echt bedacht op ransomware aanvallen die, zoals we net in Amerika hebben gezien, maar ook in Nederland natuurlijk al eerder, zeer ontwrichtend kunnen zijn. Mijn vraag aan de wethouder is: stel u zou dat testen in hoeverre dat plaatsvindt, in hoeverre mensen gevoelig zijn voor phishing in deze organisatie, kunt u ons dan ook delen hoeveel mensen de fout in gaan? Hoeveel leden helaas nog steeds op links klikken waar ze niet op zouden moeten klikken. Dat geeft namelijk pas echt een beeld op dat vlak hoe het staat met de organisatie. Ik

kan uit eigen ervaring vertellen bij een niet nader te benoemen organisatie waar ik zelf heb gewerkt dat dit echt een groot probleem is. Ongeacht hoe hoog het salaris. Sterker nog, hoe hoger het salaris hoe groter het aantal mensen dat op een link klikt om een gratis iPad te krijgen. Dat was de conclusie. Wethouder, kunt u dat aan ons rapporteren? En zou u dat dan, het liefst natuurlijk openbaar, maar als u dat vertrouwelijk vindt ook kunnen motiveren waarom u dat vertrouwelijk zou willen doen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bloem. Wie mag ik het woord geven? Eenmaal, andermaal, nee. Dan geef ik het woord aan meneer Botter. O, mevrouw Çimen, gaat uw gang.

Mevrouw Çimen: ik zat niet goed op te letten, excuus. Voorzitter, net als de andere collega's stellen wij ook vast dat er heel veel vooruitgang is geboekt. En wij zijn ook blij dat er bijvoorbeeld ten aanzien van DigiD en SuwiNet een verbeterplan wordt gemaakt voor iedere norm waaraan dus niet volledig wordt voldaan. Tegelijkertijd deel ik wel de opmerkingen van de collega van de SP dat er ook veel security risico's en knelpunten zitten in menselijk handelen. En ik ben dan ook wel benieuwd hoe deze cultuur binnen de organisatie wordt verstevigd door de wethouder. En kan hij daar ook expliciet op ingaan? En dan, nou ja, ik weet niet of dit het moment is om het hierover te hebben, maar ik deel op zich wel de inbreng van mijn collega van het CDA dat er eigenlijk altijd een duidelijke overweging moet zijn of een belangenafweging moet zijn waarom er bepaalde stukken geheim worden verklaard. Tegelijkertijd snap ik heel goed de redenering van de wethouder van: ja jongens, we hebben het over risico's en knelpunten en kwetsbaarheden in onze bedrijfsvoering. Dus ik zit er niet op te springen om dat allemaal openbaar te maken. Maar volgens mij is dit wel iets waar we ook gewoon stevig op moeten blijven letten vanuit zowel collega als gemeenteraad in het kader van een transparante overheid. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Çimen. Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, kort hoor. Dan nog even inderdaad over die geheimhouding. Ik denk dat D66 en het CDA het wat dat betreft helemaal eens zijn. Collega van de PvdA wees met er inderdaad net op dat dit een bespreekpunt is, dus deze stukken gaan niet automatisch door naar de raad. En dan ook niet de geheime stukken automatisch door ter bekrachtiging. En dan wil ik in ieder geval nog wel gezegd hebben, dan laten we het voor dit keer laten we het zitten en zien we het door de vingers, maar dan heeft het CDA hier wel even duidelijk aangegeven dat we vanaf nu echt strenger zullen zijn in het beoordelen van die geheimhoudingsbesluiten. En ja, dat echt die oplegger, die is van groot belang. En vooral, en in dat kader wil ik ook nog wel eventjes meegeven dat dus enkel het verwijzen naar een wet tekst, dat dat echt volstrekt onvoldoende is. Die duidelijke belangenafweging, die moet echt altijd worden gemaakt. En het simpele feit dat er een risico is, dat is op zichzelf natuurlijk nog onvoldoende. Dus de vraag die steeds beantwoord moet worden is: waarom weegt het belang op openbaarheid, waarom is het belang op openbaarheid in dit specifieke geval ondergeschikt? Nou ja, voor dat denk ik even genoeg voor nu. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Raadt. Verder nog mensen die een bijdrage willen leveren? Mijnheer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Toch wel, en dat heeft niks met de geheimhouding te maken. Het is wat de SP zegt heel simpel. Je hebt ook kunnen lezen vandaag in Amerika, er hoeft maar een gebruiker te zijn die het verkeerd doet, hoe kan het, en het halve land en organisaties liggen plat. In Nederland kan dat via simpel, nou ja geavanceerde, SMS'jes. Klik erop en het is raak. Wat betreft de ICT, wat ik met dan wel afvraag, ik weet niet of dat aan het raakvlak is van geheimhouding: hoe gaan we dat oplossen? Het is zowel de hardware als de zachte

achterkant de software. Wat gaan we daaraan doen op korte termijn? Want het is wel belangrijk. Het is wachten in Nederland op een totale blackout.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rijbroek. Was dat het? Dan geef ik nu graag het woord aan de wethouder. Gaat uw gang.

Wethouder Botter: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Het wachten op een totale black out dat gaan we niet doen. We zijn wat ons betreft heel nadrukkelijk bezig om te kijken van hoe we ervoor kunnen zorgen dat we in het hele scala van cybercrime en allerlei vormen van aanvallen proberen om de boel buiten de deur te houden. Er is inderdaad met regelmaat een test in de organisatie waarbij wordt gekeken van in hoeverre afdelingshoofden of medewerkers op de een of andere manier gevoelig zijn voor het klikken op bepaalde sites wat niet handig is. Dat krijgen ze ook teruggekoppeld, daar wordt over gesproken. Als u daar een rapportage van wil hebben, dan kunnen we dat verzorgen. Het is alleen zo dat dat echt wel bedrijfsgevoelige informatie is. Want wat wij proberen te doen met het geheim verklaren van een aantal informatiedocumenten is dat wij vooral de hackers buiten de deur willen houden, dat we in ieder geval daarover niet door middel van dit soort vergaderingen ook de mensen wijzer willen maken dan strikt noodzakelijk. Dat is ook de reden volgens mij waarom we straks een stukje besloten vergadering hebben om daarover te praten. Want dit luistert heel erg nauw. Het is een onderwerp wat de afgelopen periode steeds aan belang toeneemt. U hoort er ook over vanuit verschillende organisaties die te maken hebben met de overheid of met de semi overheid. En je ziet dat steeds meer organisaties geïnfiltrerd raken door de problematiek die wordt, ja zeg maar, dat is Siri die luistert ook mee. Dus wat dat betreft zijn we gewoon heel erg druk bezig om te voorkomen dat wij geïnfiltrerd worden door partijen die niet zeg maar wenselijk zijn om met ons mee te kijken en met ons mee te luisteren. Als het gaat over de vragen die zijn gesteld over DigiD en SuwiNet, we maken daarin vorderingen. We zijn daarin nog niet echt volledig op orde. Dat met name over SuwiNet heeft u ook kunnen lezen. Het is wel zo dat we daar steeds stappen maken om daarin een, ja, een betere stap te zetten. Als het gaat over de menselijke invloed, dan is dat wel een punt wat van belang is ook als het gaat over van gedrag en cultuur. Je merkt gewoon dat mensen op dit moment het lastig vinden om bijvoorbeeld nog met hun batch dat op te dragen en een aantal andere zaken, ja zeg maar die te maken hebben met de dubbele verificatie, om daarvan gebruik te maken. Maar dat is een situatie waarbij we qua cultuur heel druk bezig zijn om dat ook te veranderen, om mensen ervan te overtuigen dat het belangrijk is om daaraan mee te doen. Omdat dat ook een aspect is van hoe je wel of niet je toegankelijkheid binnen de gemeente verder vormgeeft. Ik roep even in herinnering een onderzoek door een bureau dat ook onze organisatie heeft getest, maar dat recentelijk ook heeft gekeken naar de gemeente Utrecht. Waarbij toch vrij makkelijk was om achter een medewerker mee naar binnen te lopen, vervolgens achter een workstation te gaan zitten om vervolgens in te loggen en toegang te krijgen tot gegevens waar je eigenlijk helemaal niet van hoopt dat zeg maar personen die daar geen toegang toe zouden moeten hebben er toch gebruik van maken. Nou, dat zijn dingen waar wij ook naar kijken, waar wij ook gebruik van maken en waarvan wij zorgen dat in ieder geval op zijn minst geen mogelijkheid is om daar gebruik van te maken. Wij maken ook gebruik van hackers die met regelmaat, dat zijn dan gecontroleerde hackers moet ik zeggen, die met regelmaat onze programma's proberen te infiltreren om te kijken of je daar wel of niet doorheen kunt komen, door de beveiliging. De techniek die we hanteren wordt steeds beter, maar het is onvoldoende als het gaat om 100% te zeggen dat we ervoor zorgen dat er nooit een cyberaanval kan gebeuren. Dat heeft alles te maken met het feit dat je op een gegeven moment, kijk, je loopt voor een bepaald deel altijd achter de feiten aan. En je zult moeten zorgen dat je daar de komende periode zowel qua menskracht als ook financiën in gaat investeren. We hebben de afgelopen periode bij de afgelopen begroting ook in ieder geval twee FTE extra beschikbaar gesteld om daarin in ieder geval te investeren. Maar het zal in de toekomst steeds belangrijker worden, in ieder geval wil je niet geïnfiltrerd raken, om daar

aandacht aan te besteden en daar ook in te investeren. Dat is iets wat er gewoon bij hoort, iets wat bij de bedrijfsvoering in het verleden misschien ondergeschikte rol heeft gehad, maar wat in de toekomst een steeds belangrijkere rol zal gaan spelen. Volgens mij heb ik in ieder geval het merendeel van de vragen die zijn gesteld hiermee beantwoord. En mocht dat niet het geval zijn dan hoor ik dat graag in tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Is er, ja, meneer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja, dat is helemaal los van de ICT-vraag had ik nog een andere vraag. En dat gaat over de BAG, over de basisregistratie adressen en gebouwen. Met als reden dat het gebrek aan capaciteit bij handhaving door de eerdere bezuinigingen geen stukken werden aangeleverd. Hoe het college daar tegenaan kijkt, wat de verbeterplannen daarmee zijn.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Botter: Nou, daar zijn we dus mee bezig om dat ook te repareren en te zorgen dat we daar in ieder geval geen gaten laten vallen.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn in openheid of gaan wij over tot het besloten gedeelte van deze vergadering? Ja, dan gaan we over tot het besloten gedeelte van deze vergadering. Dan zal ik vragen of wij dat kunnen regelen. Een moment alstublieft. Voor de mensen thuis die afvragen: wat zijn ze nou toch aan het doen daar allemaal in die raadszaal? We wachten even om te kijken of wij zo meteen even voor u thuis kunnen schorsen, dan gaan wij hier verder met een kort besloten gedeelte van deze vergadering. En dat is niet omdat wij het u niet gunnen om kennis te nemen van wat wij hier aan het doen zijn, maar dat heeft te maken met bedrijfsgevoelige informatie, dus soms gebeurt dat. Dus we zetten u even uit of zet ons even uit. We zetten onszelf even uit. En dan komen we straks weer bij u terug. Dames en heren, we zijn weer openbaar. Ik vraag u vriendelijk om daar rekening mee te houden. Het was natuurlijk heel gezellig onder ons. Voor de mensen die thuis kijken, we hadden een technische storing. Als u denkt: wat waren die mensen toch lang in beslotenheid aan het overleggen. Dat is maar ten dele waar, zo lang duurde het allemaal niet. Maar wij hadden een technische storing waardoor het allemaal wat langer duurde dan gepland. Excuses daarvoor. Als u terug bent, fijn dat u terug bent.

13. Rapportage adviescommissie samenwerking Zandvoort-Haarlem (JB)

De voorzitter: We gaan door naar agendapunt 13, rapportage adviescommissie samenwerking Zandvoort-Haarlem. De raad wordt gevraagd de adviezen van de geschillencommissie over te nemen. De vergoeding van Zandvoort aan de Haarlem inzake de ambtelijke samenwerking vanaf 2021 te verhogen overeenkomstig het advies van de geschillencommissie en dit te verwerken in de bestuur rapportage 2021 en de programmabegroting 2022-2026. En punt 3, de efficiency korting in vijf stappen af te bouwen conform het voorstel van de geschillencommissie. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ik zie allemaal handen, ik geef meneer Rutten als eerste het woord. Gaat uw gang.

De heer Rutten: Voorzitter, dank u wel. Het mooie van deze geschillenregeling is dat je eigenlijk, je roept hem in en dan ga je niet daarna nog eens een keertje zeggen van: nou, we zijn het niet eens met de uitkomst daarvan. Dus het is een onafhankelijk advies, dus de VVD fractie steunt het college in de voorstellen zoals die nu gedaan zijn.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rutten. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ja, daar sluit Actiepartij bij aan, bij het betoog van de VVD. Het is een arbitrage en het lijkt ons logisch. En ja, als je vooraf zegt dat je instemt met de uitkomst, dan doen we dat dus ook.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, dat over de geschillenregeling klopt natuurlijk allemaal wel. Maar ik denk dat het wel handig is om even iets dieper te kijken wat hier nou aan de hand is. Het is een beetje een gedwongen huwelijk geweest waar wij toen ook niet mee ingestemd hebben omdat we de risico's ook zagen. We zien in Zandvoort ook grote weerstand ontstaan. En vragen aan het college, los van dit besluit wat volgens mij terecht is, gaan we nou ook nog eens iets breder kijken of dit nou echt een goed idee is of dat we elkaar alleen maar ongelukkig maken in dit huwelijk met Zandvoort.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bloem. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel. Ja, Hart voor Haarlem is het ook eens met de conclusies van de commissie voor de korte termijn. Sommigen van u zullen zich wellicht herinneren dat we in het kader van de Duizenberg exercitie vorig jaar ook naar de Zandvoort kostenverhoudingen gekeken hebben. Daar zijn ook nog wat conclusies zeg maar uitgekomen die we ook nog met de commissie recent besproken hebben. En aansluitend bij wat de SP net opmerkt lijkt het ons ook zeer zinvol dat Haarlem dicht aan de evaluatie die in 2020 gaat plaatsvinden toch eens gaat nadenken over de periode daarna. Uit Zandvoort komen bijvoorbeeld signalen, ik meen van de VVD, dat men wilde zoeken wat het zou betekenen om weer een eigen apparaat op te zetten. Ik geloof dat dat volgens de overeenkomst dan op kosten van Haarlem zou moeten. Ja, moet Haarlem zich hierop voorbereiden, wat betekent dat dan? Het zal sowieso maar een punt kunnen worden in de verkiezingen, in ieder geval die van Zandvoort. Ja, als Haarlem dit model wil handhaven of gezien onze samenwerking in Zuid-Kennemerland misschien wel uit willen breiden naar heel Zuid-Kennemerland, wie weet. Hoe zou het er in de toekomst dan uit moeten zien? Er wordt in het rapport van de commissie een onderscheid gemaakt in de reguliere dienstverlening. Op zich een interessant concept, wat valt daar precies onder? En projecten. Ja, zou dat een basis kunnen zijn voor meer een soort shared service center gedachte? Om dat in te richten voor die reguliere dienstverlening met duidelijke prijs-prestatieverhoudingen, zodat we ook de discussie zoals we die nu met Zandvoort hebben, dat die veel transparanter worden. Maar goed, ook dat betekent natuurlijk het nodige voor de organisatie. Een ander punt is, en dan meer vanuit Zandvoort gedacht, is de regieorganisatie in Zandvoort niet veel te klein? Want laat ik zeggen, die bestaat in feite niet. Kortom, wat is eigenlijk ook vanuit een uitbestedende gemeente een bestendig model voor de toekomst? Dus Hart voor Haarlem zou het college willen oproepen om hierop een strategische visie te gaan formuleren om Zandvoort hiermee een concreet langetermijnperspectief te kunnen bieden. En ja, zonder dat ze de angst hoeven hebben dat hun complete budget langzamerhand richting Haarlem gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer IJsbrandy. Mijnheer De Groot.

De heer De Groot: Dank u, voorzitter. Ook wij zijn blij dat het gelukt is om tot een set van afspraken te komen. En het is goed dat beide partijen zich vooraf gecommitteerd hebben aan deze uitkomsten. En wij hopen van harte dat beide gemeenteraden zich ook committeren. Een heldere rapportage waarin het ons verbaast dat er geen enkele verwijzing te vinden is naar de 6,25% loonstijging van de gemeente CAO. Wethouder, hoeveel invloed hebben deze verhogingen in uw optiek gehad? Eind 2022 loopt het contract met de gemeente Zandvoort af. De verdere uitwerking daarvan zien wij met nieuwsgierigheid tegemoet. Het heeft onze

voorkeur de samenwerking met Zandvoort te continueren. De voorwaarde is wel dat de afspraken recht doen aan de belangen van zowel de mensen uit Zandvoort als die in Haarlem. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Groot. Mevrouw Wisse. Ja, maar dat is jammer, want het moet opgenomen worden. En als uw microfoon het niet doet. Zijn er nog meer microfoons die het niet doen?

Mevrouw Wisse: Nu lukt het wel geloof ik. Ja, sorry. Beide colleges committeerden zich inderdaad bij voorbaat aan het advies wat gegeven is. Maar ik zou graag van de wethouder willen horen of hij, kijk dat was een afspraak en we leggen ons erbij neer, maar of hij zich hier ook echt goed bij voelt. Dank u wel.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Ja, mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, een gedwongen huwelijk hoorde ik de SP zeggen. Nou, zo ziet het CDA dat niet. Volgens mij hebben we dit echt gedaan om Zandvoort te helpen. Maar ja, dat lijkt inderdaad soms wel eens, ook door Zandvoort zelf, te worden vergeten. Goed, dit gezegd hebbende, het CDA zal instemmen met de adviezen van de geschillencommissie. Nog wel twee vragen. Eentje over de dienstverleningsovereenkomst. Wethouder, begrijp ik het goed dat wanneer Zandvoort bijvoorbeeld weer iets als, nou ja, laten we zeggen de Formule 1 gaat organiseren, dus echt zaken die veel ambtelijke capaciteit vergen, dat daar dan van tevoren aparte financiële afspraken over worden gemaakt. Zodat dit helder is vanaf het begin wat ze daar extra voor moeten betalen. Zou u dat even kunnen schetsen? Als ik gelijk heb en u kunt dat bevestigen, kunt u dan even schetsen hoe dat dan inderdaad in zijn werk gaat? En dan de laatste vraag, een beetje aansluitend op wat D66 zei, over die CAO stijging. Ik meen mij te herinneren dat er ook veel extra kosten zijn gemaakt door langdurige zieken die we hebben overgenomen van Zandvoort en is dat ook meegenomen door deze geschillencommissie? Want daar zag ik in ieder geval zo snel niks over. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Raadt. Verder geen opmerkingen? Wethouder, aan u.

Wethouder Botter: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. O.

De voorzitter: Mijnheer Gün.

De heer Gün: Ja, ben ik te horen, voorzitter?

De voorzitter: Luid en duidelijk, meneer Gün.

De heer Gün: Ja, dank u wel. Ik had inderdaad een handje, wilde ik zeggen, wat ik ook wil inbrengen. Even kijken, als een van de laatsten is het makkelijk om aan te sluiten bij de twee laatste opmerkingen van het CDA, namelijk die van de dienstverleningsovereenkomst en Couleur lokaal. Dat we scherp zijn op, nou ja, afspraken zoals de geschillencommissie ook heeft geconcludeerd, dat die van tevoren zeg maar goed worden gemaakt. En het tweede inderdaad zoals we vorige jaar ergens meen ik hebben besproken, die langdurig zieken die nogal inhakken op de financiële afspraken die zijn gemaakt, hoe dat er nu voor staat. Dan het volgende, voorzitter. We hebben als GroenLinks waren we overigens positief over de samenwerking, laten we daar duidelijk in zijn. De aanleiding was inderdaad de hulpvraag van Zandvoort. We hebben toen letterlijk gezegd dat je als goede buur je andere buur niet in de kou laat staan, maar we hebben daar wel voorwaarden aan verbonden. En die voorwaarden waren dat de Zandvoortse werkzaamheden en capaciteit geen afbreuk mocht doen aan de Haarlemse capaciteit, inzet en financiën. Er is toen ook gesproken van een efficiency voordeel, zowel voor Haarlem als Zandvoort, en daar heeft Zandvoort ook nog zeg maar een korting op kunnen

bedingen. Nu concludeert de geschillencommissie dat die efficiency voordelen niet gehaald gaan worden en daar is een afbouwregeling voor afgesproken. Nou, aan de ene kant kan je zeggen van: joh, van tevoren hebben we ons gecommitteerd aan de uitkomsten, dat is dan ook zo, maar volgens mij was het de PvdA die dat zei van: ja, hoe voelt dat eigenlijk dat als die efficiency voordelen niet worden behaald, dat wij er dan toch vijf jaar over doen om die financiële tegemoetkoming die Haarlem dan behoort te ontvangen, dat we pas elk jaar 20%. Dus zeg maar wel Zandvoortse werkzaamheden verrichten, maar slechts een deel daarvan, een fractie daarvan ontvangen als Haarlem. Een van mijn voorgangers zei ook dat er volgend jaar de evaluatie is, dat we als GroenLinks ook echt uitzien naar een goede evaluatie met extra aandacht voor governance samenwerkingsafspraken, de overlegstructuur en natuurlijk ook de financiën. En dat we uitzien naar een visie voor de lange termijn samenwerking, indien Zandvoort, en dat was ook een collega die dat zei, dat ook nog op die manier ziet. Want er gaan inderdaad steeds meer geluiden op dat zij het huwelijk willen verbreken. Maar misschien weet de wethouder ook iets meer, omdat hij als het goed is regelmatig contact heeft met Zandvoort. Dus dat horen we dan ook graag, dank.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Gün. Dan als er verder geen bijdragen zijn, dan geef ik nu graag het woord aan de wethouder. Gaat uw gang.

Wethouder Botter: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Het is misschien goed om aan te geven dat over het algemeen de gemeenteraad en het college van Zandvoort zeer te spreken zijn over de samenwerking met Haarlem. En ook zeer te spreken zijn over de stukken die worden aangeleverd vanuit de ambtelijke organisatie voor Zandvoort. Er is zeker in de afgelopen periode in de pers regelmatig wel gesproken ook over de vraag van: ja, moeten we dit wel blijven doen? Moeten we niet een eigen ambtenarenapparaat op gaan zetten en dergelijke. Maar dat is echt een minderheid die daar zeg maar zich over uit heeft gelaten. En ik heb ook de verschillende gemeenteraadsvergaderingen waar daarover is gesproken gevolgd en nagekeken. Dus het is denk ik wel goed om aan te geven dat men over het algemeen tevreden is. Dat betekent niet dat er geen verschillen zijn tussen onze beide gemeenten. Een grootstedelijke gemeente als Haarlem en een badplaats als dorp in Zandvoort, ja, dat zijn natuurlijk verschillende grootheden. Waarbij ook het soms voor het ambtenarenapparaat ingewikkeld is om daarvoor de verschillende couleer lokaal verder inhoud te geven. Dat is iets wat je van tevoren weet, dat is iets wat je van tevoren goed moet afspreken en waar je van tevoren ook van doordrongen moet zijn dat het niet blijft bij zoals het was. Bij beide partijen niet. En als het gaat over zeg maar het gedwongen huwelijk, ik ervaar het niet als een gedwongen huwelijk. Ik heb ervaren dat Zandvoort op een gegeven moment een bestuurskracht onderzoek heeft laten doen en erachter is gekomen dat voor een aantal taken het niet mogelijk was om daar in een zelfstandige positie te blijven vervullen. Ook met de decentralisaties, maar ook met de omgevingswet en een aantal andere zaken die op hen afkwam. En men is op zoek gegaan naar een andere vorm van samenwerking en uiteindelijk ook bij Haarlem terecht gekomen. En wij hebben als Haarlem gezegd van: wij willen kijken of het mogelijk is om met elkaar die gezamenlijke ambtelijke organisatie vorm te geven en te kijken of we die dienstverleningsovereenkomst kunnen inrichten. Ik ben er wel van overtuigd, zoals een aantal van u zegt: juist die partijen die vraagtekens hebben erbij van willen we dit wel, hebben we nog voldoende, kunnen we onszelf nog wel voldoende vinden in het hele verhaal als Zandvoort, dat dat een issue wordt bij de verkiezingen. En je ziet ook dat de afgelopen periode de suggestie is gedaan in de gemeenteraad van Zandvoort om een aantal onderzoeken te laten plaatsvinden. Namelijk: moeten wij met een zelfstandig ambtenaar apparaat verdergaan of niet? Moeten wij zorgen dat we vast voorsorteren op de definitieve evaluatie over de samenwerking en dat soort dingen meer. Wij hebben vanuit Haarlem aangegeven dat met name zo'n definitieve evaluatie, dat je dat niet vanuit Zandvoort alleen kunt doen. Dat is echt iets wat je als Haarlem en Zandvoort gezamenlijk moet doen. En daarover zijn wij dan ook met elkaar in gesprek. De Partij van de Arbeid vroeg of ik mij kan vinden, of dat het college moet ik

eigenlijk zeggen zich kan vinden in de overeenkomst die er ligt. En mijn antwoord is ja. Kijk, wij hadden een aantal voorstellen gedaan waarin wij het gevoel hadden van: we staan in ons recht om dat op deze manier verder te vragen van Zandvoort. Zandvoort had ook een aantal voorstellen gedaan en uiteindelijk kwamen we daar niet uit. En met deze uitkomst die door de arbitragecommissie is aangegeven kunnen wij als college van Haarlem, en ook ik als persoon meneer Botter, goed leven. Dat is denk ik ook belangrijk om vanaf dit moment ook de stap te zetten van: we kijken nu alleen vooruit. Want er zit natuurlijk het een en ander in. En sommigen refereerden aan de loonstijgingen van 6%, over de problematiek van daarvoor. Is dat nou iets waar je ook nog een keer expliciet naar moet kijken? Daarvan hebben we gezegd: daar gaan we niet meer naar kijken. We kijken gewoon vanaf nu naar de toekomst, de afrekening vindt plaats op basis van hetgeen is overeengekomen. En wij vinden het ook reëel dat gelet op het feit dat er op een andere manier kosten in rekening worden gebracht, die efficiency korting in een periode van vijf jaar wordt afgebouwd. Als het gaat over de vragen die zijn gesteld van: hoe zorg je nou dat we voor de toekomst beter zicht krijgen op van wie betaald wat. Daar is het inderdaad zo dat wij keer op keer naar projecten zullen gaan kijken waarbij extra capaciteit aan de orde is. Dus op het moment dat er substantieel capaciteit nodig is voor, ik noem maar even, dat werd ook in het voorbeeld genoemd door u, de Formule 1. Dan is het niet de bedoeling dat Haarlem daaraan meebetaalt. Dan wordt daar heel nadrukkelijk gekeken voor hoe dat vorm krijgt en hoe dat gefinancierd wordt vanuit het project wat te maken heeft met Zandvoort. Een ander punt, en daar heeft u het ook in uw eigen raad al over gehad, de 14 of 16 extra FTE voor het fysieke domein. Die komen gewoon voor rekening van Haarlem. Die worden ook puur ingezet voor Haarlem en die worden niet ingezet of versnipperd over het beleid van ook Zandvoort. Wij zijn daar gewoon heel strikt in en we hebben ook met elkaar afgesproken dat we daar in de toekomst vanuit de directie veel nadrukkelijker naar laten kijken. En we hebben ook afgesproken dat we over en weer veel meer in het kader van de bedrijfsvoering elkaar informeren over: hoe werkt het nou? Kijk, tot op heden heb ik als wethouder bedrijfsvoering en dienstverlening vooral de staven rondom die twee onderwerpen zelf altijd gevoerd. En is de betreffende wethouder, of is het eigenlijk verdeeld over twee personen, hebben de wethouders van beide gemeenten niet altijd bij die staven gezeten, of eigenlijk nooit. En wij zullen ervoor zorgen dat zij in de toekomst nadrukkelijk daarbij betrokken worden, omdat ze dan ook het gevoel krijgen beter bij wat er met de kosten gemoeid is. Hoe kosten opbouw en structuren tot stand komen. En wij denken dat we daardoor ook meer begrip over en weer zullen krijgen van wat dingen kosten, hoe we met zaken als overhead omgaan, hoe we omgaan met het investeren van extra devices bijvoorbeeld in het kader van corona thuiswerken. Want ik kan me heel erg goed voorstellen dat het heel vervelend is als je een gelijkwaardige samenwerking hebt, dat je als wethouder van Zandvoort onvoldoende je betrokken voelt bij de vraag van: we maken die keuzes, maar we krijgen alleen de rekening gepresenteerd en weten eigenlijk onvoldoende hoe dat tot stand komt. Dus dat is een punt waar we ook met elkaar veel duidelijker afspraken over hebben gemaakt en wat ook terug te vinden is in de vorm van de governance en de aanbevelingen die door de arbitragecommissie zijn gemaakt. Ik ben het met ... Sorry.

De voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Ijsbrandy, gaat uw gang.

De heer Ijsbrandy: Nou, even een opmerking alleen van de Formule 1. Het ligt voor de hand om dat voorbeeld steeds te noemen, maar ik denk dat dat nou juist een project zou zijn wat je ook in zo'n Zuid-Kennemerland verband zou moeten bespreken, omdat het natuurlijk een bovengemeentelijke impact heeft. Zowel in positieve als in negatieve zin. Dus het is eigenlijk raar dat een relatief kleine gemeente als Zandvoort dat in zijn eentje zo even zou besluiten en dus eigenlijk de omringende gemeentes met de consequenties opzadelt. Dus ik denk dat je daar juist elkaar in moet gaan vinden om dat soort projecten gezamenlijk te doen waar het zin heeft.

De voorzitter: Er zit weer geen vraag achter, meneer IJsbrandy. Oké.

Wethouder Botter: Nou kijk, ik ben het met u eens dat bijvoorbeeld de consequenties die een dergelijk evenement heeft in de vorm van bereikbaarheid, doorstroom, vervoersmobiliteit en dergelijke, dat dat allemaal regionaal moet worden afgestemd. Maar een gemeente als Zandvoort met een eigen circuit en een zelfstandige gemeente als Zandvoort, die moet natuurlijk zelf die afweging maken hoe ze daar met hun buurgemeenten over gaan. En dan is de volgende vraag hoe de capaciteit wordt toegedicht van de desbetreffende organisatie. En tot op heden, en dat heb ik ook keer op keer betoogd, heeft gewoon Zandvoort in het verleden de kosten voor de Grand Prix en de voorbereidingen daarvan zelf voor haar rekening genomen en daar ook een budget voor vrijgemaakt. En niet lang geleden is er volgens mij ook nog eens een keertje in de publiciteit gekomen dat er opnieuw weer 8 ton voor beschikbaar is gesteld, voor de capaciteit voor dit evenement. En dat is dus iets wat men zelf regelt en waar een aparte begroting voor is. En waar ook in die begroting de ambtelijke capaciteit staat genoemd. Dan hebben we het ook nog een paar keer gehad over de toekomst, de efficiency voordelen voor de toekomst, de plannen voor de toekomst en hoe gaan we structureel met elkaar om. Ja, dat zijn dus wel dingen waar we de komende periode aan willen werken. De colleges hebben allebei het idee dat deze stap voor deze tussenevaluatie in ieder geval voldoende aanleiding geeft om ook na de definitieve evaluatie aan de slag te gaan met elkaar. Ook voor de periode na de vijf jaar. Maar het is natuurlijk heel erg afhankelijk van hoe uiteindelijk bij de gemeenteraden, want bij u ligt de sleutel, en ook bij de raad van Zandvoort, hoe daar na de verkiezingen de verhoudingen liggen en hoe daar dan op dat moment tegenaan gekeken wordt. Vooralsnog denken wij dat, of denken we, zijn we van plan om de samenwerking verder te intensiveren, ook op collegeniveau. En in ieder geval om ervoor te zorgen dat er zo veel mogelijk ook na de vijf jaar de samenwerking bestendigd wordt. Dat doen we op een nieuwe basis, dat doen we op basis van de nieuwe afspraken die we hebben gemaakt. En daar zijn we met elkaar heel content over. Dus nou ja, volgens mij heb ik daarmee ook de meeste vragen beantwoord. Er zijn nog wat vragen geweest over het shared service center. In feite hebben we natuurlijk met gecombineerde ambtelijke organisatie al een soort shared service center voor de beide gemeenten. Als andere gemeenten daar behoefte bij hebben om daarbij aan te sluiten, maar daar heeft u ook andere constellaties en geloof ook eerder vanavond met elkaar over gesproken hoe dan in Zuid-Kennemerland verband met elkaar de governance en de samenwerking vorm krijgt. Dat is erg afhankelijk van natuurlijk ook welke onderwerpen het betreft. De onderwerpen als bereikbaarheid en ook de onderwerpen als samenwerking in het kader van het sociaal domein en dergelijke, dat zijn eigenlijk evidente onderwerpen die eigenlijk ook de schaal alweer overstijgen van Zuid-Kennemerland. Ja, volgens mij heb ik daarmee eigenlijk alles wel gehad.

De voorzitter: Zijn er genoeg vragen blijven liggen? Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ik ben even meneer Rijbroek, alleen dan iets knapper. Maar u heeft het, wethouder, over dat u wel als college het wel ziet zitten om nog verder te werken en een heel mooi lang verhaal. Maar kunt u heel kort samenvatten, waar ziet u dan de samenwerking van Haarlem en Zandvoort over vijf jaar? Want u zegt: ja, het ligt er ook aan, wat gebeurt er in de verkiezingen van Zandvoort. Maar ziet dit college uiteindelijk een fusie zitten met Zandvoort, wil u dat nu zeggen?

Wethouder Botter: Volgens mij, dank u wel mevrouw de voorzitter. Volgens mij slaat u nu een aantal stappen over. Het is, kijk, het is nooit de bedoeling geweest om deze samenwerking uiteindelijk te laten bestendigen in een fusie. En waar het volgens mij over gaat is om te kijken van hoe je met elkaar in Zuid-Kennemerland verband ervoor kunt zorgen dat we de burger zo goed mogelijk bedienen. En Zandvoort heeft de sprong naar voren gemaakt om te zeggen van: wij kunnen dat niet alleen, wij kunnen dat niet zelfstandig met ons eigen

ambtenaren apparaat. En wij vinden het belangrijk dat we in ieder geval de dienstverlening en dan ook de ontwikkeling van ons dorp op een dusdanige manier inrichten dat we voldoende kwaliteit en capaciteit hebben. Nou, dat is de reden geweest waarom deze ambtelijke fusie tot stand is gekomen. En of dat uiteindelijk leidt tot nog verdergaande vormen, nog meer integratie, ik heb geen idee. Ik heb geen idee.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Is dit onderwerp voldoende besproken volgens deze commissie? Dan is mijn volgende vraag: hoe kan dit naar de raad? Want het gaat naar de raad. Is het een hamerstuk?

De heer Gün: Hamerstuk, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Gün. Dan gaat het als hamerstuk naar de raad. Ja, er was wat onduidelijkheid, ook bij mij overigens hoor. Maar is op de agenda enigszins geschoven en dit is per ongeluk gekomen tussen de ter bespreking aangeboden stukken. Dus het is ter advisering. Ja, hamerstuk, prima.

De heer Van den Raadt: Wel stemverklaringen.

De voorzitter: Yes, you may be excused. Thank you very much. Meneer Van den Raadt, u wil een stemverklaring?

De heer Van den Raadt: Ja, ik sluit me helemaal aan bij meneer Gün, die zei dat ook.

De voorzitter: Nee, meneer Gün zei gewoon hamerstuk, toch meneer Gün?

De heer Gün: Ik vroeg om een hamerstuk omdat we ons al hebben neergelegd bij de geschillencommissie, de uitkomsten van de geschillencommissie.

De voorzitter: Precies. Dus meneer Van den Raadt, als meneer Gün het nu een hamerstuk vindt, vindt u het dan ook een hamerstuk?

De heer Van den Raadt: Ja, dan sluit ik me niet meer aan bij meneer Gün natuurlijk.

De voorzitter: Oké, volgens mij is het gewoon in meerderheid een hamerstuk. Prima. Goed, dank u wel wethouder, voor uw komst.

Ter advisering aan de raad

14. 14.1 21.05 uur Jaarverslag 2020 VRK HLM (JW)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het volgende agendapunt. Daarvoor is de aanwezigheid van meneer Wienen verlangd. Burgemeester, bent u daar? Roep hem maar even, kinderen. Burgemeester.

De heer ...: Roepen met zijn allen, Jos, Jos. Dat moet harder.

De voorzitter: Ik ga door naar agendapunt 14, ik zal hem alvast even inleiden. Dit is een punt dat wordt aangeboden ter advisering aan de raad. Het gaat over het jaarverslag 2020 VRK en ontwerp programmabegroting 2022-2025. De raad wordt gevraagd, hartelijk welkom burgemeester, welkom terug. De raad wordt gevraagd akkoord te gaan met het akkoord jaarverslag 2020 van de VRK. Het college stelt voor als zienswijze bij het ontwerp jaarverslag 2020 aan het algemeen bestuur van de VRK aan te geven tevreden te

zijn met de behaalde resultaten, zowel op inhoud als op financieel vlak. Het college stelt voor aan de VRK ter kennis te geven dat de gemeente Haarlem akkoord gaat met de ontwerp programmabegroting 2022-2025 van de VRM met het structurele voordeel van 106 duizend euro, na definitieve vaststelling van de VRK begroting 2022 te verwerken in de programmabegroting 2022-2026 van de gemeente Haarlem. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Het is goed dat VRG Zuid-Kennemerland wederom een voordelig resultaat heeft behaald. Ze hebben ook goed dat de algemene reserve wordt versterkt en dat niet het hele voordelige resultaat aan de gemeente wordt teruggestort. Want dat risico, dat hebben we moeten bijbetalen. De Actiepartij kan instemmen met het ontwerp jaarverslag en de zienswijze zoals voorligt in het raadstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Is iedereen het daarmee eens? Ik geloof het ook.

De heer Gün: Voorzitter, ik had een handje.

De voorzitter: O, meneer Gün. Ik ga eerst even het woord geven aan mevrouw Çimen en daarna bent u aan de beurt. Mevrouw Çimen, gaat uw gang.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Als eerst het jaarverslag. Een helder stuk en er is ook een heel mooi resultaat geboekt. Tegelijkertijd heeft mijn fractie wel een zorgpunt en vind ik het ergens ook wel wrang dat een organisatie als Veilig Thuis zoveel bespaart. Ruim een miljoen euro in een coronajaar, waarbij allerlei instanties in Nederland de noodklok hebben geluid over een toename van huiselijk geweld en spanningen thuis. In een jaar dat het voor heel veel mensen dus eigenlijk helemaal niet veilig was thuis. En de uitleg dat de personeelslasten lager zijn uitgevallen is me helder, en dat de bedrijfsvoering is verbeterd vind ik alleen maar goed. Maar toch vraag ik me af: zijn we afgelopen jaar zo gigantisch veel efficiënter geworden, of hadden we toch meer kunnen doen met Veilig Thuis? Hoe kijkt de burgemeester hier naar en is dit punt ook besproken binnen de veiligheidsregio? Voorzitter, dan de begroting VRK 2022, mooie begroting. Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde inbreng richting de VRK en zouden daarbij eigenlijk een aanvulling willen doen. En dat betreft de afdeling medische milieukunde. Deze afdeling heeft volgens ons te weinig financiële middelen en dus capaciteit om echt goed onderzoek te kunnen doen naar de negatieve effecten van milieuvervuiling. Of het nu gaat om licht, geluid of gevaarlijke stoffen. En ik ben benieuwd hoe de burgemeester daar naar kijkt. Graag een reactie. En tot slot, laatste punt voorzitter. D66 maakt zich ook zorgen over de kosten bij het risico rechtspositie brandweervrijwilligers. Wij vinden de risico inschatting in de begroting van 25% laag en zouden ook meer onderbouwing op dit punt willen zien. En het is mij duidelijk dat de ontwikkelingen rondom de vrijwillige inzet van brandweerpersoneel landelijk moet uitkristalliseren en de discussie rondom taakdifferentiatie ook landelijk wordt gevoerd. Maar het is uiteraard nog maar de vraag wat dit alles doet met het enthousiasme van vrijwilligers om überhaupt aan te blijven. En het punt van compensatie, al dan niet kostendekkend vanuit het Rijk, ook nog maar de vraag is. D66 zou daarom graag meer inzicht willen in de vrijwillige en betaalde brandweermensen binnen de VRK, dus de echte uitsplitsing. En wij zouden op termijn ook hierover willen doorpraten met de VRK, wanneer de mogelijke gevolgen voor brandweerbezetting onze veiligheid en de financiën voor Haarlem en de regio duidelijker worden. Graag een reactie op dit punt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Çimen. Mijnheer Gün.

De heer Gün: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou ja, gedestilleerd uit een paar honderd pagina's een aantal punten vanuit GroenLinks, waarmee we eigenlijk als eerste even kwijt willen dat we alle medewerkers van het VRK, en in het bijzonder de vele medisch geschoolde vrijwilligers die de GGD hebben ondersteund, willen bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar. Ik bedoel, het was een moeilijk jaar voor iedereen en ik ben blij dat we zoveel vrijwilligers hebben die zich hebben ingezet voor het maatschappelijk belang. Als het gaat om de financiën, de controleverklaring die is gecontroleerd door een extern accountant en die is positief. Dus wat dat betreft helemaal prima. Als het gaat om de financiën van de VRK met betrekking tot de onderschrijving. Dat heeft niks met de rechtmatigheid en vertrouwen te maken, dus de opmerking vanuit mij is dat een onderschrijving wat ons betreft net zo, nou ja hoe zal ik het zeggen, niet fijn is als, laat ik het diplomatiek onderschrijven, een onderschrijving net zo erg is als een overschrijving. Want wat hadden we niet met dat geld allemaal kunnen doen. En dat brengt me meteen bij de opmerking die D66 ook al heeft geplaatst, dat er dan ook nog een korting wordt bedongen in het budget met 662 duizend euro wordt verlaagd voor Veilig Thuis. Waarbij er meteen een risico wordt afgegeven dat de keuze hiervan is of het een consequentie hiervan zou kunnen zijn dat de wachtlijsten daarmee langer gaan worden. Ja, daar willen we toch graag even een reflectie van de portefeuillehouder op. Want GroenLinks wil graag en ziet graag dat de dienstverlening aan burgers volledig op orde is. Een andere opmerking waar we een reactie op willen is dat we, nou ja, met betrekking tot de GGD en de coronapandemie. We zien dat er steeds meer bekend wordt over de effecten van de coronapandemie, en dan met name de middellange en lange termijneffecten. En in het bijzonder die op jonge kinderen en tieners, die veel mentale overlast ondervinden. Nou ja, hoe kijkt de burgemeester hier tegenaan en zijn er al programma's van de VRK/GGD om hier actie op te ondernemen? En met de vakantieperiode voor de deur, hoe staat het met testen en met vaccineren? En is de VRK gereed voor het uitvoeren van meerdere vakantie, nou ja, dan wel PCR testen mocht dat nog nodig zijn. Nou ja, afsluitend wil ik al wel meegeven dat GroenLinks akkoord is met het voorstel van het college als iets bij het jaarverslag en de meerjarenbegroting VRK. Maar ik zie nog wel graag enige antwoorden op mijn vragen en dan in het bijzonder die van Veilig Thuis en van dienstverlening aan de burgers. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Gün. Het valt mij trouwens wel op dat u erg veel op de inhoud ingaat van VRK. Het gaat hier wel over de programmabegroting, dus ik weet niet of de burgemeester hierop wil antwoorden, maar dat is aan de burgemeester zelf. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel. Het gaat hier inderdaad over de financiën. En het is ook heel goed te zien dat de VRK in staat is geweest om zowel het afgelopen jaar goed binnen die begroting te blijven, ondanks de moeilijke omstandigheden, als ook de komende jaren daar kennelijk genoeg aan te hebben. Ja, we zijn toch iets minder tevreden over hoe het allemaal gegaan is. Niet zo zeer dat de VRK zijn werk niet goed gedaan heeft, maar ik denk toch wel dat we in zijn algemeenheid kunnen zeggen dat Nederland toch behoorlijk geworsteld heeft, en misschien nog wel, met het omgaan met de crisis die we nu aan het verwerken zijn. Het duurde allemaal heel erg lang om het allemaal op gang te krijgen, zowel het testen, het vaccineren, ga zo maar door. En ook de ziekenhuizen hebben daar natuurlijk mee geworsteld. Dus de algemene vraag die zich eigenlijk een beetje opdoemt is het kostenniveau wat we hier zien. En waar we dus wel tevreden over kunnen zijn, is dat eigenlijk wel genoeg. Moet je in zo'n VRK organisatie niet een bepaalde overcapaciteit inprogrammeren om beter in staat te zijn om crisissen, als ze zich voordoen, ook beter, slagvaardiger en sneller te kunnen bestrijden. Dus daar ben ik nieuwsgierig naar de reactie van de burgemeester.

De voorzitter: Dank u wel, meneer IJsbrandy. Wie mag ik het woord geven?

De heer Gün: Voorzitter, mag ik nog een aanvullende opmerking maken?

De voorzitter: Ja, meneer Gün.

De heer Gün: Nou ja, u geeft aan dat ik nogal inging op de inhoud. Het stuk vraagt ons wel te kijken naar het ontwerp jaarverslag 2020. Nou, daar kijk ik even op terug, ik heb daar een aantal opmerkingen over geplaatst. En die zijn deels ook de inhoud, maar dat wordt ook gevraagd. Want wij kunnen onze zienswijze vanuit de Haarlemse raad kenbaar maken. En op 5 juli worden de stukken door het algemeen bestuur VRK vastgesteld. Vandaar dat ik mijn punt heb gemaakt.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel, meneer Gün. Burgemeester, het woord is aan u.

Burgemeester Wienen: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Nou, dank voor de positieve opmerkingen als basis. Ik zal op een aantal van de vraagpunten in gaan. Mevrouw Çimen zegt: het is toch een beetje wrang dat je geld overhoudt bij Veilig Thuis, terwijl daar toch echt wel zorgen zijn, zeker in dit coronajaar. Die deel ik, deelt het college ook. Tegelijkertijd, en die discussie hebben wij hier vorig jaar ook gehad, zitten wij een beetje met een dilemma. Als je constateert dat de bedrijfsvoering gewoon niet op orde is, dat daar efficiënter gewerkt kan worden, dan moet je daar natuurlijk wel bovenop zitten. Dus daarom hebben wij gezegd van, in het verleden was dat de reden om te kiezen voor het onderbrengen bij de VRK. En wij willen dan ook dat dat zichtbaar wordt dat dat ook werkt en dat we inderdaad een efficiënt werkend Veilig Thuis krijgen. Maar de achterliggende vraag van, we krijgen ook regelmatig signalen van dat teveel dingen blijven liggen, dat de capaciteit onvoldoende is. En die vragen die hebben wij afgesproken, er is een vrij uitgebreid onderzoek naar Veilig Thuis, en dat wij daarna daar met elkaar indringend over door willen praten om te kijken van: hoe kunnen we dat nou zo goed mogelijk krijgen? Want wat we willen is inderdaad een veilige omgeving en een dienst die daar maximaal ook bij ingeschakeld is. We weten dat mensen hun best doen, maar dat er toch regelmatig klachten zijn dat er te weinig capaciteit is. Dus wij komen hier gewoon op terug. Want uw punt staat. Het zijn twee verschillende dingen, je wil efficiënter werken, dat lukt ook, daar krijgen we meer greep op. Maar desondanks zitten we ook nog steeds met de capaciteitsvraag. Over de medische milieukunde, dat vind ik wel een hele interessante vraag. Dat is een vrij klein iets bij de VRK. Dat komt omdat soms het idee is van: de VRK zou toch bijvoorbeeld ook een rol moeten spelen bij de hele discussie rond hoogovens en dergelijke, Tata. Toch is dat vooral een kwestie van de milieudienst, de omgevingsdienst en de provincie en speelt de VRK daar eigenlijk een heel erg kleine rol. De rol van de VRK is vooral om antwoord te kunnen geven op een aantal vragen over van: hoe kun je qua gezondheid met bepaalde dingen omgaan? Niet om maatregelen te nemen, want daar gaan we niet over, maar wel om adviezen te geven. Er worden 338 vragen per jaar beantwoordt, dat gebeurt vanuit een vrij kleine unit. En ik vind uw vraag, nou ja, relevant, dus ik ga hem gewoon ook stellen in de veiligheidsregio. Ik heb nooit eerder gehoord dat dat als een probleem is ervaren, de capaciteit. Maar ik kan me voorstellen dat de toenemende discussie rond bijvoorbeeld de problemen bij Tata, dat die ook leiden tot meer vragen bij onze deskundigen. Dus ik ga die vraag gewoon meenemen. De rechtspositie van de brandweervrijwilligers, dat is echt een groot zorgpunt, dat is in heel Nederland zo. Voor ons in Haarlem is het relatief, want wij hebben hier voornamelijk professionals. Dus voor ons als gemeente zal het relatief niet zo'n heel grote invloed hebben. De vrijwilligers die wij hebben die worden ingezet op hele specifieke taken, vooral chauffeurswerk en dergelijke, niet het eigenlijke brandweerwerk. Voor andere posten in onze regio ligt dat heel anders, daar wordt het meeste werk of bijna al het werk gedaan door uitstekend gemotiveerde en opgeleide vrijwilligers. En die kijken met argusogen wat er gebeurt. De VRK is denk ik van alle regio's een van de meest actieve als het gaat om er kritisch bovenop zitten, om niet al te snel te accepteren dat de positie van vrijwilligers eigenlijk volkomen gelijk geschakeld moet worden met professionals, waardoor uiteindelijk voor hen een groot deel van wat het voor hen nu aantrekkelijk maakt zou kunnen verdwijnen. Want het wordt ook veel zwaarder, de verplichtingen worden ook

groter. En we hebben enige hoop dat het lukt om die maatregelen te beperken, maar het zou best kunnen dat dat tegenvalt. De inschatting van 25%, ja, dat is niet echt mathematisch vast te stellen of dat nou precies klopt. Want wij maken ons er wel degelijk grote zorgen over van: als dit niet goed gaat, dan zijn de consequenties vrij groot. Maar goed, wij weten ook hoe gemotiveerd de mensen zijn en wij gaan ervanuit dat het lukt om een oplossing te vinden en de rekening daarvoor trouwens ook bij het Rijk neer te leggen. Dat wordt bij ieder overleg met de minister benadrukt. Dit is een systeemwijziging, een systeemwijziging die het Rijk in Europees verband feitelijk heeft besloten. Dan moeten zij ook de consequenties daarvan aanvaarden en de ophoging van de kosten van de brandweezorg in Nederland ook voor hun rekening nemen. Dan meneer Gün, o.

De voorzitter: Mevrouw Çimen, gaat uw gang.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. En dank aan de burgemeester voor de heldere beantwoording en voor het meenemen ook van deze punten. Ik vroeg ook nog om dit punt eigenlijk ook nog wat explicieter te bespreken op het moment dat de situatie zich ook meer uitkristalliseert natuurlijk. Want dit betekent nogal wat voor ons gewoon überhaupt in de regionale samenwerking. En ook eventueel de financiën. En het lijkt me terecht om de rekening bij het Rijk neer te leggen, maar ik ben ook een beetje bekend met het Rijk. Ja, het is nog maar even de vraag wat we daarvan krijgen.

Burgemeester Wienen: Nou ja, dat wordt dan een hele zware slag. Want het gaat echt om vrij veel geld, het gaat echt om vele miljoenen. En nou ja, voordat wij accepteren zullen we dat als regio moeten oplossen, dan denk ik dat we een heel eind verder zijn. Maar ik ben het met u eens, het is gewenst dat de raad ook toch de hoofdlijnen van waar gaat dit nou eigenlijk om en waarom is dit zo'n spannend dossier, dat jullie die ook meekrijgen. Ik zit daar ook een beetje in spanning, want op zich is het uitstekend. Ik vind het ook boeiend, ik zit zelf in de brandweer adviescommissie landelijk die hiermee bezig is. Dus het is heel goed mogelijk om meer informatie te geven, maar het is ook wel weer heel veel deels technische informatie die hopelijk niet echt direct consequenties hoeft te hebben voor ons. Dus wat is dan het moment om te zeggen van: je gaat de raad toch alvast een beeld geven van wat er mogelijk aan zit te komen. Maar misschien is het verstandig om te vragen in regioverband, dat doen we vaker, dat hebben we wel vaker gedaan, meestal komen daar niet al te veel mensen. Maar degenen die geïnteresseerd zijn die kunnen daar komen om dan voor alle raadsleden in de regio gewoon een raadsinformatieavond te hebben, waar ze de mogelijkheid hebben om meer informatie te krijgen. Dat zal ik voorstellen, ja. Mijnheer Gün die heeft het ook nadrukkelijk over die onderschrijding, die u even problematisch noemt als een overschrijding. Nou, ik snap het punt, want je maakt een begroting en de bedoeling is dat je die begroting uitvoert. En als je teveel geld uitgeeft is er een probleem, maar als je te weinig uitgeeft doe je waarschijnlijk ook te weinig en dat is ook een probleem. Dus dat kan ik onderschrijven. Ten aanzien van Veilig Thuis, daar heb ik op gereageerd. Naar onze mening is het terecht om wel stevig te zijn en straks op efficiënt werken. Dat geldt voor alle overheidsdiensten, ook voor Veilig Thuis. Maar tegelijkertijd ook echt met elkaar te kijken van: hoe zit het nou met de capaciteit, met de klachten die er ook zijn. En hoe kunnen we ervoor zorgen dat we maximaal effectief en efficiënt presteren? En dit punt komt aan de orde en dan zal ik het ook hier in de commissie aan de orde stellen. Of, en daarover moeten we misschien hier ook nog een discussie hebben, of het zal gebeuren door wethouder Botter in de commissie samenleving. Want dit raakt natuurlijk ook die commissie. Veilig Thuis wordt door de wethouders aangestuurd. Omdat het nu in de VRK zit, zit het in de algemene verslagen en is het financieel ook een onderdeel van de VRK. Nou, de nota verbonden partijen daar heeft u het geloof ik al over gehad, of u heeft het er binnenkort over, maar daar is een van de dingen van: hoe doen we dat? Doen we dat via de portefeuillehouder bij de vak-commissie of houden we het algemeen bij het geheel van de VRK? Dus daar komen we dan nog wel even op terug. Maar het

onderwerp zelf komt in ieder geval ook naar u toe. Dan hoe zit het met de langetermijneffecten van corona en met de capaciteit van de GGD als het gaat om vaccineren, om testen, et cetera. Het gaat op het ogenblik ongelooflijk goed in Nederland in zijn algemeenheid, maar ook bij ons in de regio. Het tempo is hoog, het gaat echt snel nu. Het aantal besmettingen loopt ook echt terug. Ik had net een bijeenkomst van het veiligheidsberaad, waar ook gesproken is over van een aantal consequenties die dat heeft voor weer verdergaande versoepelingen rond evenementen. Daar zal morgen besluitvorming over komen. Dat betekent niet dat het direct verandert, maar wel dat het echt wordt voorbereid. Op dit moment maak ik mij geen zorgen over de capaciteit die er is als het gaat om de opgave die we hebben. En de vraag van meneer IJbrandy, moet je niet overcapaciteit inbreng omdat als het fout gaat, dan moet je gewoon alle hens aan dek hebben. Dat is feitelijk al het geval. Wij hebben in de VRK een stukje overcapaciteit. En wij hebben al een keer een discussie gehad van: hoe kunnen we die nou in vredetijd, zal ik maar zeggen, zo inzetten dat ze wel effectief ook ten goede komen aan bijvoorbeeld gemeenten. Kun je daar bepaalde afspraken over maken? Mensen moeten geoefend zijn, mensen moeten beschikbaar zijn. Maar ja, als je een stukje overcapaciteit hebt, omdat als er een crisis is moet je ook meteen in staat zijn om te reageren, dus dan kan je niet zeggen van: dan gaan we dan eens mensen in dienst nemen. Nee, dan moet je ze hebben. Dus het is zoeken, samen met de directie van de veiligheidsregio: hoe zorgen we ervoor dat je de capaciteit die er is dan ook effectief inzet ten behoeve van de leden, de aangesloten gemeenten bij de VRK. Als uw vraag is van: zou je niet nog meer overcapaciteit moeten gaan inplannen? Ik denk eerlijk gezegd dat dat nauwelijks zinvol kan. Wij hebben gewoon echt een goed georganiseerde organisatie. Wat mij is opgevallen, dat is dat toen het nu een gezondheids crisis was, dat dan mensen uit hele andere onderdelen dan de GGD, dat die in VRK verband gewoon ingezet worden om ook ondersteunend te werken aan deze opgave. Dus ook mensen vanuit de brandweer. Ik denk dat het weinig zin heeft om te zeggen van: wij gaan nog meer capaciteit bij de VRK onderbrengen. Ook omdat we niet weten waar we dan precies behoefte aan hebben. Want nu was het een gezondheids crisis, de volgende keer is het weer iets anders. We moeten gewoon zorgen dat de basis op orde is, dat die snel kan bijschakelen en dat de verschillende onderdelen elkaar kunnen ondersteunen. En dat we met de lichte overcapaciteit die er is, dat we daarmee maximaal presteren. Ik zou er zelf geen voorstander van zijn om te zeggen van: nou, laten we er maar gewoon een flink aantal extra mensen neerzetten, want stel je voor dat het een keer misgaat. Ik denk eigenlijk dat de huidige crisis, we gaan het nog evalueren, we zijn er eigenlijk al mee bezig. Het wordt ook landelijk geëvalueerd. Dan gaan we zeker kijken of die vraag toch wellicht nog een ander antwoord zou moeten hebben. Maar het beeld wat ik tot nog toe heb is dat het eigenlijk met alle 5'en en 6'en die iedereen ondertussen wel kent, maar dat het toch gelukt is om met de organisatie die we hebben adequaat te reageren op de crisis die zich heeft voorgedaan.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Zijn er nog vragen aan de burgemeester, zijn er nog vragen blijven liggen? Is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Gün.

De heer Gün: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik de burgemeester bedanken voor zijn antwoord met betrekking tot Veilig Thuis. Natuurlijk is het zo dat ook GroenLinks graag ziet dat er een goede balans is tussen efficiënte bedrijfsvoering, maar ook de effectiviteit daarvan. En we houden een vinger aan de pols, dus we komen erop terug hebben we begrepen. Dus dat wachten we dan ook maar even af. Met betrekking tot vaccineren en dergelijke helemaal prima. Ik heb nog wel een vraag met betrekking tot de lange termijn effecten van corona op met name kinderen en de jeugd. Die blijkt uit onderzoeken die binnen het Rijk worden gedaan dat het veel negatieve mentale overbelasting zorgt. Nu kunnen we zeggen: we zitten in een crisis nog steeds en we zijn bezig met de korte termijn. Het huis staat in brand, die zijn we aan het blussen. Maar ik ben benieuwd of binnen de VRK en GGD al bezig zijn met het opstarten van het verminderen van de effecten van

deze pandemie voor de meer middellange en lange termijn. En daar heeft de burgemeester mijns inziens nog niet op geantwoord.

Burgemeester Wienen: Dan moet het snel.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Burgemeester Wienen: Ja, nou het punt is dat dit niet echt hoort bij de taken van de GGD. De GGD houdt zich bezig met preventie en met de bestrijding van dit soort ziekten. Maar die effecten die op langere termijn bij een aantal mensen zeker een rol spelen, bij jongeren maar ook bij mensen die een variant van de ziekte gehad hebben. Ik weet niet eens of het een aparte ziektevariant is of dat het meer met hun eigen gevoeligheid te maken heeft op dat punt. Maar die structurele gezondheidsproblemen overhouden, dat is zeker een groot punt van zorg, maar dat ligt niet bij de GGD. Dat ligt echt bij de hele medische sector in Nederland, ziekenhuizen, onderzoek, noem maar op. Maar niet specifiek bij de GGD.

De heer Gün: Voorzitter, even heel kort. Want ik ben het met de burgemeester eens dat de effecten en dergelijke, maar ik zit meer op die preventieve kant. Dus wat kunnen we doen? En als dat niet bij de GGD hoort, dan neem ik mijn vraag terug. Maar ik meen dat de GGD vanuit zeg maar hun preventieve verantwoordelijkheid hier iets in zou kunnen en misschien wel moeten betekenen.

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Als u het goed vindt ga ik daar gewoon eens even over nadenken. In eerste instantie is mijn neiging om te zeggen: nee, preventie heeft echt te maken met preventie van ziekte. En als die ziekte er dan toch is, om die dan zo effectief mogelijk te bestrijden. Als u zegt van: preventie zou toch ook kunnen betekenen dat je je gaat richten op de vraag van hoe je de effecten van een ziekte op langere termijn verder kunt bestrijden. Nou, ik ga daar op zijn minst eens even over nadenken of dat voor de GGD of daar op de een of andere manier nog mogelijkheden liggen.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Daarmee zijn wij volgens mij aan het eind gekomen van dit onderwerp. Het is een adviesstuk, dus hoe kan dit naar de raad? Hamerstuk, ja. Algehele consensus. Prima, dan gaat het als hamerstuk naar de raad. Nu staat er officieel een koffiepauze gepland, maar wij hebben net uitgebreid gepauzeerd. Dus ik neem aan, meneer Trompetter.

De heer Trompetter: Ik wil wel even een hele korte pauze. Even naar het toilet.

De voorzitter: Moeten wij op u wachten of gaan we gewoon door? Nou, heel snel dan, meneer Trompetter. Dan ga ik heel langzaam voorlezen waar het volgende onderwerp over gaat.

15. Discussienotitie referendumverordening (JW)

De voorzitter: En het volgende onderwerp is onderwerp 15 op deze agenda van de commissievergadering bestuur van 10 juni, wat een zeer vrolijke zonovergoten dag is geweest, gaat over de referendumverordening. De burgemeester draagt de portefeuille hiervan. De commissie bestuur wordt gevraagd input te leveren. Op mijn annotatie staat dat ik het eerste woord moet geven aan meneer Trompetter, dus dat komt heel slecht uit. Dus wij wachten even op meneer Trompetter. Kent iemand nog een liedje over een trompetter? Meneer Trompetter, fijn dat u weer terug bent. Voor de mensen thuis, meneer Trompetter is gelukkig weer

teruggekomen. Hartelijk welkom. U krijgt van mij als eerste het woord op dit onderwerp. En u weet waar het over gaat, want dat heb ik net uitgelegd aan de rest. Maar u wist al waar het over ging, toch?

De heer Trompetter: De referendumverordening.

De voorzitter: Precies dat. Gaat uw gang.

De heer Trompetter: Nou, dank voor het woord, voorzitter. Dit is twee keer uitgesteld en de vraag is of wij vragen willen beantwoorden. En het is acht vragen. Vraag 1, wat kan het onderwerp zijn van het referendum. Actiepartij sluit hier aan bij de VNG model tekst. Oftewel raadsbesluiten en geen genomen raadsbesluiten. Zo wordt bestuurlijke vertraging voorkomen. Mijn fractie is het eens met het schrappen van de zin dat een onderwerp de hele stad aan moet gaan. Tweede vraag. Mijn fractie is het eens met de huidige kiesgerechtigheid van 16 jaar en ouder. Drie, wat Actiepartij betreft is het aan de kiesgerechtigden of de raad als geheel om een referendumverzoek in te dienen, en in meerderheid. Raadsleden kunnen onder andere ook initiatiefvoorstellen doen. Dus een raadslid kan wat ons betreft of een minderheid kan geen referendum aanvragen. Vier, Actiepartij is van mening dat het benoemen van de referendumcommissie een raadsaangelegenheid is. En vijf leden bieden daarbij een bredere basis. Dat zijn er nu geloof ik drie. Actiepartij is van mening dat de referendumcommissie de aanvraag dient te toetsen, zoals in de modelverordening van de VNG staat. Zes, Actiepartij is voor de mogelijkheid om digitaal de verklaringen te kunnen verzamelen. Stemmen via DigiD mag van de Actiepartij ook. Zeven. Beide mogelijkheden ja of nee. Of meer keuze in stand blijven wat Actiepartij betreft. En de laatste, acht, met 30% opkomst van de stemgerechtigden kan in stand blijven. Het percentage hoeft wat de Actiepartij betreft niet omhoog. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ja, dank u voorzitter. Ik ga het gewoon hetzelfde doen als de Actiepartij. Maar allereerst dank dat we in een vroeg stadium ook deze input kunnen geven, zodat we in het voortraject mee sturing kunnen geven. Nou, daar komt die. Even kijken, alleen ontwerp raadsbesluit vinden wij akkoord. Leeftijd 16 plus houden. Aantal ledencommissie, vijf. College doet voordracht, prima. Uitbreiding taakcommissie, prima. Digitale ondersteuningsverklaring, dat is goed. Twee vormen van vraagstelling, goed idee. Drempel 30% benoemen is akkoord. Dan heb ik ze bijna allemaal gehad, anders dan dat de vraag wie het precies mag indienen. En we vonden dat eigenlijk een beetje een gekke vraag en ik vond daar de modelverordening niet ook helemaal duidelijk op. Want er staat alleen: de raad kan besluiten tot het houden van een referendum. Maar je zou zeggen: ja, daar kan toch een raadslid initiatief tot nemen en dan moet een meerderheid iets beslissen om dat te doen, eigenlijk zoals we het nu doen. En daarbij zou ik ook wel willen verzoeken, nou, het mag wel een bepaalde vorm krijgen. Dat verzoek mag wel een bepaalde vorm krijgen, niet dat het met een zin dit willen doen, maar wel een onderbouwing en uitleg enzovoort.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Drost. Mevrouw Van den Raadt, sorry, mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Het CDA kan ook vrij kort zijn. Wat ons betreft heeft deze referendumverordening in de afgelopen 10 jaar veel meer gekost dan het heeft opgeleverd. In financiële zin, naast de kosten van een half miljoen, zijn we ook meer dan een miljoen euro aan inkomsten misgelopen. Dat is al 1,5 miljoen totaal, geen kattenpis. Goed, dit zou misschien allemaal nog wel te billijken zijn als er andere meeropbrengsten zijn geweest, zoals een groter vertrouwen in de politiek. Maar ja, ook dat is natuurlijk niet gebeurd. Wat mijn partij vooral als vervelend ervaarde is dat te midden van dat parkeerreferendum eigenlijk niemand meer wist wat nou waar was en wat was verzonnen. Uiteindelijk heeft het Haarlems Dagblad in een

spread van twee pagina's alle onwaarheden op een rij gezet, waarna de mensen ook nog massaal hun handtekening weer teruggeisten. Nou goed, dus dat. En bovendien vond 82% van de stemgerechtigde Haarlemmers het referendum volstreekte flauwekul en hebben nooit hun stem uitgebracht. De opkomstdrempel werd dus bij lange na ook niet gehaald. Kortom, anderhalf miljoen euro aan kosten, een hoop extra polarisatie is het resultaat van 10 jaar Haarlems referendum. Het CDA betreurt dit en wat ons betreft trekken we de referendumverordening dan ook weer helemaal in. Heeft dit geen meerderheid, dan kiezen we consequent voor de minst vergaande maatregelen.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, u heeft een interruptie van meneer Aynan.

De heer Aynan: Ja, dank u wel, voorzitter. Er komt ongeveer 52% bij de gemeenteraadsverkiezingen opdagen. Vindt 48% het dan onzin, de gemeenteraadsverkiezingen?

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Het is in ieder geval een stuk meer dan die 17,5% van het referendum.

De heer Aynan: Dat was de vraag niet. Ongeveer 20% kwam opdagen en u zei: 80% vond het onzin het hele referendum. Dus iedereen die niet meedoet aan een verkiezing vindt het onzin.

Mevrouw De Raadt: Nou ja, goed. Kijk, ik denk dat het gewoon niet mooier moeten maken dan het is. Dit referendum, in de afgelopen 10 jaar, heeft ons letterlijk niks opgeleverd. Dan mijn tegenvraag aan u, want wat zijn de opbrengsten geweest van dit referendum? Polarisation, extra kosten, niemand wist meer wat waar was of niet. Het heeft geen enkele toegevoegde waarde gehad. Dat moet u toch met mij eens zijn?

De heer Aynan: Mevrouw De Raadt, misschien lag het wel aan het onderwerp. Met 19 besluitpunten, ja, dat is natuurlijk een idioot referendum. Ja, daar heeft u op zich wel een punt.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie.

Mevrouw De Raadt: Ja, dus laten we dat voorkomen dat we dat niet nog een keertje gaan doen.

De heer Aynan: Ik heb het liever eerlijk gezegd dan over ...

De voorzitter: Mijnheer Aynan, welkom hier in de commissie. Ik zal even uitleggen hoe het werkt. In deze commissie spreekt u via de voorzitter. Ik wil nu even het woord geven aan meneer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja, twee dingen, mevrouw De Raadt. Bent u het met de Actiepartij eens dat niet hier de vraag voorligt of we wel of geen referendumverordening hebben? En bent u het ook met de Actiepartij eens dat de fouten die in de referendumverordening stonden en het feit dat een enkel raadslid of een enkele fractie zoiets kan doen, dat dat natuurlijk wel problematisch begin is. Twee vragen.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Nou ja, goed, of de vraag voorligt of niet, ik denk dat ik die zelf mag opwerpen. En dat is gewoon dat als het aan het CDA zou liggen wij deze referendumverordening gewoon zouden intrekken. Want nogmaals, ik denk dat de afgelopen 10 jaar gewoon bewezen heeft dat het ons niks heeft opgeleverd.

De voorzitter: Mijnheer De Groot.

De heer De Groot: Ja, dank u, voorzitter. Mevrouw De Raadt, we hebben daarvoor nog een referendum gehad, dat is even terug, 1991. Dat ging over het groenhouden van de verenigde polders. Daar kijken wij veel positiever op terug, u toch ook?

Mevrouw De Raadt: Dat was een hele andere vorm en dat was niet op basis van deze referendumverordening die nu voorligt.

De heer De Groot: Maar u bent wel positiever, toch?

Mevrouw De Raadt: Ik woonde toen niet in Haarlem.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, u heeft nog een interruptie of u wil uw termijn?

De heer Aynan: Interruptie.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Aynan: Mevrouw De Raadt, u zegt: de afgelopen 10 jaar. Ja, de afgelopen 10 jaar hebben we maar een referendum gehouden. Dus baseert u zo een toch felle mening op een referendum?

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Nee, dat doe ik niet. Ik baseer mijn mening ook op het referenduminstrument in zijn algemeenheid.

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Mevrouw De Raadt, ik heb wat problemen met het sommetje wat u maakt. Dan is de conclusie die u trekt over dat het dan mensen niet interesseert. Bent u het met mij eens dat de problematiek zat in het al dan niet dat het onderwerp stad-breed was? Het gaat over het parkeerreferendum. Als we kijken naar de wijken waar referendum lag, zeker in de binnenstad lag de opkomst dermate hoog dat die daar wel bindend was geweest. Dus bent u het met mij eens dat juist die reikwijdte van dat onderwerp problematisch is geweest en niet iets anders?

Mevrouw De Raadt: Het grootste probleem van het parkeerreferendum is de hoeveelheid nepnieuws die de ronde deed. En ik kan helaas niet anders zeggen, ook mede door uw partij de wereld in is gebracht. En dat heeft echt geleid tot een hoop polarisatie. En ik denk dat we het Haarlems Dagblad in die zin ook echt wel dankbaar hebben mogen zijn dat ze gewoon in een spread van twee pagina's al die onwaarheden, want echt niemand wist meer wat waar was en wat niet waar was, gewoon op een rijtje hebben gezet. En ja, toen gingen mensen ook nog eens een keer massaal hun stem teruggeven. Dat was het grote probleem van het parkeerreferendum. En dat zijn dezelfde soort problemen die we kunnen verwachten bij een volgend referendum. Dus laten we ons zelf dat gewoon niet aandoen.

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, mevrouw Van den Raadt, mevrouw De Raadt, sorry nu doe ik het zelf. Ik vind u wel heel negatief. Want u heeft dus kennelijk een ervaring die u dan slecht vindt en dan zegt u: nou, dan zullen we dat de rest van ons leven precies zo gaan doen, dus daarom moeten we het nooit meer doen. Maar als u nou een motie indient en die wordt niet aangenomen, dan gaat u zeggen: nou ja, ik moet maar nooit meer een motie indienen. Of een motie die wordt aangenomen die wordt niet uitgevoerd, blijkt na twee jaar. Zegt u dan: nou ja, dan kunnen we beter stoppen met de politiek. En wat kost de politiek eigenlijk wel niet? Is niet het probleem, u zegt trouwens ook over verkeerde informatie, maar de gemeente gaf zelf ook verkeerde informatie. Want die zei dat het parkeerreferendum niet de hele stad betrof. Maar in de stukken stond dat ze rekenden op zeven ton meer opbrengsten bij uitbreiden van het parkeer reguleren. Dus die vertelde ook niet de waarheid. Maar denkt u niet gewoon dat we ook gewoon een keer een goed referendum kunnen houden en dus niet met verkeerde informatie en een duidelijke vraagstelling, en niet wat het college de coalitie wilde over 19 punten. Want die wilden over 19 punten een referendum.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ik denk dat het referendum een instrument is dat bij uitstek altijd zal zorgen voor een stroom aan nepnieuws. En ik denk dat wij als gemeentebestuur daar ook gewoon een verantwoordelijkheid in hebben en dat we er altijd voor moeten zorgen dat burgers zo correct mogelijk geïnformeerd worden. En op het moment dat wij zelf met instrumenten als het referendum komen, ja, dan dragen we daaraan bij dat op een gegeven moment niemand meer weet wat waar is en wat niet waar is.

De voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Linder.

De heer Linder: Zou het niet gewoon kunnen zijn dat wij dan die informatievoorziening gewoon verbeteren? Ik weet bijvoorbeeld in Zwitserland waar continu referendums gehouden worden, dat je dan zo'n boekje krijgt waar de overheid precies uitlegt waar het over gaat en hoe het ermee staat. Waardoor je nepnieuws in principe kan voorkomen.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dat is altijd een beetje, ja, ik begrijp dat voor een aantal voorstanders van het referenda is Zwitserland een heel goed voorbeeld, omdat dat het enige land is waar het af en toe wel goed gaat. Maar die hebben dat heel anders ingericht. En dat kunnen wij helemaal niet op deze manier gaan evenaren. Dus dat heeft ook geen nut om die poging te gaan doen.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Nogmaals, mevrouw De Raadt, we hebben het hier dus juist over de inrichting van het referendum, en niet over of we het wel of niet gaan doen.

De voorzitter: Nou, het is een discussienota. Dus ik vind het eigenlijk wel grappig wat er gebeurt, het is namelijk een discussie. Dus ik wil voorstellen, we hebben nog even, omdat iedereen hier wat over wil zeggen dat ook gewoon kan doen. Ik zie meneer De Groot en ik zie meneer Van den Raadt. En dan mag u. Mijnheer De Groot, gaat uw gang.

De heer De Groot: Ja, dank u, voorzitter. Ik zie geen reden om het lijstje nog een keer helemaal na te lopen en wij kunnen ons goed vinden in de bijdrage die GroenLinks daar in gegeven heeft. Die was trouwens ook in

grote lijnen ook hetzelfde als die van de Actiepartij. Twijfelpunten die er wat ons betreft nog inzitten is die leeftijdsgrens van 16 of 18 jaar. Wij kunnen ons ook iets voorstellen bij dat dat een optie is, op het moment dat we het onderwerp van het referendum weten of het zinvol is om de groep van 16 en 17 jaar daar ook bij te betrekken. Daar hebben we de vorige keer ook wat discussie gehad, gezien het parkeerreferendum wat we gehad hebben en de mate van relevantie. Al kan je tegenwoordig ook op je 16^e een rijbewijs halen. En de tweede was met name over de taken van de referendumcommissie. Akkoord om die wel uit te breiden. Het lijkt ons wel goed dat de verordening zelf een stuk blijft waar de raad over gaat, dus niet de commissie zelf. Uiteraard is het wel mogelijk om die commissie de verordening uiteindelijk in concept voor te leggen, om te kijken welke opmerkingen er daaruit terugkomen. Ik denk dat de ik dan de meeste keuzes gehad heb. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Groot. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, voorzitter, ik had nog een interruptie. Dus kan ik die dan nog stellen?

De voorzitter: Tuurlijk.

De heer Van den Raadt: Ja, want mevrouw De Raadt maakt zich dan zorgen over dat je bij referenda dan standaard nepnieuws krijgt. Maar wat doet u dan als u nu in de raad nepnieuws krijgt? Ik weet niet of u in de raad zat toen we het restaurant de Ark bespraken, toen kregen we een lijst met 20 punten historisch overzicht. Tien daarvan waren onjuist. U heeft nu binnenkort het stuk van de wethouder Meijs over de huiskamer van Oost. Daar staan bedragen in die helemaal niet kloppen. Wat doet u dan met nepnieuws?

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Nou, dit wijkt wel heel erg af van het onderwerp. Maar wat mij betreft, ja, natuurlijk, ik zal altijd ageren tegen nepnieuws. En vandaar dat ik ook ageer tegen het instrument referenda.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy, u wilde nog wat zeggen.

De heer IJsbrandy: Mijn termijn. Mag dat?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Ja, Hart voor Haarlem is principieel voorstander. Niet van het referendum, maar van de mogelijkheid tot het organiseren van een referendum. Laten we zeggen, we zijn geen principieel tegenstander in de zin van dat je nooit van zijn leven een referendum zou mogen organiseren, zoals het CDA kennelijk is. We zijn ook geen voorstander van het volledig dichtregelen van wanneer het wel en niet mag. Aan de andere kant moet een referendum wel ergens over gaan, want het is tenslotte een zwaar en zoals al eerder gememoreerd, het is ook een kostbaar instrument. In dit licht zijn onze standpunten tot de gestelde vragen dan ook als volgt. Het onderwerp van het referendum zou wat ons betreft alleen over voorgenomen raadsbesluiten moeten gaan. Eenmaal genomen raadsbesluiten achteraf corrigeren middels een referendum vinden we ongewenst. Referenda over willekeurige onderwerpen idem. Burgers moeten wel ruimte krijgen om onderwerpen inderdaad te agenderen, maar dat loopt via andere kanalen. Kiesrecht bij een leeftijd van 16 jaar vinden wij oké. Indien een referendumverzoek is, dan zou dat zowel door inwoners als door de raad gedaan kunnen worden. En bij de raad een meerderheid ons ongewenst lijkt, tenslotte moet een referendum ook door de oppositie aangevraagd kunnen worden. Een raadslid is dan wel weer wat weinig, dus een quorum van

raadsleden lijkt het meest redelijk. Nou, voor Haarlem 39 raadsleden zou dit dan bijvoorbeeld een kwart kunnen zijn, 10 raadsleden ofzo, zodat je op basis daarvan een referendum kan organiseren. Ook voor een verzoek vanuit inwoners moet een aantal vereiste steunbetuigingen vastgesteld worden. De modelverordening geeft hier geen aanwijzingen voor, dat vinden we een omissie eigenlijk. Hart voor Haarlem lijkt een aantal van 5% van het inwonersaantal per bijvoorbeeld de 1^e van januari van een kalenderjaar redelijk. Dat zou op dit moment neerkomen op zo'n 8350 inwoners. Het aantal leden in de referendumcommissie, drie vaste leden lijkt ons voldoende. Eventueel reserveleden zouden aangewezen kunnen worden, maar die zijn dan onbezocht zolang ze niet in actie hoeven te komen. Toetsing zou moeten gebeuren in gezamenlijkheid van de referendumcommissie en de raadsvoorzitter, in casu burgemeester. Het is slecht denkbaar dat deze het oneens zouden zijn over het voldoen aan formele eisen. Digitaal verzamelen ondersteuningsverklaringen akkoord, mits via een veilig platform. Waar mensen ook geïdentificeerd kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld via DigiD. Antwoordcategorieën, ja, nee, of alternatieven. Dit is ongeveer het meest listige natuurlijk van het hele referendumprincipe. Namelijk: wat voor vraag stel je en wat voor antwoordmogelijkheden biedt je aan? Dus de verwoording van welke variant dan ook is extreem kritisch qua eenvoud en mogelijke sturende werking. Hart voor Haarlem beveelt dan ook aan om deze uitvoerig te testen, voordat er een referendum gehouden wordt en hier ook tijd en budget voor uit te trekken. Dan de drempel en de geldigheid. Ja, een referendum is raadgevend in onze mening. Dus een geldigheidsdrempel qua opkomst lijkt ons niet relevant. Een lage opkomst met een onduidelijke uitslag legt vanzelf minder gewicht in de schaal dan een hoge opkomst met een duidelijke uitslag. Het is verder aan de raad om dit te wegen. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Van den Raadt. Gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: O, ik ben aan de beurt. U heeft het dan over dat dan een meerderheid het moet aanvragen. Tien raadsleden. Als dat dan gebeurt, dan gaat het door? Of beslist uiteindelijk toch de raad bij meerderheid? En de tweede vraag is bij die ondersteuningsverklaringen, als dat percentage gehaald wordt, gaat het referendum dan altijd door of beslist dan ook nog weer de raad uiteindelijk?

De heer Ijsbrandy: In ons denken als die 10 raadsleden het daarover eens zijn en dat quorum in de bevolking gehaald wordt, dan zou dat referendum in principe ook geldig aan de voorwaarde voldoen om gehouden te worden.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Ijsbrandy. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de burgemeesters voor het vragen om input, dat doen we dan ook graag. Want zo kan het dus ook. Ik ga de punten niet een voor een af, maar Jouw Haarlem kiest gewoon in zijn algemeenheid voor verruiming en vereenvoudiging waar het kan. Geen drempel en bij individuele raadsverzoeken zou het inderdaad ook een quorum zou toegepast kunnen worden. Het is eigenlijk vreemd dat je dus voor een spoeddebat een quorum hebt, maar voor zoiets groots als een referendum geldt dat niet.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, u heeft een interruptie van meneer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, want u zegt: zoveel mogelijk verruimen. Dan wil u wel een quorum, maar uiteindelijk bepaalt toch de raad bij meerderheid? Dus dat blijft toch gewoon bij de meerderheid van de raad?

De heer Aynan: Ja, voorzitter, maar ik heb geen zin om iedere maand uw referendumaanvraag te moeten beoordelen. Voorzitter ...

De heer Van den Raadt: Waarom niet? Kost dat zoveel moeite dan?

De heer Aynan: Ja. Want ik kijk er serieus naar. En ik neem aan dat de hele organisatie dat ook serieus neemt. Dus daar mag best wel een remmetje op. Meer ook niet hoor, 10 raadsleden is meer dan genoeg.

De heer Van den Raadt: Komt u ook nog een keer met een verzoek voor een referendum? Want u zegt altijd dat u wil wat het volk wil.

De heer Aynan: Dat is een hele goede constatering, dat laat ik graag inderdaad aan het volk over. En we zullen ieder initiatief dat uit de stad komt zullen we van harte ondersteunen. Voorzitter, even terug naar het onderwerp. Jouw Haarlem wil graag nog een, ja, aandachtspunt meegeven. Want u vraagt ons om input. Kijk alstublieft of het mogelijk is om wijkreferenda mogelijk te maken. We hebben net in de commissie beheer een enorme discussie gehad over afvalbakken. We hebben vorige periode hebben we ook felle discussies gehad over de herinrichting van de Jan Grijzekade en de dijk in Spaardam. Nou, dat lijken ons echt onderwerpen die uitermate geschikt zijn voor een wijkreferendum. En wij werken tegenwoordig ook met een wijkbegroting, we hebben de wijkdemocratie, dus daar past een wijkreferendum hartstikke bij wat Jouw Haarlem betreft. Dus graag dat meenemen in uw verdere zoektocht. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Aynan. Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eerst een algemeen voorstel. Vorige week hebben we het gehad over een werkgroep die de mogelijkheden voor het burgerberaad nader zou onderzoeken. En dat burgerberaad dat gaat natuurlijk over burgerparticipatie, deze referendumverordening ook. En zo ook de verordening op het burgerinitiatief. En straks komt er als we de omgevingsvisie aannemen ook nog een heel belangrijk aandeel burgerparticipatie. En dat instrument is nog niet goed uitgewerkt. Kortom, we kennen vele vorm en vele plekken van burgerparticipatie. Zou het dan niet handig zijn om de opdracht aan die werkgroep, ik maak hem nog heel eventjes af, om die uit te breiden. Want dat burgerberaad dat gaat nog heel lang duren, als we het Tweede Kamer-traject gaan volgen. Naar een integraal stuk over burgerparticipatie, waarin alle bovengenoemde vormen van burgerparticipatie dus integraal worden verder gebracht.

De voorzitter: U heeft twee interrupties. Mijnheer Bloem, gaat uw gang.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, het klinkt sympathiek. Alleen het is vertragend, daarom heeft de SP er bezwaar tegen. Maar een referendum is ook geen participatiemiddel, dat is een vergissing. Het is een middel om een oordeel te geven, dat komt na participatie. Maar een oordeel geven via een stemming is geen participatie. De gemeenteraadsverkiezingen is geen vorm van participatie. Dus ik vind niet dat het daarin thuishoort.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Nou, ik heb grote problemen met de stellingen van de PvdA, ook zeg maar als initiator voor het burgerberaad. Want waarom zouden wij gaan wachten op een wetgevingstraject wat drie jaar gaat duren. Ik ben het helemaal met de SP eens dat het twee totaal verschillende dingen zijn. Het is burgerparticipatie en een oordeel, dat zijn twee hele verschillende dingen. De een is wel conform, de ander niet zeg maar. Dus is de PvdA het met mij eens dat het twee totaal verschillende dingen zijn en dat het wachten op de Tweede Kamer onzinnig en onnodig is? En als deel van de commissie die met de burgerraad bezig gaat voel ik met niet geroepen om dit punt erbij te nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Trompetter. Mijnheer Wisse. Mevrouw Wisse is het, sorry.

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Ja, het is misschien wel goed om te weten ook wat de initiatiefnemers willen gaan doen met die initiatiefvoorstellen. Jullie hebben volgens mij gezegd, hebben de vragen gehoord vorige keer. Dus over de dekking en dat het nu nog tegen de wet in is zelfs. Dat zouden jullie terugnemen en dan zouden jullie nog een keertje hierheen komen. En volgens mij stonden jullie toen wel positief tegen het alvast instellen van de werkgroep. Maar misschien kunnen jullie daar duidelijkheid over geven.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: De werkgroep die gaat zich echt wel vormen. Op een punt is die strijdig met de huidige wetgeving, dat is zeg maar dat de burgerwet correctief zou zijn. Maar de indieners hebben al gezegd dat het wat hun betreft geen wet van media en pers is en dat het sowieso raadgevend is. Dus dat punt hebben we al getackeld. En nou ja, voor de rest blijf ik bij mijn betoog en heb ik geen zin om met die commissie me hiermee te laten, want het zijn totaal verschillende dingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, termijn.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, deze modelverordening van de VNG die is er gekomen omdat er in 2020, er staat trouwens dat die begin 2020 gereed is gekomen, maar dat was eind 2019. En dat is gekomen omdat er toen in die tijd 40 lokale referenda waren en twee landelijke. Een over de vaststelling van het verdrag van de grondwet en in 2017 de sleepwet. En vermoedelijk was men daar niet van gecharmeerd dat de bevolking ook nog een mening en een stem heeft. En toen is de VNG met deze voorstellen tot de verscherping gekomen. Wij als Trots Haarlem stemmen natuurlijk voor de meest mogelijk ruime manier van referenda. We hebben in het verleden al voorgesteld om bijvoorbeeld digipen te houden om gewoon de mening van de wijk te weten. En het mooiste is natuurlijk als iedereen zijn partijprogramma door de bewoners zelf laat schrijven. Dus de meest ruime vorm die mogelijk is.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Linder.

De heer Linder: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik kan mij voorstellen dat het CDA er op die manier over het referendum denkt. Het is een redelijk duur en kostbaar instrument. Maar toch wel vind ik het een goed instrument, dat op de goede manier ingezet kan worden en ook goed gebruikt kan worden. Een toegevoegde waarde is aan onze democratie ook hier in Haarlem. Maar ik denk dat we er heel zuinig op moeten zijn. En daarom vind ik bijvoorbeeld dat er maar een raadslid een referendum kan regelen ofzo lijkt mij echt niet handig. Daarom is het onze keuze zeker dat het een raadsmeerderheid moet zijn. Ik vind bijvoorbeeld wel die leeftijd op zich wel heel interessant, wat D66 zei over 16 of 18, daar schakelen we in. En ik denk dat hoop ik in de toekomst op een gegeven moment op een elektronische manier eventueel een referendum gehouden kan worden, dat dit op een gegeven moment een ander verhaal wordt. Dat je daar ook veel laagdrempelig een referendum kan houden. Maar op dit moment is dat gewoon nog echt moeilijk. Dus onze mening is dat we ook de onderwerpen waarover je een referendum kan houden moeten beperkt blijven.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter. Op bepaalde punten wel een afwijkend geluid. Want we zien het referendum vooral als een instrument namelijk voor de bevolking om ons als gemeenteraad terug te fluiten. Als zij dat nodig achten. Dus dan moet het ook correctief zijn, en dat betekent dat het dan ook achteraf een besluit zou moeten blijven kunnen. En dat zeg ik niet alleen, dat zegt bijvoorbeeld ook de commissie Remkes, die een heel gedegen advies, gaat weliswaar niet over de gemeente, maar over het referendum heeft gegeven. Die heeft ook een advies gegeven wat in strijd is van wat ik van een hele hoop mensen hoor, over de opkomstdrempel. Dat is gewoon een raar instrument, dat doet rare dingen met het referendum. Dat hebben we in Haarlem gezien, dat hebben we landelijk gezien. Een uitkomstdrempel misschien, maar die drempel zorgt voor raar strategisch stemgedrag en brengt ons niet verder en helpt het instrument niet en maakt het instrument ook kwetsbaar voor kritiek van conservatieve partijen als het CDA, die gewoon tegen het referendum zijn en tegen directe democratie. En dat is hun goed recht.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Bloem. Mevrouw De Raadt, u wil interrumpen?

Mevrouw De Raadt: Ja, dit kan ik me natuurlijk niet laten aanwrijven, want dat is niet wat ik heb gezegd. Wat ik heb gezegd is dat het CDA tegen referenda is, omdat het meer dan welk instrument dan ook verdeeldheid kan creëren in een samenleving. Dat hebben we gezien onder andere bij Brexit, bijvoorbeeld, maar ook in andere landen. Bent u dat niet met mij eens dat dit een instrument is bij uitstek waar manipulatie op de loer ligt, waar nepnieuws altijd een rol speelt, ook bij ons Oekraïne-referendum, dat heeft Ollengren zelf aangegeven. Nepnieuws was een heel groot onderdeel daarvan. Bent u het niet met mij eens dat dit instrument meer dan welk ander instrument dan ook rondom participatie verdeeldheid creëert in de samenleving?

De heer Bloem: Voorzitter, als ik nou kijk waar nepnieuws heeft gewonnen, dan denk ik toch vooral aan de Provinciale Staten verkiezingen, waar ze blijkbaar in Groningen Forum voor Democratie de grootste hebben gemaakt, terwijl die voor het absoluut leegpompen van Groningen zijn. Ik deel uw zorgen over de democratie, maar ik deel ze veel breder. En het is een beetje makkelijk om het referendum de schuld te geven. Kijk, u heeft een andere democratie opvatting, u bent niet voor directe democratie. U vindt het een splijtinstrument, ik vind het een verrijking. Ik vind het een verrijking dat als je het goed doet, dat je de bevolking echt kan betrekken en echt op de stoel kunt zetten. Dat doe je niet trouwens als je referenda negeert, dat doe je trouwens niet als je de uitkomst van referenda frustreert met opkomstdrempels. Dan werkt het inderdaad zoals u zegt, dan holt het juist vertrouwen uit. Maar als je het goed doet, als je het echt als instrument in de handen van het volk geeft, dan kan het echt een waarde zijn. En nepnieuws is een zeer groot probleem, maar we draaien de zaken enorm op als we het referendum daar de schuld van gaan geven. Dat ligt echt aan andere dingen.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Kunt u mij een participatie instrument noemen dat evenveel verdeeldheid creëert in de samenleving, of meer verdeeldheid creëert in de samenleving, dan referenda? Een ander participatie instrument wat meer verdeeldheid creëert dan een referenda.

De heer Bloem: De Tweede Kamer verkiezingen.

Mevrouw De Raadt: Maar dat is dus een misvatting, want ook dat is niet waar. Dus geef me een ander participatie instrument wat daadwerkelijk zorgt voor net zo veel verdeeldheid als het referenda doet.

De heer Bloem: Het is geen participatie instrument, du het is geen participatie instrument, dat hebben we mevrouw Wisse horen zeggen. Maar dat ben ik gewoon niet met haar eens. En voor de rest, verkiezingen zijn verdelend. Ideologische discussies zorgen voor verdeling. Polarisering vind ik niet erg, zolang het ergens over gaat. En als het ergens over gaat en de bevolking zegt: jullie hebben als volksvertegenwoordiging wat besloten, maar dat gaat echt wel buiten jullie mandaat en hoe we jullie gekozen hebben. Dan moet er een uitlaatklep zijn. En dat vindt de SP, dat vindt zelfs een oude mastodont als Remkes. En wie zijn wij dan om hem tegen te spreken?

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, ik kan me voorstellen ...

Mevrouw De Raadt: ik luister liever naar wat modernere mensen.

De voorzitter: Dat u heel graag wil reageren. Het is inmiddels kwart voor 11, de burgemeester moet nog aan het woord komen. Er zit een inspreker klaar, die heeft de hele avond gewacht tot die mocht inspreken voor het volgende onderwerp. Dus ik stel voor dat we nu, als iedereen zijn bijdrage heeft geleverd. Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Ja, heel kort, voorzitter. Ik kan me inhoudelijk helemaal aansluiten bij het betoog ook van D66. Wat niet in de verordening staat, maar wat ik wel in wil brengen in de discussie naar aanleiding van de vorige ronde, dat de toekenning van de gelden voor de campagne is nogal minimaal was. En als we dan nog een discussie moeten gaan houden over nepnieuws, en als de angst voor nepinformatie leidend is, dan kan je wat mij betreft de hele democratie en de pers wel afschaffen. Maar daar zit nog wel een sturingsinstrument in, er is toen van het beschikbare budget heel weinig toegekend. Dus dat is nog wel een onderwerp van discussie richting de verordening.

De voorzitter: Burgemeester, aan u de schone taak om dit in vijf minuten samen te vatten en te beantwoorden.

Burgemeester Wienen: Nou, eigenlijk, kijk, ik denk dat het gewoon goed is dat fracties aangegeven hebben, althans de meeste fracties, bijna allemaal, van hoe ze aankijken tegen de vraagpunten. Dat helpt om te komen met een voorstel wat aan u zal worden voorgelegd. Er zijn twee dingen, daar wil ik graag nog even op ingaan. Het ene dat is over die vraag van: ja, waar ligt nou het initiatief? En ik hoor eigenlijk maar een iemand pleiten voor dat dat ook een raadslid kan zijn. Dat kan natuurlijk altijd. Als het de hele raad uiteindelijk zou zijn, dan betekent het dat elk raadslid kan het aan de orde stellen. Het enige verschil is dat als een raadslid formeel het ook kan doen, dan gaat daarmee ook formeel al het afwikkelen van de referendumverordening in werking. Terwijl op het moment dat je zegt: nee, pas als de raad zich erachter gesteld heeft gaat de referendumverordening in werking, en tot die tijd is het gewoon een voorstel zoals er zoveel voorstellen zijn en dan komt de raad die geeft daar een oordeel over. En neemt ze het over, dan gaat het de referendumverordening volgen. Dat is het verschil zeg maar tussen die twee opties. Maar ik wil nog wel een ding ook, want ik vond het wel interessant inderdaad dat gezegd werd van: ja, maar moet je niet een bepaald quorum hebben? En dan kan een meerderheid misschien niet voor zijn, maar als dat quorum ervoor is ga je toch de procedure doen. Twee opmerkingen daarover. De eerste is: ik vind het wel een hele interessante. Daar moeten we misschien met elkaar nog eens over doordenken. Maar dit is toch vooral bedoeld als een instrument om de bevolking in staat te stellen om de besluitvormende organen of van een zwaarwegend advies te voorzien, of zelfs te corrigeren. De vraag is of als je het een uitkomst laat zijn van een politieke discussie, waarbij een minderheid kan zeggen van: nou, wij willen een referendum. Dan wordt het wel echt een onderdeel van het politieke spel. Want een minderheid die dan in de raad verloren heeft kan zeggen: nou,

we gooien er een referendum tegenaan. En de vraag is: willen wij dat echt? Dus ik vind dat nog echt wel een punt van overweging. Gewoon voor uzelf om na te denken: is dat de manier waarop we ermee om zouden willen gaan? Of zoals we het tot nog toe gedaan hebben, als het al van de raad uitgaat, wat op zich toch een beetje bijzonder is, want het is een instrument van de burgers. En ja, als het echt leeft, dan zijn er echt wel een aantal burgers die het ook beginnen. Het enige referendum wat we onder de huidige verordening gehad hebben was gewoon een burgerinitiatief en niet een initiatief van de raad. Er waren wel raadsleden heel enthousiast over en hebben daar over meegedacht, maar het was geen raadsinitiatief, het was gewoon een burgerinitiatief. En dan heb je, nou, de instrumenten. Dus de vraag is even: willen we echt dat het een onderdeel is van het politieke strijdtoneel in de raad?

De voorzitter: Sorry, ik dacht ik laat u nog even uitpraten, maar er is een aantal interrupties. Van meneer Van den Raadt en meneer Rutten en meneer Ijsbrandy ook? Nee. Meneer Aynan ook. Mijnheer Van den Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, want de burgemeester zegt dat het eigenlijk dus een instrument is voor het volk. Maar vindt u dan dat het op de huidige wijze wat het was goed genoeg was voor het volk? Of vindt u dat het juist moet verbeteren, zodat het meer gedaan zou kunnen worden door het volk? Want ik heb het idee dat u eigenlijk alleen maar met voorstellen komt om het verder te beperken.

Burgemeester Wienen: Nee, er zijn sowieso, het zijn vraagpunten. En die vraagpunten worden bij u neergelegd aan de hand van een aantal dingen die opgemerkt zijn over het functioneren van de oude verordening en het kijken naar de modelverordening van de VNG. En u heeft iets over de achtergrond daarvan gezegd, daar zou meer over te zeggen zijn. Maar in ieder geval is waar dat er natuurlijk in Nederland discussie over geweest is. En nou, dat slaat neer in zo'n modelverordening en ik denk dat het goed is dat u aangeeft hoe u dat het liefste ziet. Dus ik heb helemaal geen voorstellen hier die beogen om het minder makkelijk te maken ofzo, het gaat er mij om dat er een instrument ontstaat. En dan hoor ik graag hoe u het hebben wil, wat op een zorgvuldige manier regelt hoe een referendum in Haarlem gehouden wordt.

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Ja, het is eigenlijk geen interruptie, dus ik wacht even.

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja, ik vind dit dus heel erg interessant. U heeft het over het referendum als instrument voor de bevolking. Zo kijk ik er eerlijk gezegd ook tegenaan. Nog interessanter zegt u van: als instrument om de besluitvormende organen zeg maar te corrigeren of op de rem te trappen.

Burgemeester Wienen: Op het ogenblik gaat het over raadgeven. En als er een correctief referendum mogelijk wordt, dat is nu dus nog niet mogelijk, want de grondwet verzet zich ertegen. Er ligt een initiatief van de SP om het wel mogelijk te maken. Als dat wordt aangenomen en het zou wel mogelijk worden, ja, dan krijg je correctief.

De heer Aynan: Correct. Maar wij kunnen als raad van tevoren uitspreken dat we de uitslag respecteren en dan is het eigenlijk ook een beetje correctief. Maar daar ging mijn vraag niet over. Wat mij opvalt aan ons huidige referendum is dat die uitsluitend gaat over raadsbesluiten. Kunnen we collegebesluiten ook niet referendabel maken? Want dat is ook een besluitvormend orgaan.

Burgemeester Wienen: Nou ja, wij zitten hier bij elkaar om met elkaar te bespreken wat wij willen. Ik zou zelf in ieder geval zeggen van: denk daar heel goed over na. Want de echte grote besluiten in deze stad die liggen bij uw raad. Op het moment dat je zegt van: je kunt ook de besluiten van het college kunt je referendabel maken, het blijft een kostbaar instrument, dan ga je wel een kant uit waarvan je je af moet vragen: willen we dat echt met elkaar?

De heer Aynan: Voorzitter, mijn ervaring is juist dat de collegebesluiten de grote besluiten zijn. Maar goed, wil u daarnaar kijken, want ik vind dat echt heel interessant.

De voorzitter: Gaat u verder, burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, ik zou wel, misschien dat dat zo nog even kan, een soort peiling willen over van of u nou wel of niet de raad als geheel of helemaal niet en zeggen van: nee, het is echt van de burgers. En daarmee hoeft de raad het initiatief niet te nemen. Het lijkt me toch goed dat we even weten: voelt u wat voor die quorum benadering of voelt u wat voor individueel raadslid kan het ook doen, zoals we het hadden. Of zegt u van: nou ja, nee, het moet dan uiteindelijk toch een meerderheid van de raad zijn. Of zegt u van: het gaat eigenlijk niet om de raad, het gaat gewoon of het vanuit de bevolking komt en gedragen wordt door voldoende mensen. En daar ben ik toch benieuwd naar, want dat helpt bij het aan u voorleggen van een tekst. En de tweede vraag, dat ben ik ook gewoon heel nieuwsgierig naar. Er wordt door meneer Aynan, net noemt die nog een punt nieuw, maar die noemt de mogelijkheid van wijkreferenda. Tot nog toe hebben we altijd gezegd van: het gaat over een referendum voor de hele stad. Sterker nog, eigenlijk moet het ook de hele stad aangaan, dat is een van de criteria. Op het moment dat we die mogelijkheid gaan creëren van: ja, je zou het ook kunnen doen voor een deel van de stad. Waarbij dan nog de vraag gesteld kan worden van: welke delen kun je dan wel of niet daarvoor in aanmerking laten komen? Dat vraagt wel weer een enorm uitgebreide nieuwe doordenking met aantallen, met hoe wil je dat dan precies doen. Dus ik zou zeggen: als we die kant uit willen, dan vraag ik me af of het verstandig is om niet dat goed op een rij te laten zetten, maar ondertussen wel de huidige verordening aan te pakken. Want als je wacht tot we daar dan helderheid over hebben, dan duurt het weer een aantal jaren ben ik bang voor.

De voorzitter: Dit lokt weer allerlei interrupties uit. Ik wil eigenlijk een ordevoorstel doen. Het is nu 5 voor 11, er zit een inspreker te wachten. Meneer Rog is volgens mij, die moet het laatste punt bespreken, inmiddels ook gearriveerd. Ik denk niet dat wij genoeg tijd hebben om hier tot een gedragen conclusie te kunnen komen. Dus ik wil eigenlijk aan de burgemeester vragen of u een voorstel heeft hoe nu verder.

Burgemeester Wienen: Is het mogelijk om eventjes hier te kijken, want dat kan misschien met hand opsteken van: willen jullie het ook echt aan de raad laten? Of zeggen jullie van: nou, wat ons betreft kan het ook gewoon voor de bevolking zijn. Als ik dat weet, dan kan ik voor de rest gewoon met een voorstel komen. En uiteindelijk gaat u er helemaal over, maar het is zonde om een hoop werk te doen als blijkt dat dat helemaal niet nodig is.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter, u wil echt iets zeggen.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Een korte technische opmerking. De burgemeester die zegt dat het altijd de stad moet aangaan. Maar in het voorstel wat nu voorligt staat dus juist dat die zin geschrapt gaat worden. Dus dat die dat even meeneemt.

Burgemeester Wienen: Dat is niet een voorstel, dat zijn vragen. Nee, dat klopt.

De voorzitter: Mevrouw Wisse, u moest ook nog iets.

Mevrouw Wisse: Ja, ik zou eigenlijk gewoon een simpel antwoord willen geven op beide vragen. De eerste is: ik vind dat individuele, of wij vinden dat individuele raadsleden en de raad hun eigen instrumenten hebben. En dat het referendum inderdaad primair een instrument voor kiesgerechtigden of voor burgers moet zijn. Dat is het antwoord op de eerste vraag. En de tweede vraag over de wijkreferenda lijkt me inderdaad heel duur en kostbaar. We hadden in het coalitieakkoord staan dat we zouden kijken naar de uitbreiding van digi panels, dat lijkt me nou heel geschikt per wijk. Dus ik zou gewoon naar de digi panels kijken.

De voorzitter: Ik ga het anders doen. De burgemeester stelt twee vragen geloof ik, hè burgemeester. Dat is vooralsnog is dat voldoende voor u om dit nog verder te kunnen brengen, de verordening waar nodig aan te kunnen passen en dan weer terug te komen met een aangepaste verordening waar we het dan vervolgens over gaan hebben. Is dat een voorstel waar u mee kunt leven? Dan kan de burgemeester zijn vragen stellen. Gaan we bij handopsteking kijken hoe dat uitpakt. Zodat de burgemeester een beeld heeft van waar de meerderheid ligt. Nee, en dan niks meer toelichten, meneer Rutten. Als u de eerste vraag stelt.

Burgemeester Wienen: Nou, je kunt twee kanten formuleren. Maar laat ik hem zo formuleren. Bent u voor, dan zien we wel hoeveel er voor zijn, om te zeggen: het referendum, het initiatief moet bij de burgers liggen. Voorzitter, niet bij de raad. Want het ligt altijd ook bij de burgers. Maar de vraag is: wil je de raad er ook bij hebben of niet? En als ik zeg: alleen bij de burgers, wie is daarvoor?

De heer Aynan: Voorzitter, echt even van de orde voordat we handen opsteken. Kijk, het mooie van input ophalen, dat heb ik echt enorm gewaardeerd, is dat we een soort van zienswijze indienen. Mijn idee was dat deze burgemeester vervolgens de input meeneemt en daar keurig netjes in een concept verordening op terugkomt. En dan kunnen we daar dus inhoudelijk op reageren. Maar nu eventjes bij handopsteken van bent u voor of tegen.

De voorzitter: Meneer Aynan, u moet wel luisteren, meneer Aynan. Ik heb net uitgelegd: we gaan nu bij handopsteken gaan we de input meenemen die de burgemeester meeneemt om terug te komen met een ander aangepast referendumverordening, waar we dan later weer op terug gaan komen. Dus we gaan nu niet richting het definitieve oordeel, maar de input gaan we even ophalen waar de meerderheid ligt. Dat is wat we nu gaan doen. Wie is er voor wat de burgemeester net zei, namelijk: het ligt ook bij de raad? Was dat uw vraag?

Burgemeester Wienen: Laat ik het zo helder mogelijk doen. Ligt alleen bij de burgers. Dat is de vraag. Bent u daar voor of niet?

De heer ...: Hoeveel burgers.

De voorzitter: Eens even kijken. 1, 2, 3. Het is qua partij is dit geen meerderheid, maar u kunt de partijen even opschrijven. Maar nee, nee, nee, geen koehandel. Mijnheer Wienen gaat dit meenemen, die gaat opschrijven welke partijen daar voor zijn en welke partijen niet.

Burgemeester Wienen: Goed. En de tweede vraag, want het geeft wel een beeld.

Mevrouw De Raadt: Voorzitter, voor de orde. Want voor het stemmen, ik zag D66, ik zag mezelf, ik zag de PvdA en de VVD. Dan zijn we er toch gewoon?

De voorzitter: Weet je wat we doen. U heeft meegeschreven, dus als ik verkeerd tel is er echt geen enkele man overboord, niet een. Want de burgemeester heeft het allemaal wel scherp.

Burgemeester Wienen: We nemen ook geen beslissing. Maar dit is echt raadplegen dat ik een beetje gevoel krijg van: hoe leeft het. Hetzelfde, ik ben gewoon benieuwd. Hoe kijkt u ernaar om te zeggen van: wij zouden ook wijkreferenda willen hebben.

De voorzitter: Schrijft u even mee, burgemeester. ChristenUnie, Actiepartij, SP, Jouw Haarlem, Trots.

Burgemeester Wienen: Helder. Ja, het is heel interessant.

De voorzitter: Dank u wel. We komen er wel uit met zijn allen. Wanneer gaat dit ongeveer terugkomen, denkt u burgemeester?

Burgemeester Wienen: Wat mij betreft hebben we er nou al heel lang op gewacht. Dus ik hoop dat het vrij snel na de zomer terug kan.

De voorzitter: Goed, wij gaan door. Dan is dit onderwerp afgesloten.

16. Afhandeling motie zomerijs Ijsbaan Haarlem (MR)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het volgende en laatste onderwerp van deze agenda. En die moet echt even, want we hebben een inspreker. En dat gaat over de afhandeling ... Mevrouw De Raadt. We hebben het hier over de afhandeling motie zomerijs Ijsbaan Haarlem. Dat is ons laatste onderwerp. We hebben een inspreker, zijn naam is Karel van Broekhoven. Mijnheer Van Broekhoeven, kom maar naar voren. Goed, hartelijk welkom aan onze eerste en laatste inspreker van vanavond, meneer Van Broekhoven. Ik geef u drie minuten de tijd. En mocht u over die tijd dreigen heen te gaan, dan ga ik u waarschuwen na 2,5 minuut en dan vraag ik of u wil afronden. Vooralsnog is er niks aan de hand, gaat u vooral uw gang. Rechterknopje.

De heer Van Broekhoven: Beste commissie, mijn naam is Karel van Broekhoven en ik spreek namens Milieudefensie afdeling Haarlem. Het gaat over de raadsinformatiebrief die u is toegestuurd naar aanleiding van de motie die u als raad heeft ingediend. En in die brief staat dat het zomerschaatsen gebeurde op verzoek van de nationale kunstschaatsbond. Dat lijkt ons sterk, want zo'n bond bestaat niet. Het is dan ook niet die bond, maar het is de KSV, de kunstschaatsvereniging Haarlem die al die initiatieven heeft genomen dat het zomerschaatsen en ook dit jaar, wat ik dan maar het lenteschaatsen noem. Ook dit jaar is er weer zeven weken lang ijs gemaakt buiten het seizoen om voor een handjevol kunstschaatsliefhebbers. Het college heeft gemeend uitvoering te geven aan de motie door een gesprek met de ijsbaandirectie te hebben. En die heeft aangegeven, ik citeer: in principe niet het voornemen te hebben om in de toekomst weer zomerijs te maken. Dus dat is wel even wat anders dan een toezegging om geen zomerijs meer te maken. Vaag, vaag. En daarmee heeft uw college zich laten afschepen en geprobeerd ook om u daarmee af te schepen. Nou weet ik niet wie hier de boel in de maling neemt, maar het feit is dat er in 2021 opnieuw zeven weken buiten het seizoen om ijs is gemaakt voor diezelfde KSV als vorig jaar tijdens het zomerijs. Technisch gesproken was dat dan geen zomerijs, maar het klimaat wordt er evenzeer door verstoord natuurlijk. Het is weer zeven weken lang 20 ton CO2 in de atmosfeer. En dan over de subsidierelatie. U hoort steeds van het college dat er geen subsidierelatie is met de ijsbaan. Die is er wel. In 2020 is er 2000 euro subsidie toegekend aan de ijsbaan als tegemoetkomende kosten van het schoolschaatsen. Nou is 2000 euro natuurlijk niet zo'n wereldbedrag, maar de subsidierelatie is er dus wel. Waar ik het met u over wil hebben is KSV. Want KSV is, zoals ik daarnet al zei,

de aanstichter van al die ideeën van dat zomerschaatsen en dat lenteschaatsen nu. KSV heeft een subsidierelatie met de gemeente Haarlem. En je kunt op de website van KSV gewoon zien dat de gemeente Haarlem sponsor is van KSV. En dat betekent dat dus de gemeente een prima middel in handen heeft om tegen KSV te zeggen van: hou er eens mee op. Stop met dat zomer- en dat lentegedoe, hou je aan het normale schaatsseizoen en daar de subsidierelatie bij in werking te stellen. En als ik daar weer eens eventjes terug ga naar ...

De voorzitter: Mijnheer Van Broekhoven, u heeft nog een halve minuut.

De heer Van Broekhoven: ... naar het dictum van uw motie. En dat luidt alles in het werk te stellen om te voorkomen dat de ijsbanen volgend jaar weer kan besluiten om ijs te gaan maken. Dan heeft het college hiermee dus een prima middel in handen om alles in het werk te stellen, dus dat KSV onder druk kan worden gezet. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Broekhoven. Heeft iemand vragen aan meneer Van Broekhoven? Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, heel kort. Ik ben eerst te geschokt om fake news te horen dat er dus wel een subsidierelatie is. Maar denkt u dat wij uiteindelijk wel als raad bereid zijn om dat uiterste middel te gebruiken om dat zomerijs stil te zetten?

De heer Van Broekhoven: Nou, als het klimaat u lief is, en ik weet niet hoe dat met uw partij is, maar als u vindt dat er iets aan klimaat moet gebeuren, dan zou ik zeggen dat ze dat doen ja.

De voorzitter: Dat kon natuurlijk niet uitblijven, met zo'n achternaam. Mijnheer IJsbrandy, gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Bent u het met mij eens dat het eigenlijk de rol van de gemeente toch primair is om sportbeoefening te faciliteren en mogelijk te maken? Te stimuleren zelfs, zeker in deze tijden van corona.

De heer Van Broekhoven: Ik zou denken dat de gemeente heel veel taken heeft. En een daarvan is sportbeoefening stimuleren en de ander is klimaatbescherming. En de vraag is natuurlijk even: waar leg je het accent? Nou, het gaat hier om zeven weken ijs maken voor een weekje een handjevol mensen, 20 hooguit.

De heer IJsbrandy: Het is duidelijk waar u het accent legt, dat hoeft u niet toe te lichten verder.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Dank aan meneer Van Broekhoven om even in te spreken en ons in kennis te stellen van hoe het nou eigenlijk zit. Want volgens mij hebben wij een ander verhaal gehoord. Dank u wel.

De voorzitter: Waren dat de vragen vanuit deze commissie? Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Hoeveel ton CO2 had u het ook alweer over?

De heer Van Broekhoven: 20 ton per week. En het ging om zeven weken.

De voorzitter: Waren dat de vragen vanuit deze commissie? Ja. Dan wil ik u hartelijk danken voor uw bijdrage op dit nachtelijke uur, zou ik bijna zeggen. Ik vraag u om weer op de tribune te gaan zitten bijvoorbeeld. Eigenlijk moet u weg, maar u mag wel even daar zitten. Bijvoorbeeld. Dank u wel voor uw komst. Dan wil ik vragen aan de wethouder of hij de plek van meneer Van Broekhoven in wil nemen. In letterlijke zin bedoel ik dan. Voor de duidelijkheid van deze commissie, wij zitten hier in de commissie bestuur. Dat betekent dat dit onderwerp gaat vanavond niet over de onderwerpen sportbeoefening en ook niet over het klimaat. Maar het gaat over de vergunningen, daarom zit het hier in deze commissie. Dus het zal er heus zijdelings wel even over gaan, maar de hoofdmoot gaat over de vergunningen die al dan niet te verstrekken of niet te verlenen zijn. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mijnheer Oomkes.

De heer Oomkes: Dank u wel, voorzitter. Goedenavond, collega's. Ik zal even uit de school klappen, want een tijd geleden hebben mijn collega Sacha Schneiders en ik een gesprek gehad met de directie van de ijsbaan om te praten over de zomersluiting. En de vraag of wij over konden gaan tot een situatie waarbij de zomersluiting verleden tijd zou zijn. We hebben onder meer uitgelegd dat we graag een schriftelijke toezegging wilden dat de ijsbaan in de zomer geen ijsvloer meer maakt. Tegelijkertijd hebben we gesproken over de ideeën om de energie benodigd voor de ijsbaan, en mogelijk ook ten behoeve van omliggende woningen, op te wekken met zonnepanelen die op het gedeeltelijk open dat worden opgetrokken de komende twee jaar. Wij hebben op die vraag geen concreet antwoord mogen ontvangen. Eenzelfde houding zien wij tot op de dag van vandaag terug bij de wethouder sportzaken en klimaat. Zeker, ze zijn door de ernst van de opdracht, die de meerderheid van de raad aan hun voorgangers opdroeg, die luidt: geen zomer ijsbaan, dat is een onnodige verkwisting van energie in een tijd dat onze overheid serieuze zaak geworden is om programma's uit te rollen, waarbij Haarlem mogelijk in 2030, dus over 9 jaar, al klimaatzuiniger kan functioneren. En dat verwachten we ook van de burgers. Nou zijn Sacha en ik geen professionele dwarsliggers. We begrijpen dat klimaat regelen in onze eigen gemeente moeite kost. We verstaan zelfs dat het vorige college in 2016 de fout heeft begaan om bij het afleveren van een vergunning voor de ijsbaan de clausule zomertijs op te nemen. Onder het motto: dat zal een ijsbaan toch niet doen. Nou, niets is minder waar. Wat moeten wij doen, wat stelt duurzaam doen voor als blijkt dat onze wethouder niet in staat is om tot vaste afspraken te komen met de directie? Dat lijkt me een glibberig verhaal. Wordt dat dan duurzaam afwachten? Hoe kan het nou als wij zelf de voorfinanciering voor de panelen in orde maken. Wethouder, vindt u dat u alles heeft gedaan om de duurzaamheidszaak in en om de ijsbaan vooruit te helpen? En bent u van plan nog eens een motiverende rol te spelen richting de Haarlemse schaatsclub? Die verantwoordelijk blijft voor een weliswaar kleine, maar toch een duidelijke subsidierelatie. Dank u vriendelijk.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Oomkes. Mevrouw Schneiders.

Mevrouw Schneiders: Ja, dank u wel. Fijn dat ik dat even meteen daar even iets op mag aanvullen. Omdat meneer Oomkes mij al noemde als zijn soort compagnon in dit ijsbaangebeuren. Ja, de reden eigenlijk om dit punt te willen agenderen, want dat hebben wij gedaan, dat was niet zo zeer omdat we iets met die vergunningen wilden. Maar daartoe heeft u later besloten om het in deze commissie in te brengen en daardoor het over de vergunningen te hebben. Wij wilden het eigenlijk agenderen, nou ja, omdat wij hoopten dat er misschien nog een formele weg was om de ijsbaan zwart op wit te laten afspreken met de gemeente dat zij in de zomer geen ijs meer zouden gaan leggen. Nou, de formele weg, daar hebben we inmiddels zijn er verschillende rechtszaken gevoerd en is er gebleken dat dat een probleem wordt. En meneer Oomkes noemde de vergunning, maar het bestemmingsplan stond tot 2016 ook in dat er zomers geen ijs was, of dat er zomers geen ijsbaan was, maar dat je er alleen andere activiteiten kon doen. Maar in 2016 is het bestemmingsplan gewijzigd, hebben wij als raad ook een klap op gegeven, en daar is dat stukje uitgehaald. Dus dat staat er niet

meer in. Nou is het zo dat die ijsbaan tegelijkertijd heel goed bezig is en zonnepanelen aan het leggen is, of tenminste wil gaan leggen, en een heel grote subsidie heeft gekregen van het Rijk om die zonnepanelen neer te leggen. En dat wij dat natuurlijk hartstikke goed vinden, want dat draagt bij aan hetzelfde doel wat we hebben, namelijk duurzaamheid. En nou ja, daar zijn wij heel positief over. En daarom wil ik ook een beetje oppassen met het voorstel wat de inspreker noemde, om heel hard aan te pakken. We willen ook niet dat zij die zonnepanelen niet gaan leggen, want ze moeten daar ook een heleboel investering zelf voor doen. We willen ook niet dat ze dat niet doen. Maar wat wij wel zouden willen, en daar zou inderdaad de wethouder misschien nog zijn nek voor kunnen uitsteken, om nog voor te leggen aan de ijsbaan dat het toch wel vreemd is dat je aan de ene kant heel erg bezig bent met verduurzaming en probeert met zonnepanelen energieneutraal te worden en de CO2 uitstoot terug te dringen. En dat je dan tegelijkertijd aan het energie verspillen bent eigenlijk door midden in de zomer zonder dak op je gebouw een ijsbaan te gaan leggen. Dus dat zou eigenlijk, dat zou het eigenlijk moeten zijn dat we zeggen: dat moet je niet doen. En dat is ...

De voorzitter: Was dat een roep om interruptie? Gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Heeft u zonnepanelen op uw dak, mevrouw?

Mevrouw Schneiders: Jazeker.

De heer IJsbrandy: Heeft u dan ook de koelkast uitgezet en wast u nooit meer met de wasmachine? En gebruikt u dus ook geen stroom meer? Want het is toch wel heel tegenstrijdig om zonnepanelen op je dak te leggen en dan toch nog steeds energie te gebruiken.

De voorzitter: Mijnheer Oomkes, uw microfoon staat aan, wil u uw microfoon uitzetten.

Mevrouw Schneiders: Dat bedoel ik ook niet. Ik bedoel alleen, die zonnepanelen doe je om inderdaad de energie die je gebruikt, om die zo veel mogelijk te compenseren. Maar het is natuurlijk nogal extreem als je een ijsbaanbedrijf bent, om midden in de zomer als het heel erg warm is, en je hebt ook nog geen dak op je bedrijf, om dan ijs te gaan maken. Dat is een extreem uiterste.

De heer IJsbrandy: Als die ijsbaan dar geld mee verdient, waarom zouden ze dat dan niet doen?

De voorzitter: Ik denk dat dit een hele principiële discussie dreigt te worden. Dus u hoeft daar niet, ja, soms heel mooi, vanavond even niet. Daar hoeft u geen antwoord op te geven. Ik zie nog meer interrupties. Mijnheer Trompetter, nee. O ja, meneer Bloem. Dat is een interruptie? O nee, maar mevrouw Schneiders was nog niet klaar toch? Of wel?

Mevrouw Schneiders: Ik had nog een zin. Mag ik die dan nog misschien zeggen? Dat is dat het namelijk dat we dat niet zouden moeten willen is ook omdat je Haarlemmers eigenlijk ook wil stimuleren om geen extreme dingen te doen. We moeten in plaats van de energie duurzaam opwekken moeten we met zijn allen ook terug in energiegebruik. En als je nou midden in de zomer kan gaan schaatsen, dat is natuurlijk niet iets om te stimuleren dat je in je energiegebruik terug moet. Dus het is een verkeerd beeld wat het creëert.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schneiders. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: O, interruptie. Gaat uw gang.

De heer Bloem: Ja, dank u, voorzitter. Mevrouw Schneiders, ik snap het nog steeds niet helemaal wat u nou precies wil en welke opdracht u het college meegeeft. Want u zegt enerzijds: harde afspraken die zijn niet te maken, dat hebben we in het bestemmingsplan vastgelegd. Er wordt een gesprek door het college gevoerd met precies de insteek die u voor ogen heeft. En nu zegt u toch: nou beste college, ga dat gesprek nog maar een keer voeren, want de uitkomst bevalt me niet. Wat klopt er niet aan mijn relaas?

Mevrouw Schneiders: Dat het volgens mij niet zo is dat dat gesprek gevoerd is. Want toen het college het gesprek voerde was nog helemaal niet bekend dat er ook iets met zonnepanelen was. Want die subsidie is eerst niet goedgekeurd. Dus er is nu een nieuwe situatie waarin zij inderdaad heel positief meewerken. Nou, daar tegenover moeten wij ook een beetje meewerken. Maar goed, ik zeg ook al: wij wilden eigenlijk een formele weg. Nou, die is er niet. Dus ik kan het college ook niet zo veel meer meegeven. Dat was de reden om het te agenderen en nu hoop ik dat het college samen wil werken met de ijsbaan en ze er daarom toe zal brengen om zelf ook geen zomerijs mee te willen maken.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ja, wat onze fractie betreft wordt er geen ijs gemaakt in de zomer. Het lijkt wel alsof de zonnepanelen worden aangeschaft om ijs te kunnen maken. Dat is natuurlijk ook wel een grappig idee. Maar er zijn wel vaker fouten gemaakt die we niet opnemen in bestemmingsplannen of dingen vergeten, of dingen weg te gooien. Dingen zijn wel vaker fout gegaan. Dus mijn vraag is: als we met de omgevingswet bezig gaan, kunnen we dan niet gewoon binnen het bestemmingsplan weer opnemen dat zomerijs uit den boze is? Dat is mijn enige vraag en dan moet het nog een tijdje getogen en dan is het daarna gewoon weg.

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk. Dank u wel. Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Ja, voorzitter, wat willen we nou met die motie. Die wij ook van harte ondersteunen natuurlijk. Kijk, we falen toch nog wel echt compleet als gemeentebestuur als wij niet, ik ben een Fries, ik hou van ijs. Maar ijs is niet voor de zomer. En we zijn nu bezig om ijs te maken op zo'n manier dat het nog moeilijker wordt om ooit natuurlijk ijs te krijgen om op te schaatsen. We zijn bezig als stad om mensen te overtuigen van: jongens, wees nou een beetje zuinig. En soms ook moeilijke offers te vragen. Hoe kunnen wij mensen daar op offers vragen, als we niet in staat zijn om het inmiddels toch echt wel malloot idee bij de ijsbaan uit het hoofd te praten dat je die zeven weken daar ook ijs moet hebben. Dat is toch een falen van een niveau waar we toch echt moeten raden waar we nou met zijn allen mee bezig zijn. Dus als dat formeel niet lukt is het een ding, maar als we dit niet doen dan is toch wel een groot moreel faillissement. Wethouder, wat vindt u hiervan?

De voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Trompetter.

De heer Trompetter: Meneer Bloem, bent u het dan met mij eens, met mijn voorstel wat ik net deed dat die fout is gemaakt en dat we hier wel vaker fouten maken, dat we dat uit het bestemmingsplan hebben laten wegglijpen. Althans, ik zat toen niet in die commissie, ik heb het niet meegekregen. Maar dat we dat weer terugbrengen wanneer het weer of bij een wijziging, een microwijziging kan ook, of wanneer de omgevingswet ingaat. Bent u het daarmee eens om dat te repareren van die fout?

De voorzitter: Mijnheer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter, mijn punt is dat we dit gewoon op basis van overredingskracht gewoon een normaal gesprek van duurzaam mens tot een duurzame ijsbaan dit zouden moeten kunnen regelen, omdat als we dit niet kunnen het al helemaal kunnen vergeten bij de rest van de mensen in de stad.

De voorzitter: Mijnheer Linder. Gaat uw gang.

De heer Linder: Ja, ik heb er even voor de grap heb ik de website opgezocht voor de kunstschaatsding. En hilarisch, staat er: yes, ons winterseizoen is bezig. Ons winterseizoen is bezig, dus in juni. Dus ik wil eigenlijk wel vragen: wethouder, zou u niet misschien ook gewoon met hen eens willen gaan praten? En ik bedoel, volgens mij zijn ze de werkelijkheid kwijt dat ze nu uitroepen dat nu het winterseizoen bezig is. Dus misschien dat het helpt als er nog eens het gesprek gezocht wordt met de ijsbaan en met de kunstschaatsbond in Haarlem.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Linder. Mijnheer De Groot.

De heer De Groot: Ja, dank u, voorzitter. Ik zal het omwille van de tijd kort houden. Wij hebben destijds de motie niet gesteund en dat komt met name omdat als je symboolpolitiek in het woordenboek op gaat zoeken, dan zou je deze motie ernaast af kunnen drukken. Gaan we ook tropische zwembaden in de winter sluiten, omdat we vinden dat het teveel energie kost? Dit is echt een druppel op de gloeiende plaat, dit is echt puur gericht op een symbool. Ik vind het echt heel bijzonder dat we hier opnieuw een agendering in toestaan. Dus wethouder, goed gedaan, motie afgedaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Groot. Mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Hart voor Haarlem heeft de motie ook niet gesteund en sluit zich van harte aan bij de oproep van D66. Er wordt anderhalf miljard in Nederland uitgegeven door gemeentes aan sportfaciliteiten. De meeste sportfaciliteiten die zijn verlieslatend of zeer kritisch, wat betreft hun opbrengst. En iedereen is bezig om proberen de benuttingsgraad van die sportfaciliteiten zo groot mogelijk te maken. Schaatsen is een van de meest populaire sporten in Nederland, dus ik vind het zeer te pleiten dat de verenigingen in Haarlem en de ijsbaan alle moeite doen om zo veel mogelijk mensen het ijs op te krijgen. En als we dan ook nog bezig zijn met verduurzaming door zonnepanelen neer te leggen, dan verdienen ze een applaus en geen onnozele moties.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy, desondanks heeft u interrupties. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer IJsbrandy, daar hebben we rolschaatsen voor uitgevonden en skeelers, voor de zomer.

De voorzitter: Goed. Het is een beetje mosterd na de maaltijd, maar ik ga wat strenger ingrijpen op de spreektijden, die voor heel veel mensen gewoon op zijn. Maar ik ga mevrouw De Raadt nog even, als u uw knopje even indrukt, kijken of u wat mag zeggen.

Mevrouw De Raadt: Wij sluiten ons aan bij D66, mooi betoog.

De voorzitter: Heel fijn, mevrouw De Raadt. Zijn er verder nog mensen die wat willen zeggen? Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Ja, dank u wel. Nou ja, wij vinden dat zomerijs absoluut niet ... Ja, het is aan jou John.

De voorzitter: Nee. Ja, er ontstaat hier wat beroering en mij ontgaat soms ook wel eens wat. Mijnheer Oomkes en mevrouw Wisse zijn van dezelfde partij. En zo zijn we natuurlijk niet getrouwd. Dat zou een mooie bull worden zeg. Anders zou ik zeggen: Jasper, kom er maar even bij, dan kan je ook nog wat zeggen. Volgens mij hebben we dan iedereen gehad, behalve de wethouder. En die mag nu wat zeggen. Gaat uw gang.

Wethouder Rog: Voorzitter, dank u wel. Wat, hallo? Nou vervelend, dan moet ik stoppen. Als u mij toestaat, ik denk dat mijn collega de tijd heeft volgepraat. Nou, ik ondersteun alle warme woorden van vele fracties waar het gaat om het broodnodige duurzaamheidsbeleid. Voor mij was het toen ik werd gevraagd of ik wethouder wilde worden ook een van de belangrijke punten, dit collegeakkoord van duurzaam doen, waar ik me echt bij thuis voelde. Laat ik dat voorop stellen. Tegelijkertijd zitten we in een tijd waarin, in die coronatijd, waarin de hele wereld op zijn kop stond. Niks kon, alles werd gesloten en al die sporters die zo broodnodig wilden bewegen konden niks. Zo was dat ook voor de kunstschaatsers. In Haarlem hebben we een fantastische ijsbaan. En dat is echt een topijsbaan. Van heinde en verre komen er mensen naartoe, soms met elektrische auto's, soms met de fiets, soms met een gewone auto. Maar het is een fantastische ijsbaan waar mensen genieten van die heerlijke schaatssport. En in die ene zomer, in die ene zomer in coronatijd, waar alle ijsbanen die afgedekt zijn dicht moesten, was deze ijsbaan opende de deuren voor deze kunstschaatsers. En ik vind dat een fantastische geste naar deze mensen. Het is geen verboden sport, het is een schone sport. En ik ben hartstikke blij dat wij een ondernemer in onze stadsgrens hebben, onze gemeentegrens hebben, die niet alleen de groene mug bokaal heeft gewoon, die niet alleen een voorbeeld is voor ijsbanen in heel Nederland en de wereld waar het gaat om duurzaamheid, een ijsbaan die ook nog eens een keer zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt, door wanneer die mooie schone sport van het kunstschaatsen niet uitgeoefend kan worden de deuren opent en dat eenmalig toestaat. Ik vind dat hartstikke mooi en ik ben daar dankbaar voor. Tegelijkertijd weten we dus inderdaad dat deze ijsbaan ook nog eens een keer het grootste zonnedak van heel Haarlem zal gaan herbergen, daar ook investeringen in doet. Ik vind dat fantastisch, dat gaat meer energie opleveren dan dat ze verbruiken. Ik denk bij mezelf: zullen we ons nou eens in de handjes knijpen dat we dit soort ondernemers binnen onze gemeentegrenzen mogen herbergen. Ik vind het heel mooi.

De voorzitter: Mijnheer Linder.

De heer Linder: Ik vroeg me dan af van: waarom zou dan niet het voor alle kinderen beschikbaar moeten zijn? Waarom zou het dan voor het clubje kunstschaatsers zijn en niet ook voor de andere schaatsters? Als die ondernemer dat zo mooi doet, dan zou dat toch ook voor andere kinderen beschikbaar moeten zijn, of niet?

De voorzitter: Dit is gelijk het laatste wat u vanavond heeft gezegd. Want ook uw spreektijd is op. Dus u heeft het mooi gebruikt. Wethouder, gaat uw gang.

Wethouder Rog: Ja, voorzitter, ik ga niet over wat deze ondernemer wel of niet doet. Ik ga er niet over of de bakker aan de een of de ander mag verkopen en ook niet over wie er toegelaten worden tot het ijs. Dit was een eenmalige actie voor een groep die op dat moment nood had. Er is geen enkele intentie om opnieuw zomerijs te maken, niet voor dit doel en ook niet voor andere doelen voor schoolkinderen. Het komt ook simpelweg niet uit, dus daar is geen sprake van dat dat op stapel zou staan. Dus ja, het is gewoon ...?.

De voorzitter: Ja, PvdA, zeg ik maar even. Meneer Oomkes, gaat uw gang.

De heer Oomkes: Dank u wel, voorzitter. Wethouder Rog, ik hoor met plezier aan dat u tot drie keer toe zegt dat het een eenmalige zaak is. Daarbij hebben we eigenlijk binnen wat we proberen te krijgen. We rekenen erop dat u dit, mocht het op de tocht komen te staan, dat kan met een open dak, dat u terugkomt op uw

woorden in deze commissie en de ijsbaan houdt aan zijn verantwoordelijkheden. Voor de rest deel ik uw bewondering voor de directie, voor de gang van zaken op de ijsbaan voor de ongelooflijke betekenis die deze ijsbaan voor stad en streek hebben.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Oomkes. Ik zie geen handen meer van mensen die hoognodig wat willen zeggen. En ik neem aan dat de wethouder ook ...

Wethouder Rog: Tegen meneer Oomkes kan ik alleen zeggen dat mijn voorganger dit gesprek heeft gevoerd met de ijsbaan, samen met wethouder Berkhout. En daar nadrukkelijk is gezegd dat er geen intentie is om dit opnieuw te doen. Daarmee is er geen 100% belofte gedaan dat het nooit gebeurt. Maar ik weet zeker dat u mij opnieuw naar de ijsbaan zult sturen als die intentie wel zal worden uitgesproken.

De voorzitter: Gaat u daar maar van uit. Dan heb ik nog een vraag voor deze commissie, voordat u allemaal uw spullen pakt, uw mondkapjes opzet en verdwijnt.

16.1 Motie 25.5 Met een duurzaam sportbeleid is Haarlem op een duurzame toekomst voorbereid

De voorzitter: Motie 25.5, met een duurzaam sportbeleid is Haarlem op een duurzame toekomst voorbereid. Is deze motie hiermee afgedaan? Afgedaan hè, ik hoor een hele sterke meerderheid voor het afdoen van deze motie.

17. Sluiting

De voorzitter: Dan wil ik u hartelijk danken voor uw aanwezigheid. En een prettige avond en een fijne dag en een fijn weekend en tot volgende keer. Dank u wel. En mensen thuis, bedankt voor het kijken.